

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ ТА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

освітній ступінь – бакалавр

на тему: **«УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ
ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ СП «НІБУЛОН»»**

Виконала: здобувач вищої освіти
4-го року навчання,
Спеціальності 073 Менеджмент
Єфіменко Альона Дмитрівна

Керівник: Могилова М.М.,
доктор економічних наук, доцент

Рецензент: Марченко В.О.,
начальник відділу по роботі з банками,
ТОВ СП «Нібулон»

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою _____

Секретар ЕК Ісаєнко А.М.
« ____ » _____ 2025.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК
КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ ТА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 073 «Менеджмент»
ОП «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Завідувач кафедри
_____ К.В. Пічик
« __ » _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ
ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Єфіменко Альони Дмитрівни
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Управління фінансово-майновим станом підприємства на прикладі ТОВ СП «Нібулон»»

керівник роботи д.е.н., доцент, професор кафедри маркетингу та управління бізнесом Моголова М.М

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом НаУКМА від « __ » ____ 202_ р. № _____.

2. Строк подання здобувачем вищої освіти роботи «10» травня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи: монографії і матеріали періодичних видань, інтернет-ресурси, статистичні дані, установчі документи, фінансова і нефінансова звітність ТОВ СП «Нібулон».

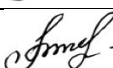
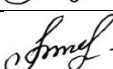
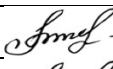
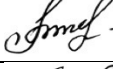

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки:

- розкрити теоретико-методичні засади управління фінансово-майновим станом підприємства: сутність фінансово-майнового стану підприємства; складові управління фінансово-майновим станом підприємства; методичні підходи і алгоритм оцінки фінансово-майнового стану підприємства;

- провести аналіз фінансово-майнового стану та діагностику ТОВ СП «Нібулон»: дати загальну організаційно-економічну характеристику підприємства; здійснити оцінку фінансово-майнового стану з використанням широкого арсеналу показників; розкрити систему управління фінансово-майновим станом на ТОВ СП «Нібулон»;

- обґрунтувати напрями удосконалення управління фінансово-майновим станом та шляхи покращення його показників для ТОВ СП «Нібулон»: окреслити проблеми у фінансово-майновому стані і шляхи їх вирішення; визначити напрями удосконалення управління фінансово-майновим станом із застосуванням ефективних інструментів; провести оцінку ефективності впровадження запропонованих заходів та інструментів.

ГРАФІК ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

№ п/п	Перелік робіт	Термін виконання	Дата ознайомлення наукового керівника	Підпис наукового керівника	Примітки
1.	Вибір теми, затвердження її на засіданні кафедри та закріплення наукового керівника	жовтень			
2.	Вивчення джерел літератури, матеріалів архівів, періодичних видань, збір та узагальнення фактів, даних	жовтень листопад	22.11.2024р.		
3.	Складання плану кваліфікаційної роботи та узгодження з науковим керівником	листопад	26.11.2024р.		
4.	Написання розділів роботи, аналіз отриманих результатів наукового дослідження	грудень березень	17.03.2025р.		
5.	Проміжний контроль виконання роботи	лютий березень	17.03.2025р.		
6.	Написання кваліфікаційної роботи в цілому, ознайомлення з її першим варіантом наукового керівника	січень квітень			
	Розділ 1 (постановка проблеми, теоретичні основи, огляд літературних джерел)	січень лютий	03.01.2025р.		
	Розділ 2 (аналітично-дослідницька частина)	лютий березень	24.02.2025р.		
	Розділ 3 (проектно-рекомендаційна частина)	березень квітень	10.04.2025р.		
7.	Повне завершення написання кваліфікаційної роботи, оформлення її згідно з вимогами й подання на відгук науковому керівнику	до 10 травня	01.05.2025р.		
8.	Подання на зовнішню рецензію	з 11 травня	11.05.2025р.		
9.	Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи	до 27 травня	21.05.2025р.		
10.	Підготовка супроводжувальних документів	до 27 травня	26.05.2025р.		
11.	Публічний захист кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією	згідно з розкладом роботи ЕК			

Графік узгоджено « ____ » _____ 20__ р.

Науковий керівник

(підпис)

Могилова М.М.

(прізвище та ініціали)

Виконавець кваліфікаційної роботи

(підпис)

Єфіменко А. Д.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ
до кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Тема: «Управління фінансово-майновим станом підприємства на прикладі ТОВ СП «Нібулон»»

Автор: Єфіменко Альона Дмитрівна

Науковий керівник: професор кафедри маркетингу та управління бізнесом Могилова Марина Михайлівна

Захищена « ____ » _____ 20 ____ року

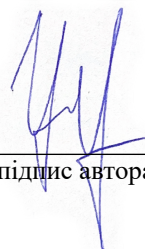
Короткий зміст: Метою роботи є дослідження теоретико-методичних засад, формування та обґрунтування практичних рекомендації щодо управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон» для підвищення його фінансової стійкості та ефективності діяльності.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансово-майновим станом підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «НІБУЛОН».

У роботі розглянуто теоретико-методичні засади управління фінансово-майновим станом підприємства. Проведено дослідження діяльності підприємства ТОВ СП «Нібулон». На основі даних про роботу підприємства автором представлено організаційно-економічну характеристику підприємства, проведено аналіз фінансово-майнового стану та системи управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон». Також автором запропоновано низка рекомендацій, орієнтована на покращення фінансово-майнового стану і результативності діяльності компанії, що включає розширення географії постачання продукції, використання деривативів для хеджування валютних ризиків в умовах інфляції, залучення коштів через розміщення акцій на фондовій біржі та формування прогнозних коливань курсу для вигідної конвертації валюти. Оцінено ефективність та обґрунтована доцільність запропонованих заходів.

Робота складається зі вступу, трьох основних розділів, висновків, списку використаних джерел.

(підпис автора)

ANNOTATION
to the qualification work
for a bachelor's degree

Topic: «Management of an Enterprise's Financial and Property Status based on the case of JV NIBULON LLC»

Author: Yefimenko Alona

Scientific Supervisor: professor of the Department of Marketing and Business Management Maryna Mogylova

Defended on «_____» _____ 20_____

Summary: The aim of the work is to study the theoretical and methodological foundations, to formulate and substantiate practical recommendations for managing the financial and property status of LLC JV “Nibulon” in order to increase its financial stability and efficiency.

The object of research is the process of managing the financial and property status of the enterprise.

The subject of the study is the theoretical, methodological, and practical aspects of managing the financial and property status of LLC JV “NIBULON”.

The work considers the theoretical and methodological foundations of management of the financial and property status of enterprise. A study of the activities of the enterprise LLC JV “Nibulon” is provided. Based on the analysis of the enterprise’s operations, the author presents the organizational and economic characteristics of the enterprise, analyzes the financial and property status and the system for managing the financial and property status of LLC JV “Nibulon”. The author also proposes several recommendations aimed at improving the financial and property status and performance of the company, including expanding the geography of product supply, using derivatives to hedge currency risks in the context of inflation, raising capital by issuing shares on the stock exchange, and developing exchange rate forecasts to optimize currency conversion. The efficiency of the proposed measures is assessed and the feasibility of the proposed measures is substantiated.

The work consists of an introduction, three main sections, conclusions, and a list of references.

_____
(author's signature)

ЗМІСТ

ЗМІСТ	5
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1	10
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1 Сутність фінансово-майнового стану підприємства.....	10
1.2 Складові управління фінансово-майновим станом підприємства	16
1.3 Методичні підходи та алгоритм оцінки	21
фінансово-майнового стану підприємства.....	21
РОЗДІЛ 2_АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-МАЙНОВОГО СТАНУ ТА ДІАГНОСТИКА ПІДПРИЄМСТВА ТОВ СП «НІБУЛОН».....	39
2.1 Організаційно-економічна характеристика ТОВ СП «Нібулон».	39
2.2 Оцінка фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон»	48
2.3 Система управління фінансово-майновим станом.....	56
ТОВ СП «Нібулон»	56
РОЗДІЛ 3_УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ ТОВ СП «НІБУЛОН».....	64
3.1 Проблеми фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон».....	64
та шляхи їх вирішення	64
3.2 Напрями удосконалення управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон»	70
3.3 Оцінка економічної ефективності впровадження запропонованих заходів та інструментів для ТОВ СП «Нібулон».....	78
ВИСНОВКИ.....	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	87
ДОДАТКИ.....	95

ВСТУП

В умовах нестабільності ринкової економіки та воєнного стану управління фінансово-майновим станом набуває надзвичайно важливого значення, оскільки підприємства змушені пристосовуватися до нестабільного економічного клімату, зростаючих ризиків та змін у фінансовій політиці держави. В цих реаліях фінансовий менеджмент має бути спрямований не лише на отримання прибутку в короткостроковій перспективі, а й на забезпечення платоспроможності, стійкості та адаптації бізнесу до кризових умов.

У зв'язку з цим, виникає необхідність у розробці та впровадженні комплексного підходу до управління фінансовим станом підприємства з використанням системного аналізу ризиків та оптимізації грошових потоків у поєднанні з підвищенням фінансової стійкості. Фінансовий менеджмент має виконувати не лише функцію контролю за фінансовими потоками, а й відігравати роль стратегічного інструменту, що сприяє досягненню стабільному розвитку та запобіганню надмірного впливу негативних факторів зовнішнього середовища навіть за несприятливих умов.

Актуальність дослідження обумовлена необхідністю підвищення ефективності управління фінансово-майновим станом підприємства в умовах економічної нестабільності та руйнівного впливу війни.

Основна проблематика дослідження полягає в ідентифікації критичних аспектів фінансового управління ТОВ СП «Нібулон» та розробку заходів для підвищення фінансової стійкості компанії.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансово-майновим станом підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «НІБУЛОН».

Мета випускної кваліфікаційної роботи: дослідити теоретико-методичні засади, розробити та обґрунтувати практичні рекомендації щодо управління

фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон» для підвищення його фінансової стійкості та ефективності діяльності.

Завдання:

- 1) визначити сутність фінансово-майнового стану підприємства;
- 2) дослідити складові управління фінансовим станом підприємства;
- 3) визначити методичні підходи та алгоритм оцінки фінансово-майнового стану підприємства;
- 4) надати організаційно-економічну характеристику підприємства ТОВ СП «Нібулон»;
- 5) здійснити оцінку фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон» з використанням широкого арсеналу показників;
- 6) розкрити систему управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон»;
- 7) окреслити проблеми у фінансово-майновому стані ТОВ СП «Нібулон» і шляхи їх вирішення;
- 8) визначити напрями удосконалення управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон» із застосуванням ефективних інструментів;
- 9) провести оцінку ефективності впровадження запропонованих заходів та інструментів для ТОВ СП «Нібулон».

Методи дослідження включають монографічний, балансовий, графічний, порівняння, узагальнення, індукції, дедукції, логічний, аналіз та синтез.

Практична новизна полягає в обґрунтуванні напрямів для покращення фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон», які за результатами дослідження матимуть позитивний вплив на подальший розвиток та стабільність функціонування підприємства в довгостроковій перспективі.

Апробація результатів дослідження. Виступ та публікація тез «Фактори впливу на фінансово-майновий стан підприємств аграрного сектора» на III

Міжнародній науково-практичній конференції «Менеджмент та маркетинг як фактори розвитку бізнесу».

За структурою побудови робота включає вступ, три основні розділи, дев'ять підрозділів, висновки, список використаних джерел та додатки. Загальний обсяг роботи складає 123 сторінки, з яких 80 сторінок основного тексту. Список використаних джерел налічує 83 одиниці.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність фінансово-майнового стану підприємства

В умовах сучасних ринкових відносин, зокрема в період кризи, спричиненої пандемією COVID-19 та воєнним станом, підтримка належного рівня фінансової стійкості підприємств набула ще більшого значення, що зумовлює необхідність оцінки ефективності використання ресурсів підприємства. Своєчасна діагностика фінансового стану дозволяє не лише визначити рівень платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості та прибутковості, але й розробити стратегічні заходи для підвищення конкурентоспроможності та мінімізації фінансових ризиків.

Регулярний аналіз фінансового стану підприємства відіграє ключову роль у забезпеченні його економічної стійкості. Результати такого аналізу важливі не лише для внутрішнього управління, а й для зовнішніх контрагентів, зокрема, банківських установ, які враховують фінансовий стан при визначенні умов кредитування, рівня відсоткових ставок та інших фінансових параметрів.

Рівень стабільності та стійкості фінансового стану підприємства значною мірою залежать від майнової структури, шляхів розподілу капіталу, ефективності та результативності відповідних інвестицій. Управлінський склад підприємства повинен мати чітке розуміння про те, які джерела фінансування використовувати та в які напрями доцільніше інвестувати [1].

Незважаючи на те, що у бухгалтерському обліку фінансовий та майновий стан вивчаються як окремі поняття, вони все ж таки залишаються взаємопов'язаними між собою. Згідно з нормативами бухгалтерського обліку, баланс підприємства має назву «Звіт про фінансовий стан», де майно

представлено в активах, а джерела його утворення та зобов'язання – у пасивах [1].

Під фінансовим станом підприємства розуміється поєднання майнових прав і зобов'язань, що здебільшого мають грошовий характер та створюють умови для функціонування господарської діяльності. За допомогою фінансового стану можна оцінити, наскільки успішно підприємство формує, розподіляє та використовує грошові ресурси для реалізації цілей власників. Він також демонструє ринкове визнання результатів роботи підприємства та якість управління його активами.

Майновий стан, зі свого боку, характеризує склад і співвідношення цих прав і зобов'язань, які впливають як на внутрішню організацію підприємства, так і на його місце у зовнішньому середовищі.

Отже, фінансовий стан визначає здатність підприємства ефективно управляти майном, в той час як майновий стан створює базу для фінансової стабільності та розвитку підприємства, в чому полягає сутність їхнього взаємозв'язку.

Таким чином, результативне керування фінансово-майновим станом підприємства стає основою для його стійкого розвитку в умовах високої динаміки ринкового середовища.

Поняття фінансового стану підприємства є багатогранним і відображає комплексний підхід до аналізу якості фінансово-господарської діяльності. У науковій літературі існує багато підходів до його визначення, кожен з яких акцентує увагу на певних ключових аспектах. Узагальнюючи ці підходи, можна виділити кілька основних категорій, що розкривають сутність цього поняття з різних сторін (див. табл. 1.1).

Для формування класифікації підходів до визначення сутності поняття «фінансового стану підприємства» опрацьовано визначення різних авторів наукових робіт, розподілено їх за схожістю думок та винесено загальний опис для кожної категорії:

Таблиця 1.1

Класифікація підходів до визначення сутності
поняття «фінансового стану підприємства»

Категорія визначень поняття	Автори	Зміст категорії
Фінансовий стан як комплексне поняття	М.Я. Дем'яненко, О.В. Крухмаль, Ю.С. Цал-Цалко	Фінансовий стан є результатом внутрішніх і зовнішніх фінансових відносин, відображає якісні аспекти фінансової діяльності підприємства.
Фінансовий стан як економічна категорія	А.Г. Семенов, Г.В. Савицька, І.Ф. Прокопенко	Фінансовий стан характеризується станом капіталу в процесі кругообігу, здатністю до саморозвитку та виконанням фінансових зобов'язань.
Фінансовий стан як сукупність показників фінансової спроможності	Г.П. Герасименко, Е.А. Маркар'ян, М.Я. Коробов	Фінансовий стан відображає рівень платоспроможності, стійкості, раціональності використання фінансових ресурсів.
Фінансовий стан як реальна та потенційна фінансова спроможність	Білик М.Д., Павленко О.І.	Здатність підприємства забезпечувати поточну діяльність, розвиток та погашення зобов'язань.
Фінансовий стан як структурний баланс активів і пасивів	І.О. Бланк, О.В. Павловська, Т.О. Фролова	Співвідношення активів і пасивів підприємства, ефективність їх розміщення і використання.

Джерело: побудовано автором на основі [2-4,12]

Аналізуючи різні підходи, що наведені у таблиці 1.1, можна зробити висновок, що фінансовий стан підприємства є комплексним поняттям, яке включає якісні й кількісні аспекти, та характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, ефективністю їх використання, платоспроможністю, фінансовою стійкістю та здатністю підприємства виконувати свої зобов'язання.

Окрім цього, окремі автори наголошують на важливості взаємодії зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин, що формують базу для аналізу й оцінки стану підприємства. Таким чином, фінансовий стан підприємства можна визначити як інтегровану характеристику, що відображає реальні й потенційні можливості суб'єкта господарювання забезпечувати стабільність функціонування й розвиток у динамічних ринкових умовах.

Аналогічно як із поняттям фінансового стану, майновий стан підприємства також має багато трактувань різних науковців, що необхідно розглянути для детального та повного розуміння його суті (див. табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Класифікація підходів до визначення сутності
поняття «майнового стану підприємства»

Категорія визначень поняття	Автори	Зміст категорії
Майновий стан як поєднання економічних та юридичних аспектів	Є.Є. Іонін	Майновий стан підприємства розглядається через призму економічної та юридичної складових, які формуються на основі майнових прав і зобов'язань, сукупності майна та облікової політики підприємства.
Майновий стан як складова фінансового стану	Ю.М. Тютюнник, С.В. Тютюнник	Майновий стан підприємства визначається як ключова характеристика фінансового стану, що відображає склад, структуру, розміщення та динаміку активів і пасивів, що визначають фінансову позицію підприємства.
Майновий стан як показник бухгалтерського обліку	В.С. Щербина	Майновий стан визначається сукупністю прав власності й зобов'язань підприємства, які документуються та систематизуються у звітності відповідно до облікової політики.
Майновий стан як показник економічної ефективності	О.К. Добкіна	Майновий стан визначається через структуру та стан активів підприємства, що зазнає змін під впливом різних факторів, основними з яких є досягнуті фінансові результати.
Майновий стан як система майнових прав та обов'язків	І.А. Бержанір, Р.М.Скриньковський, Ж.В. Семчук, Н.М. Коваль	Майновий стан розглядається як цілісна система, що включає майнові права та зобов'язання підприємства, що формуються і змінюються залежно від розміщення та структури активів і пасивів.

Джерело: побудовано автором на основі [5-6]

Отже, узагальнюючи різні класифікації підходів до визначення поняття «майнового стану підприємства», що наведені в таблиці 1.2, можна зробити висновок, що майновий стан підприємства являє собою важливу складову фінансового стану підприємства, це сукупність матеріальних та нематеріальних активів, прав та зобов'язань, якими володіє суб'єкт господарювання на певний момент часу. Крім того, його також можна

розглядати через структуру та динаміку активів і пасивів, а також через економічні та юридичні аспекти, що впливають на його розвиток.

Фінансово-майновий стан підприємства – це комплексна характеристика, яка відображає взаємозв'язок забезпеченості фінансовими ресурсами, платоспроможності, фінансової стійкості та ефективності управління матеріальними й нематеріальними активами, правами та зобов'язаннями.

Аналіз фінансово-майнового стану передбачає дослідження фінансових показників та результатів діяльності підприємства, що спрямоване на виявлення напрямів для покращення, можливостей збільшення ринкової вартості та досягнення його сталого розвитку [7].

До основних завдань аналізу фінансово-майнового стану підприємства належать [8, 9]:

- діагностика фінансового стану і рентабельності підприємства;
- оцінка результативності використання капіталу та можливостей підприємства забезпечувати себе власними оборотними коштами;
- визначення рівня конкурентоспроможності підприємства та його становища на фінансовому ринку;
- обґрунтоване аналізування тенденцій і стану ліквідності, платоспроможності та фінансової стабільності суб'єкта господарювання;
- дослідження рівня економічної активності суб'єкта господарювання та його позицій на ринку цінних паперів;
- визначення джерел формування майна підприємства;
- виявлення резервів (напрямків покращення структури та використання майна) для підвищення ефективності функціонування суб'єкта господарювання.

Окрім дослідження основних елементів, що зображені на рис.1.1, варто зазначити, що результат аналізу фінансово-майнового стану надає можливість сформувати короткострокові і довгострокові цілі функціонування підприємства.

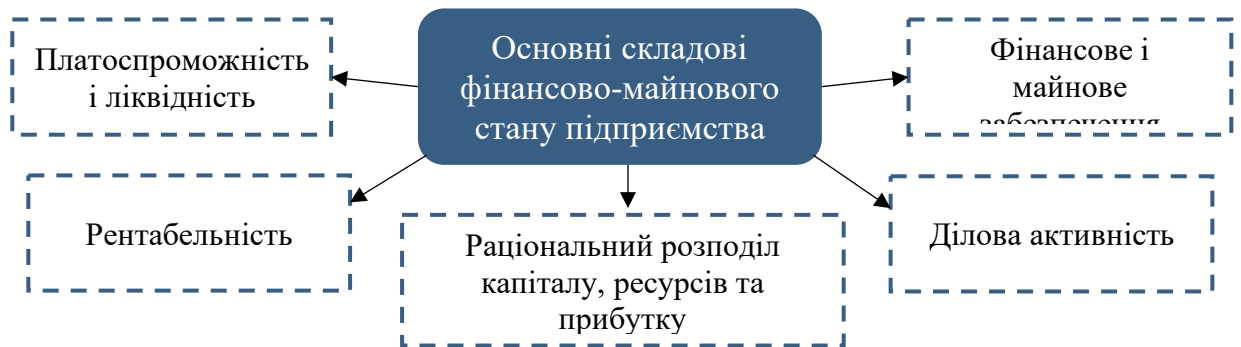

Рис.1.1. Складові фінансово-майнового стану підприємства
Джерело: побудовано автором на основі [10,11]

В свою чергу, це акцентує увагу на управлінській природі даного поняття. До того ж сприятливі фінансові показники дозволяють організації повноцінно виконувати соціальні та екологічні функції, забезпечуючи перспективи сталого зростання [10, с.1].

Для аналізу фінансово-майнового стану підприємства основним інформаційним джерелом виступає фінансова звітність, а саме: «Баланс» (ф.1); «Звіт про фінансові результати» (ф.2); «Звіт про рух грошових коштів» (ф.3); «Звіт про власний капітал» (ф.4); «Примітки до річної фінансової звітності» (ф.5) [7].

Рис. 1.2. Алгоритм оцінки фінансово-майнового стану підприємства
Джерело: побудовано автором на основі [2]

Таким чином, ключові етапи аналізу фінансово-майнового стану підприємства включають визначення аналітичних цілей, підготовку

інформаційної бази, визначення системи показників та розрахунок їх змін, виявлення резервів та презентацію підсумкових результатів.

Отже, фінансово-майновий стан підприємства – це характеристика, що відображає взаємозв'язок фінансових ресурсів, платоспроможності, стійкості та ефективності управління активами й зобов'язаннями. До основних складових фінансово-майнового стану відносять ліквідність, рентабельність, ділову активність, фінансове та майнове забезпечення. Кінцевою метою оцінки фінансового стану виступає створення плану дій для підвищення ефективності управління підприємством.

1.2 Складові управління фінансово-майновим станом підприємства

Сутність управління фінансовим станом підприємства можна розкрити через комплексний підхід до аналізу понять «управління» та «фінансове управління» як його основних компонентів.

Визначаючи сутність управління, можна виокремити дві основні точки зору щодо його розуміння: перша розглядає управління як процес реалізації управлінських дій, друга – як структуровану систему принципів і методів [12,с. 20].

В свою чергу, дослідження терміну фінансового управління дало змогу простежити аналогічну тенденцію в підходах у ході розкриття цього поняття [12 с. 20]:

- як процес, фінансове управління тлумачиться як контроль за формуванням, розподілом та застосуванням фінансових ресурсів, зокрема, через оптимізацію грошових потоків підприємства;
- як система, фінансове управління розглядається як механізм ефективного використання фінансових ресурсів та як комплекс організованих заходів, що забезпечують раціональне управління процесами фінансування діяльності підприємства.

Отже, фінансове управління представляє собою систему, в межах якої реалізуються різноманітні процеси управлінських дій, що забезпечують ефективність діяльності підприємства.

Процес управління фінансовим станом підприємства полягає у застосуванні фінансових інструментів, включно з методами, важелями, правовими та інформаційними механізмами, з метою забезпечення стійкого розвитку підприємства та реалізації стратегічних задач [13, с.93].

Здійснення управління фінансовим станом підприємства повинно ґрунтуватися на принципах, що представлені на табл.1.3:

Таблиця 1.3

Система принципів управління фінансовим станом підприємства

Принципи	Зміст
Інтегрованості	Передбачає інтеграцію фінансового управління в загальну систему управління компанії, адже будь-яке управлінське рішення в інших аспектах діяльності підприємства прямо чи частково впливає на фінансовий стан підприємства.
Стратегічної направленості	Передбачає, що усі прийняті управлінські рішення мають бути спрямовані на досягнення основної цілі підприємства та обраного стратегічного напрямку розвитку.
Гнучкості	Забезпечує здатність швидко реагувати та коригувати рішення в умовах внутрішніх та зовнішніх змін. Досягається через ефективне управління ресурсами і зниження ризиків.
Комплексного характеру	Вимагає системного підходу до управлінських рішень, де кожне рішення є частиною взаємопов'язаного процесу.
Координації	Передбачає ефективне досягнення результатів через скоординовані дії всіх підрозділів підприємства.
Альтернативності та цілеспрямованості	Підкреслює важливість вибору управлінських рішень з альтернатив на основі критеріїв для досягнення конкретних фінансових цілей підприємства.
Ієрархічності пізнання	Передбачає аналіз фінансового стану на різних рівнях та виявлення найбільш впливових факторів для забезпечення якісного управління та визначення рівня фінансової безпеки.
Інноваційної спрямованості	Наголошує не тільки на використанні сучасних технологій та методів, а й організацію адаптації діючої системи до змін у технологічному середовищі підприємства.
Пріоритетності розв'язання протиріч	Орієнтація на вирішення основних проблем у фінансовому стані, які заважають досягненню цілей управління.
Врахування рівня ризику	Передбачає врахування потенційної можливості зміни рівня ризику при прийнятті усіх управлінських рішень.
Ефективності	Поєднання особистих характеристик управлінця та потенціалу підприємства для мінімізації витрат на управління при максимальній результативності.

Джерело: побудовано автором на основі [12]

Враховуючи зміст та принципи управління фінансовим станом, формуються основні цілі та мета організації.

Основною метою управління фінансовим станом виступає створення комплексу заходів, орієнтованих на збільшення рентабельності та підвищення потенціалу компанії, для підтримки безперебійної діяльності та досягнення підприємством високих темпів економічного розвитку в короткостроковій та довгостроковій перспективі.

Основні цілі управління фінансовим станом підприємства включають [12, с.21]:

- 1) оцінку поточної фінансової ситуації;
- 2) визначення змін у фінансовому стані в контексті різних часових та просторових межах;
- 3) ідентифікацію ключових факторів, що призводять до змін;
- 4) оцінку майбутніх тенденцій у фінансовому стані підприємства.

Для аналізу ефективності управління фінансовим станом використовуються два види фінансового аналізу [13, с.94]:

- внутрішній аналіз здійснюється безпосередньо співробітниками компанії, що дозволяє провести більш детальну та глибинну оцінку діяльності, оскільки він базується на розширеній інформаційній базі даних;
- зовнішній аналіз здійснюється сторонніми фахівцями та аналітиками, що обмежені у доступі до повної бази даних.

Досягнення основної мети управління фінансовим станом підприємства передбачає виконання низки ключових задач (рис.1.3).

Виокремлюють три основні етапи в процесі реалізації управління фінансовим станом організації, а саме: підготовчий, основний та завершальний.

Підготовчий етап включає виконання організаційних завдань, що сприятимуть подальшому досягненню належної деталізації та швидкості аналізу.

Рис.1.3. Задачі управління фінансовим станом підприємства
Джерело: побудовано автором на основі [12]

Підготовчий етап охоплює формулювання ключової мети та визначення об'єкту аналізу; складання аналітиками переліку питань, що потребують пояснення після завершення аналізу; вивчення інформаційної бази та перегляд результатів попередніх аналітичних досліджень; розробка графіку та визначення з термінами роботи; поділ завдань між відповідальними особами.

Основний етап носить більш аналітичний характер та передбачає перевірку інформації, що буде залучена в ході аналізу, на достовірність та повноту. Аналіз даних охоплює процеси порівняння показників, статистичної обробки, аналітичних розрахунків і заповнення таблиць.

На цьому етапі розробка аналітичних таблиць грає ключову роль, оскільки допомагає у створенні графічних зображень, що дає змогу візуально простежити за змінами та сформулювати точні висновки.

На завершальному етапі здійснюються підсумовування зібраних даних та формулювання управлінських рішень, що мають на меті покращення фінансового становища компанії.

Цей етап передбачає: оцінку результатів аналізу; складання висновків і рекомендацій щодо мети та завдань аналізу; розроблення плану дій для виправлення виявлених недоліків; оптимізація використання резервів з метою збільшення ефективності; представлення результатів аналізу зацікавленим сторонам; моніторинг за реалізацією відповідних рішень, розроблених за результатами аналізу.

Схематичне відображення етапів управлінського аналізу на підприємстві представлено на рис. 1.4.

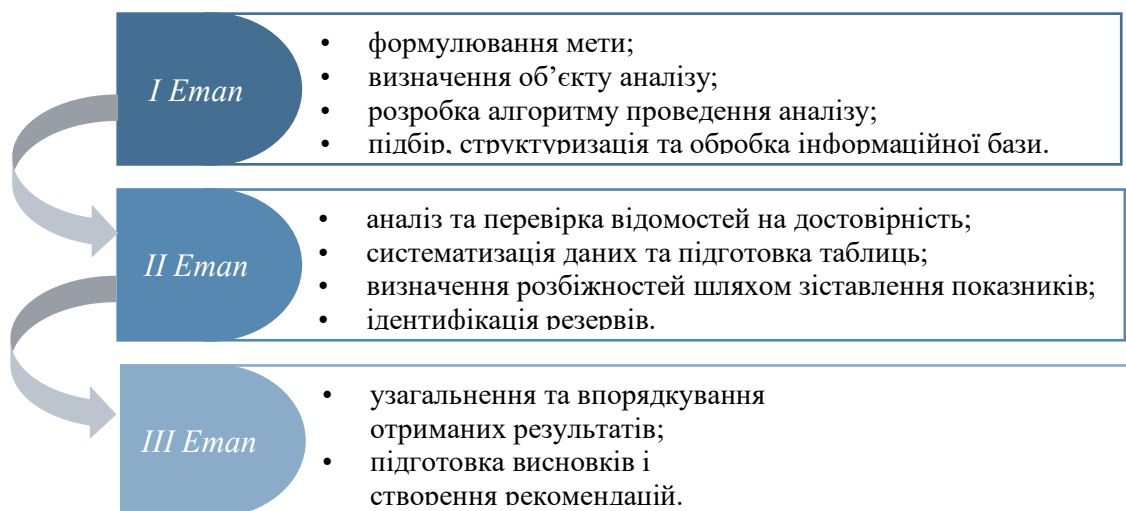

Рис.1.4. Основні етапи здійснення управління фінансовим станом підприємства

Джерело: побудовано автором на основі [13]

Отже, управління фінансовим станом передбачає не лише підтримку його поточної діяльності, а й пошуку можливостей для його подальшого розвитку та економічного зростання.

1.3 Методичні підходи та алгоритм оцінки фінансово-майнового стану підприємства

Методи фінансового аналізу представляють собою сукупність наукових інструментів і принципів, що використовуються для оцінки фінансового стану підприємства.

Першим рівнем класифікації виступає розмежування на формалізовані й неформалізовані методи [14, 15]:

- неформалізовані методи базуються на використанні логічних підходів до опису аналітичних процедур, без використання суворих математичних залежностей. До таких методів відносять експертні оцінки, деталізації (за часом, місцем, відповідальністю), психологічні, морфологічні, порівняльні методи, а також побудову системи показників чи аналітичних таблиць. У цих методах акцентується увага на суб'єктивності, оскільки важливе значення відіграє інтуїція та досвід аналітика;
- формалізовані методи зосереджені на чітко визначених математичних та аналітичних взаємозв'язках між показниками.

В свою чергу формалізовані методи поділяються на наступні підвиди залежно від математичних підходів:

- традиційні методи, що використовуються для первинної обробки даних, такі як порівняння, групування, розрахунок відносних, середніх, модальних і медіанних показників, а також графічне представлення даних;
- методи детермінованого факторного аналізу, які застосовуються для дослідження функціональних залежностей між показниками, наприклад: методи елімінування, пропорційного поділу, інтегральні та логарифмічні підходи, розрахунок індексів, рядів динаміки, складних і простих відсотків;

- ймовірнісний факторний аналіз, що базується на оцінці ймовірнісних зв'язків між показниками, включає дисперсійний та кореляційний аналіз, теорію графів та масового обслуговування.

Характеристика формалізованих методів наведена у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Характеристика формалізованих методів фінансового аналізу

Найменування методу	Зміст
1.1 Традиційні методи	
– Групування	Систематизація об'єктів відповідно до спільних ознак
– Порівняння	Зіставлення показників окремих груп
– Відносних величин	Застосування співвідношень для аналізу пропорцій
– Середніх величин	Консолідація даних шляхом обчислення середніх значень
– Модальних та медіанних показників	Обчислення найбільш частотних (модальних) чи центральних (медіанних) значень
– Графічні	Візуалізація даних за допомогою графіків, діаграм
1.2 Методи детермінованого факторного аналізу	
– Елімінування	Виключення впливу одного чи кількох факторів для оцінки їх впливу
– Інтегральні	Оцінює вплив факторів на загальний результат
– Логарифмічні	Застосування логарифмів для оцінки відносних змін показників
– Пропорційного поділу	Розподіл загального впливу на частини відповідно до їх пропорційного внеску
– Балансові	Аналіз балансових співвідношень між взаємопов'язаними показниками
1.3 Методи ймовірнісного факторного аналізу	
– Дисперсійного аналізу	Визначає кореляцію між показниками та проводить кількісну оцінку параметрів ризику
– Кореляційного аналізу	Відображає взаємозв'язок між змінними
– Регресійний аналіз	Демонструє залежність між змінними
– Теорія графів	Застосування графів для дослідження взаємозв'язків між об'єктами
– Теорія масового обслуговування	Аналіз процесів обслуговування у системах, що працюють з потоками запитів

Джерело: побудовано автором на основі [14,16]

В процесі фінансового аналізу активно використовуються як традиційні методи економічної статистики, так і методи ймовірнісного факторного аналізу.

Аналіз фінансової діяльності проводиться завдяки використанню різних моделей, що надають можливість систематизувати та визначати

взаємозалежності ключових показників. Для аналізу фінансового становища використовуються наступні моделі, що представлені на рисунку 1.5.

Рис.1.5. Моделі аналізу фінансового стану підприємства
Джерело: побудовано автором на основі [15]

Отже, аналізуючи рис.1.5 можна зазначити, що під час оцінки фінансового становища підприємства застосовуються різноманітні моделі, вибір яких залежить від прямих цілей і завдань аналізу.

До основних прийомів аналізу фінансово-майнового стану підприємства відносять горизонтальний та вертикальний аналіз, трендовий аналіз, відносних показників, порівняльний, факторний, імовірно-стохастичний та маржинальний аналіз.

Таблиця 1.5

Методичні прийоми оцінювання фінансово-майнового стану
підприємства

Методичні прийоми аналізу	Зміст
Горизонтальний (часовий) аналіз	Полягає у зіставленні кожного елемента звітності з даними попереднього періоду, а саме цей метод аналізу передбачає створення однієї чи кількох аналітичних таблиць, які містять абсолютні значення та відносні зміни, що відображають динаміку зростання чи зменшення.
Вертикальний (структурний) аналіз	Полягає у вивченні структури фінансових показників разом із оцінкою впливу кожної статті на загальний результат; такий метод дозволяє зрозуміти, як окремі статті балансу впливають на загальну валюту, представивши їх у відсотковому співвідношенні.
Трендовий аналіз	Включає в себе порівняння показників звітності з даними попередніх періодів з метою виявлення основних закономірностей у їх зміні. Цей метод дозволяє прогнозувати майбутні значення показників на основі екстраполяції трендів.
Аналіз фінансових коефіцієнтів (відносних показників)	Здійснюється шляхом зіставлення позицій фінансової звітності з метою визначення важливих коефіцієнтів, таких як коефіцієнти ліквідності, рентабельності, ділової активності і т.д.
Порівняльний (просторовий) аналіз	Включає в себе порівняння планових та фактичних результатів діяльності, що проводиться як для внутрішнього зіставлення фінансових результатів самого підприємства з показниками його дочірніх структур, так і для зовнішнього порівняння з результатами конкурентів або середніми показниками по галузі.
Факторний аналіз	Застосовується для дослідження впливу окремих факторів на результативний показник, що може бути як детермінованим, тобто з визначеним часом, так і стохастичним, що має випадковий характер. Такий аналіз може бути як прямим, де результативний показник розкладається на складові, так і зворотнім, де ці складові об'єднуються для визначення загального показника.
Імовірнісно-стохастичний аналіз	Полягає у дослідженні стохастичних, тобто імовірних або випадкових, зв'язків між процесами та явищами в контексті фінансової діяльності організації.
Маржинальний аналіз	Включає в себе оцінку наявних фінансових ресурсів, вивчення взаємозв'язку між прибутком, обсягом продажу та ціною, а також дослідження грошових потоків підприємства.

Джерело: побудовано автором на основі [2,14,17]

Горизонтальний аналіз базується на тому, що дані балансу станом на визначену обрану дату приймаються за 100 % та порівнюються із динамікою

інших статей і розділів у відсотках до базового рівня. Аналітик самостійно визначає ступінь агрегованості показників, тобто рівень деталізації даних у процесі аналізу або подання інформації. Зазвичай використовуються базові темпи зростання за попередні роки, що в свою чергу надає можливість відслідковувати зміни та прогнозувати майбутні значення. Варто зазначити, що під час інфляції точність результатів може зменшуватися, однак його результати залишаються придатними для порівняння між різними господарствами [17, с.59].

За допомогою вертикального аналізу можна визначити структуру активів підприємства та їх джерел фінансування, які зазвичай виражаються у відсотковому співвідношенні до загальної величини балансу [9, с.81].

Застосування вертикального аналізу підкреслюють його важливість і доречність наступні ключові переваги [17]:

- можливість перевести показники у відносну форму з метою порівняння результатів діяльності підприємств із різними масштабами та обсягами ресурсів;
- відносні значення частково компенсують негативний вплив інфляції на неточність абсолютних значень фінансової звітності, покращуючи можливість аналізу змін у часі.

Такий аналіз можна проводити на основі первинної звітності або її зміненої версії із спрощеною структурою статей.

Суть факторного аналізу полягає у залученні методів, які дозволяють на основі реальних взаємозв'язків між ознаками знаходити приховані узагальнюючі характеристики, що впливають на структуру та динаміку явищ [18].

Основні напрями застосування факторного аналізу у фінансах включають [19]:

- визначення та запобігання основних причин фінансових ризиків, збитків або зниження рентабельності;

- створення фінансових стратегій стосовно подальших інвестицій, масштабування бізнесу чи змін у фінансовій політиці;
- аналіз вартості активів через вплив зовнішніх і внутрішніх чинників;
- оптимізація інвестиційного портфеля за допомогою урахування прогнозованих доходів, оцінки ризиків та оптимального розподілу ресурсів.

Аналіз фінансових коефіцієнтів є одним із найпоширеніших методів аналізу фінансової звітності, оскільки його результати демонструють найвищу точність, але лише за умови коректної інтерпретації даних [2, с.175].

За допомогою розрахунку низки коефіцієнтів можна отримати об'єктивну картину фінансового становища підприємства і зробити висновки щодо визначення подальшої стратегії його розвитку та досягнення стабільності.

Застосування різноманітних методів, моделей та прийомів для аналізу фінансово-майнового стану підприємства формує методологію та методику цього аналізу [20, с.323].

Детально розглянуті переваги та недоліки використання основних шести прийомів аналізу фінансового стану наведені у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6

Переваги та недоліки застосування методичних прийомів для аналізу фінансово-майнового стану підприємства

Переваги	Недоліки
Горизонтальний аналіз	
<ul style="list-style-type: none"> • Дозволяє отримати загальне уявлення стосовно якісних змін у структурі коштів та їх джерел; • можливість відстежити динамічні зміни. 	<ul style="list-style-type: none"> • Відсутність інструментів для зіставлення альтернативних варіантів економічних рішень; • можливість взаємозаміни ресурсів не враховується, що ускладнює пошук найефективнішого сценарію розвитку економічної стратегії; • вплив інфляції враховується частково;

Продовження табл. 1.6

Переваги	Недоліки
Горизонтальний аналіз	
	<ul style="list-style-type: none"> • обмежений аналізом змін минулих періодів, через що не гарантує збереження аналогічних тенденцій у майбутньому; • відсутність додаткових даних ускладнює точну інтерпретацію абсолютних і відносних змін; • результати аналізу залежать від зовнішніх факторів, зокрема економічних і політичних, що робить прогнозування малоефективним; • аналіз приросту в ефективності діяльності без врахування реального стану організації є недостатньо точним; • робота з форматом звітності часто вимагає адаптації для уникнення труднощів із трактуванням негативних значень
Вертикальний (структурний) аналіз	
<ul style="list-style-type: none"> • Надає можливість отримати загальне розуміння якісних змін у структурі коштів і джерел їх формування та відповідну динаміку цих змін; • є базовим прийомом для застосування в різних методиках. 	<ul style="list-style-type: none"> • Не забезпечує можливість порівняти різні економічні рішення; • не враховує варіант з взаємозаміною ресурсів, що перешкоджає вибору найкращої стратегії розвитку; • вплив інфляції враховується частково.
Трендовий аналіз	
<ul style="list-style-type: none"> • Надає можливість відстежити тенденції змін показників; • дозволяє побудувати прогнози на майбутнє. 	<ul style="list-style-type: none"> • Труднощі у підборі відповідної моделі; • висока трудомісткість процесу; • складності з тлумаченням інформації та вибором показників для аналізу; • ризик неточності результатів за умов нестабільного ринку, через короткостроковий характер тренду.
Коефіцієнтний аналіз	
<ul style="list-style-type: none"> • Простота у розрахунках; • логічний відбір та точність в інтерпретації показників; • можливість виконання як експрес-аналізу, так і комплексної оцінки. 	<ul style="list-style-type: none"> • Трудомісткість процесу; • брак нормативів для певних коефіцієнтів; • складності з інтерпретацією динаміки змін коефіцієнтів, що пов'язані із змінами значень розрахунку у часі; • деякі методики базуються на застарілих формах звітності, а їхній аналіз переважно орієнтований на минулі періоди; • ефективність аналізу відносних показників знижується через великий вибір коефіцієнтів, труднощі нормування та відсутність чітких алгоритмів для формування висновків і рекомендацій.

Продовження табл. 1.6

Переваги	Недоліки
Порівняльний аналіз	
<ul style="list-style-type: none"> • Слугує основою для загального аналізу показників фінансової та господарської діяльності; • гнучкий; • адаптивний. 	<ul style="list-style-type: none"> • Висока трудомісткість процесу; • використовується лише за умови повної та перевіреної інформації; • складність у застосуванні через вплив фактору часу; • для точних висновків потрібно організувати відповідність показників за календарними періодами, методами аналізу, умовами роботи та враховувати інфляційні фактори
Факторний аналіз	
<ul style="list-style-type: none"> • Дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства на кожному етапі звітного періоду та відслідкувати динаміку змін завдяки виявлення головних факторів, які впливають на показники. 	<ul style="list-style-type: none"> • Трудомісткість процесу; • як правило, немає можливості вплинути на зменшення кількості показників і факторів, що беруть участь в аналізі; • варіативність результатів в залежності від обраної моделі; • виникають труднощі з коректною інтерпретацією змін величин коефіцієнтів у динаміці через зміни значень, що використовуються для розрахунків; • з двофакторними моделями не виникає складнощів під час інтерпретації, проте коли кількість факторів більше трьох, складність аналізу зростає;

Джерело: побудовано автором на основі [21]

Отже, хоча усі прийоми мають численні недоліки, найбільш суттєвою проблемою, що перешкоджає виконанню якісного фінансового аналізу та правильній інтерпретації результатів, можна виділити нестабільність економіки.

Зважаючи на валютні коливання та постійні зміни в економічній ситуації чимало фінансових показників, розрахованих на певний період, втрачають свою цінність і не можуть бути використані для точного та достовірного аналізу.

Серед недоліків проведення фінансового аналізу варто відзначити відсутність добре розвинутого фондового ринку, де можна було б здійснювати операції з акціями акціонерних підприємств та за оцінкою яких можна було б формувати обґрунтовані судження стосовно їх фінансової ситуації.

Додаткових бар'єрів для ефективного аналізу додає нестабільність законодавства, зокрема в області фінансів і податкового права.

Одна з причин виникнення труднощів під час аналізу фінансового становища обумовлена нерегулярністю і слабким застосуванням сукупністю методів і прийомів в діяльності підприємств.

Підсумовуючи, можна виділити чотири основні причини, що ускладнюють дослідження фінансового стану підприємства з урахуванням достовірних та актуальних результатів, а саме нестабільність економічного середовища, низький рівень розвитку фондового ринку, низька ефективність використання прийомів та методів, коливання в законодавчій сфері.

Вирішення цієї проблеми потребує розробки нових підходів до аналізу фінансового стану підприємств, а також заходів, спрямованих на його покращення, в тому числі посилення платоспроможності та ліквідності в умовах фінансової кризи.

Вищезгадані методи, моделі та прийоми аналізу використовуються в контексті аналізу наступних ключових показників фінансового стану підприємства: ліквідність, ділова активність, прибутковість (рентабельність), фінансова стійкість (платоспроможність), майновий стан [22].

Рис. 1.6. Групи показників оцінки фінансово-майнового стану підприємства

Джерело: побудовано автором на основі [22]

Майновий стан підприємства відображає оперуванням ресурсами (активами) та джерелами їх фінансування (пасивами) [23, с. 440].

Проведення аналізу майнового стану здійснюється за допомогою форми 1 «Баланс» як на основі її стандартного вигляду, так і завдяки побудові скороченого аналітичного балансу, у якому однорідні статті об'єднують у групи та додаються показники, що демонструють зміни у структурі майна підприємства [2, с.176]. Цей процес здійснюється шляхом застосування горизонтального та вертикального прийомів аналізу.

Аналіз активів і пасивів балансу передбачає визначення показників структури, динаміки та змін у структурі балансу, зокрема [1,23]:

- величини абсолютних значень по кожній статті на початок і кінець періоду та їх зміни;
- питома вага кожної статті в загальному обсязі балансу в обох періодах та зміни в цих показниках;
- аналіз змін у статтях на кінець періоду в порівнянні з початковими значеннями, включаючи абсолютні прирости і темпи зростання.

Сформулювати висновки щодо зміни динаміків показників дозволяє зробити зіставлення розрахованих значень з аналогічними за попередні звітні періоди [1].

Дослідження статей балансу дає змогу з'ясувати, якими шляхами було досягнуто приросту нових засобів і як саме вони були розподілені, а також виявити позитивні та негативні напрямки цих змін.

Аналіз майнового стану також передбачає розрахунок показників, що відображають його виробничі потужності, зокрема коефіцієнт зносу, коефіцієнт оновлення та коефіцієнт вибуття основних засобів [1] (додаток А).

Таблиця 1.7

Порядок обчислення та нормативні значення показників, що характеризують майновий стан підприємства

Показник	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт зносу основних засобів (ОЗ)	зменшення	Вказує на ступінь зносу основних засобів (ОЗ)
Коефіцієнт оновлення	> 0, збільшення	Вказує на частину ОЗ, що були оновлені на кінець звітнього періоду
Коефіцієнт вибуття	Менший за к.оновлення	Вказує на частину ОЗ, що вибула на кінець періоду

Джерело: побудовано автором на основі [1,2]

Ліквідність визначає можливості підприємства до швидкого перетворення активів у грошові кошти з метою покриття поточних зобов'язань по мірі настання строків їх погашення. Сутність показників з економічної точки зору полягає у здатності фірми виконувати свої фінансові зобов'язання перед кредиторами і забезпечувати безперебійне функціонування виробничого процесу [24].

Аналізуючи ліквідність, оцінюється те, наскільки підприємству вистачає оборотних активів для покриття поточних зобов'язань, таких як короткострокова кредиторська заборгованість.

Ліквідність в межах короткого періоду обумовлюється спроможністю суб'єкта господарської діяльності виконувати свої зобов'язання, що мають бути покритими в найближчі терміни. Як правило під короткостроковим періодом мається на увазі строк до 1 року, проте в деяких випадках він може співпадати з тривалістю операційного циклу.

Недостатній рівень ліквідності свідчить про те, що підприємство позбавлене можливостей скористатися потенційними перспективними комерційними варіантами через обмеження у свободі прийнятті рішень і звужені можливостей керівництва у маневруванні ресурсами.

Суттєвий дефіцит ліквідності в свою чергу свідчить про те, що підприємство не має змоги своєчасно погашати борги та інші зобов'язання.

Така ситуація може призвести до вимушеного продажу довгострокових активів, а у найгіршому випадку – до банкрутства.

Для власників підприємства низька ліквідність може стати причиною зниження прибутковості та часткової або повної втрати вкладеного капіталу, а для кредиторів це може свідчити про можливий ризик затримки виплати відсотків чи основної суми боргу.

Оцінка ліквідності балансу передбачає порівняння статей активу, які упорядковані за ліквідністю, з пасивами, що згруповані відповідно до термінів погашення зобов'язань (додаток Б).

Переходячи до аналізу фінансової стійкості варто зазначити, що передусім фінансова стійкість визначає рівень залежності підприємства від зовнішнього фінансування та відображає його матеріальну забезпеченість й надійність як позичальника.

Під час оцінки фінансової стійкості підприємства необхідно враховувати наступні ключові аспекти:

- для власників пріоритетним є забезпечення оптимального зростання частки позикових ресурсів;
- для кредиторів – співпраця з підприємствам, які демонструють високий відсоток власного капіталу.

Суб'єкт господарської діяльності вважається стійким за умови, коли він здатен покривати інвестиції в активи за рахунок власних коштів, контролює дебіторську та кредиторську заборгованість та в установлені строки виконує фінансові зобов'язання [8].

У процесі аналізу фінансової стійкості та ліквідності важливим етапом є розрахунок наступних відносних показників, що представлені у табл. 1.8 (додаток А):

Таблиця 1.8

Порядок обчислення та нормативні значення показників, що характеризують стан ліквідності та фінансової стійкості підприємства

Показник	Нормативне значення	Зміст
Оцінка стану ліквідності		
Коефіцієнт покриття	> 1	Вказує на забезпеченість ресурсами для покриття поточних зобов'язань
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6 – 0,8	Відображає спроможність підприємства виконувати поточні зобов'язання за умови вчасного погашення заборгованостей з боку дебіторів
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	> 0, збільшення	Відображає частку зобов'язань підприємства, які можуть бути миттєво погашені
Чистий оборотний капітал (тис.грн)	> 0, збільшення	Вказує на можливість підприємства виконувати свої поточні зобов'язання
Оцінка фінансової стійкості		
Коефіцієнт автономії (платеспроможності)	> 0,5	Показує частку власного капіталу в загальному обсязі ресурсів, вкладених у діяльність підприємства
Коефіцієнт фінансування	< 1, зменшення	Вказує на ступінь залежності підприємства від позикових ресурсів
Коефіцієнт забезпеченості власними ОЗ	> 0,1	Відображає рівень забезпеченості підприємства власними коштами для фінансування оборотних активів
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	> 0, збільшення	Відображає частину власно оборотного капіталу спрямовану на здійснення поточних операцій, і що залишається закріпленою у капіталізованій формі.

Джерело: побудовано автором на основі [2]

Ділова активність демонструє, наскільки ефективно підприємство використовує матеріальні, трудові, фінансові та інші ресурси, водночас відображаючи якість управління та перспективи його подальшого розвитку [25, с.101].

Оцінка ділової активності спрямована на визначення успішності діяльності підприємства за допомогою впровадження комплексного підходу до аналізу ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів, які забезпечують найбільш сприятливе співвідношення рівнів приросту ключових показників та впливають на проміжні та завершальні результати роботи.

Позитивні показники ділової активності ілюструють зміни в економічному розвитку та прогресі компанії, що в свою чергу робить підприємство інвестиційно привабливим, фінансово стабільним та платоспроможним [26].

Оцінка ділової активності відіграє важливу роль для підприємства з наступних причин [25,с. 103-104]:

- обсяг річного обороту обумовлюється швидкістю обігу коштів;
- відносна величина умовно-постійних залежить від розмірів обороту та швидкості його обігу: чим швидше здійснюється обіг, тим менше цих витрат припадає на кожний цикл;
- активізація обороту на певній стадії кругообігу капіталу сприяє його пришвидшенню на інших етапах, що надалі забезпечує вивільнення фінансових ресурсів, які можна залучити для інших потреб підприємства.

Швидкість оборотності активів підприємства безпосередньо впливає на мінімально необхідний обсяг авансованого капіталу, а також на пов'язані з ним грошові виплати, наприклад, відсотки за кредит та дивіденди. Вона визначає потребу в додаткових джерелах фінансування, розмір витрат на утримання товарно-матеріальних запасів і суму сплачених податків [27].

До ключових показників, що характеризують ділову активність, відносять [27]:

- швидкість обороту матеріальних ресурсів – тривалість одного циклу використання матеріальних ресурсів;
- швидкість обороту фінансових ресурсів – період, протягом якого фінансові вкладення перетворюються у прибуток;
- швидкість обороту капіталу – загальна швидкість обігу всіх авансованих коштів.

Оцінка ділової активності підприємства проводиться за допомогою розрахунку наступних коефіцієнтів, що продемонстровані у табл. 1.8 (додаток А).

Таблиця 1.9

Порядок обчислення та нормативні значення показників,
що характеризують ділову активність підприємства

Показник	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт оборотності активів	збільшення	Вказує наскільки підприємство результативно використовує ресурси, що є в його розпорядженні
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	збільшення	Відображає темп обігу дебіторської заборгованості підприємства протягом аналізованого періоду, зокрема кількість утворення та погашення заборгованостей за рік
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	збільшення	Відображає темп обігу кредиторської заборгованості підприємства протягом аналізованого періоду а також зміни в обсязі кредиту, наданого підприємству
Строк погашення дебіторської заборгованості	зменшення	Визначає середню тривалість пагашення боргів дебіторами
Строк погашення кредиторської заборгованостей	зменшення	Визначає середню тривалість пагашення боргів перед кредиторами
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	збільшення	Відобрає швидкість обороту запасів для підтримання наявного обсягів продажу на підприємстві
Коефіцієнт оборотності основних засобів	збільшення	Характеризує результативність підприємства щодо розпорядження основними засобами
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	збільшення	Вказує наскільки продуктивно підприємство розпоряджається власним капіталом

Джерело: побудовано автором на основі [2]

Перед тим як розглядати показники рентабельності, необхідно розпочати з розуміння та сутності цього терміну.

Рентабельність – це комплексний показник, що демонструє результативність функціонування підприємства, спрямованого на досягнення прибутковості у перспективі найближчого часу. Вона відображає рівень якості прийнятих стратегічних рішень у фінансовій, операційній та інвестиційній сферах [28].

Рентабельність, на противагу прибутку, визначає ступінь ефективності фінансової діяльності окремого економічного суб'єкта в контексті його

взаємодії з іншими суб'єктами (від підприємців до цілих країн) і характеризує результативність використання ресурсів незалежно від масштабів чи специфіки діяльності. Ця характеристика надає їй не лише статус економічної категорії, що розкриває взаємозв'язки між економічними суб'єктами щодо продуктивності розпорядження капіталом, а й розкриває її з боку важливого інструменту фінансового управління [29, с.306].

Інформаційними джерелами для аналізу рентабельності підприємства виступають 1 та 2 форми фінансової звітності. У формі 1 «Баланс» наведено інформацію про ресурси, які підприємство застосовує для отримання прибутку. Форма 2 «Звіт про фінансові результати» включає дані про чистий прибуток підприємства, а також про витрати, які пов'язані з формуванням доходу, з розподілом за напрямками діяльності та елементами.

До основних завдань аналізу рентабельності належать:

- 1) аналіз відповідності фактичних результатів із запланованими;
- 2) дослідження змін у динаміці показників;
- 3) визначення чинників, що впливають на зміну показників;
- 4) виявлення резервів для підвищення рентабельності;
- 5) створення плану дій для використання знайдених можливостей (резервів).

Оцінка рентабельності передбачає розрахунок наступних відносних показників, що продемонстровані у табл.1.10 (додаток А).

Таблиця 1.10

Порядок обчислення та нормативні значення показників,
що характеризують рентабельність підприємства

Показник	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт рентабельності активів	> 0, збільшення	Показує наскільки підприємство ефективно використовує активи
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	> 0, збільшення	Відображає результативність застосування власного капіталу

Продовження табл. 1.10

Показник	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт рентабельності діяльності	> 0, збільшення	Характеризує результативність економічної діяльності підприємства
Коефіцієнт рентабельності продукції	> 0, збільшення	Оцінює прибутковість підприємства від основної виробничої діяльності

Джерело: побудовано автором на основі [2]

Отже, для аналізу фінансово-майнового стану використовують групи показників рентабельності, ділової активності, ліквідності, майнового стану та фінансової стійкості.

Висновки до розділу 1. Отже, фінансово-майновий стан підприємства – це комплексна характеристика, яка відображає взаємозв’язок забезпеченості фінансовими ресурсами, платоспроможності, фінансової стійкості та ефективності управління матеріальними й нематеріальними активами, правами та зобов’язаннями. Основною метою управління фінансовим станом є створення комплексу заходів, орієнтованих на збільшення рентабельності та підвищення потенціалу компанії, для підтримки безперебійної діяльності та досягнення підприємством високих темпів економічного розвитку в короткостроковій та довгостроковій перспективі. Методологія й методика оцінки фінансово-майнового стану визначається використанням різних методів, моделей та прийомів аналізу, що обираються відповідно до конкретних цілей компанії. Методи поділяються на формалізовані, що зосереджуються на використанні математичних підходів, та неформалізовані. Здебільшого завдяки аналітичному підходу до розрахунків застосовуються формалізовані методи, які в свою чергу поділяються на традиційні, детермінованого аналізу та ймовірнісного-факторного аналізу. Також розрізняють три види моделей аналізу фінансового стану, а саме дескриптивні, предикативні та нормативні. Серед усіх прийомів аналізу найпоширенішими виступають горизонтальний та вертикальний аналіз, трендовий, відносних

коефіцієнтів, факторний та порівняльний аналізи. Основні недоліки прийомів аналізу зумовлені зовнішніми факторами, зокрема нестабільністю економіки, нерозвиненістю фондового ринку, неефективним застосуванням прийомів та методів, а також наявністю коливань у законодавчій сфері. Для оцінки для фінансово-майнового стану розраховують показники рентабельності, ділової активності, ліквідності, майнового стану та фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-МАЙНОВОГО СТАНУ ТА ДІАГНОСТИКА ПІДПРИЄМСТВА ТОВ СП «НІБУЛОН»

2.1 Організаційно-економічна характеристика ТОВ СП «Нібулон»

ТОВ СП «Нібулон» – одна з провідних аграрних компаній України, яка входить до числа лідерів серед виробників та експортерів сільськогосподарської продукції [30].

Статутний капітал підприємства визначений у розмірі 700 000,00 грн. Офіційна юридична адреса компанії: вул. Каботажний спуск, 1, 54002, Миколаївська область, м. Миколаїв, Україна [32]. Центральний офіс знаходиться у місті Київ [31].

Крім того, підприємство займає перше місце серед операторів елеваторних комплексів із загальною ємністю зберігання 2,04 млн тонн та можливостями обробки понад 76 тис. га земельного фонду [31].

У 1991 року було засновано спільне сільськогосподарське підприємство «НІБУЛОН» (ССГП «НІБУЛОН»), яке об'єднало українського підприємця Олексія Вадатурського, а також угорську компанію KOMBISEED KFT і британську Meridian Commodities Ltd. Назва фірми утворилася зі скорочень назв міст-засновників: Миколаїв, Будапешт, Лондон. Спершу компанія займалася вирощуванням та збутом гібридного насіння кукурудзи й соняшнику іноземної селекції в межах українського ринку [33,34].

У 1998 році, завдяки підтримці Міжнародного банку реконструкції та розвитку, ССГП «НІБУЛОН» став першим в Україні агровиробником, що отримав кредит у найбільшому обсязі сумою 5 млн доларів. Підприємство витратило отримані кошти, разом із власними, на закупівлю імпортової техніки, що обійшлося приблизно у 9 млн доларів [33, с.2].

Залучення іноземного фінансування стало важливим кроком у розвитку компанії, оскільки кожен долар, вкладений у «НІБУЛОН», призводив від 4 до 5 доларів прибутку [34].

У 2003 році організаційно-правова форма підприємства була змінена, і воно набуло статусу ТОВ СП «Нібулон». Станом на 2021 рік, частки в статутному фонді ТОВ СП «НІБУЛОН» розподілялись між засновниками Олексієм Опанасовичем Вадатурським (80%) та Андрієм Олексійовичем Вадатурським (20%) [33]. Однак після трагічної загибелі Олексія Вадатурського в липні 2022 року, Андрій Вадатурський став єдиним власником компанії та зайняв посаду генерального директора, яку до цього обіймав його батько [30].

За 34 роки свого існування підприємство спрямувало понад 2,3 мільярди доларів у розвиток ефективної логістичної мережі, що забезпечує інтеграцію більше ніж 4500 регіональних агровиробників з міжнародними ринками, постачаючи продукцію у 76 країн світу [30,31].

Нині компанія володіє найбільшим в Україні флотом, спорудженим на його власному суднобудівному заводі, що включає 83 одиниці барж, буксирів, плаваючих кранів і техніки для днопоглиблення. Завдяки відродженню річкового судноплавства та суднобудування в Україні ТОВ СП «Нібулон» створила можливості для розширення сільськогосподарської сфери, значно знизивши затрати на транспортному забезпеченні та створивши умови для перевезення вантажів річками Дніпро, Дунай та Південний Буг [30,31].

Серед нещодавніх капіталовкладень підприємства – сучасний перевантажувальний термінал «Бессарабської» філії в Ізмаїлі, збудований на основі досвіду створення більше 13 річкових портів на міжнародному водному шляху, що проходить через річки Дніпро та Південний Буг. Термінал забезпечує поставку додаткових 2 млн тонн зерна на рік завдяки своїй пропускній потужності 300 000 тонн на місяць, компенсуючи обмеження роботи чорноморських портів та зернового коридору [31].

П'ятирічний період, що завершився 24 лютого 2022 року, став рекордним у діяльності ТОВ СП «Нібулон». До початку повномасштабного вторгнення компанія здійснювала експорт 5,6 млн тон зернових культур до 34 країн, досягнувши найвищих фінансових результатів та значно зменшивши боргові зобов'язання. З цих обсягів 62,3% продукції було поставлено до Азії, 20,7% – до Африки, 15,9% – до Європи та 1,0% – до Північної Америки [30].

Незважаючи на втрату понад 68% активів та викликами зумовленими війною, «Нібулон» і далі продовжує забезпечувати країни продукцією та виявляти стійкість.

ТОВ СП «Нібулон» – одне з найширших за напрямками діяльності підприємств у складі групи «Нібулон», яке функціонує в наступних ключових напрямках діяльності [33]:

- торгівля на міжнародних ринках та виробництво в аграрному секторі;
- реалізація складської логістики, що включає річкові термінали та лінійні елеватори для перевантаження;
- транспортні операції, що здійснюються за допомогою застосування власних суден, вантажівок, зерновозів;
- трейдингова діяльність;
- будівництво та ремонт суден на власному підприємстві.

Таблиця 2.1

Характеристика параметрів ТОВ СП «Нібулон»
за операційними сегментами

Операційний сегмент	Характеристика параметрів ТОВ СП «Нібулон» за операційними сегментами
Експортна діяльність	<ul style="list-style-type: none"> – Провідний експортер української сільськогосподарської продукції на міжнародні ринки; – внесок Групи НІБУЛОН у загальний експорт України становить від 4 до 12%; – Група НІБУЛОН є частиною ініціативи ООН із забезпечення продовольчої безпеки.
Аграрне виробництво	<ul style="list-style-type: none"> – Географічна присутність у 8 областях України, що складається з 22 філій; – Стабільний земельний банк становить 80,5 тис. га (до початку повномасштабного вторгнення); – Загальна місткість зерносховищ – 52,95 тис. тонн.

Продовження табл. 2.1

Складська логістика	<ul style="list-style-type: none"> – Загальний обсяг зберігання на перевантажувальному терміналі – 172,6 тис. тонн.; – Сумарна ємність річкової логістичної мережі – 956,8 тис. тонн.; – Ємність елеваторної інфраструктури – 911,9 тис. тонн.
Транспортна інфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> – Вантажний автопарк налічує понад 109 сучасних автомобілів; – Загальна кількість флоту – 72 одиниці техніки.; – Потужність 42 несамохідних барж і плавкрана «НІБУЛОН МАКС» – 157,25 тис. тонн; – Загальна кількість вагонів-зерновозів нового типу – 108 одиниць.
Суднобудівна та судноремонтна діяльність	<ul style="list-style-type: none"> – Власний завод, що спеціалізується на повному циклі будівництва суден до 140 м.

Джерело: побудовано автором на основі [33]

Управління ТОВ СП «Нібулон» здійснюється через вищий керівний орган – Генерального директора компанії. Його сфера відповідальності охоплює стратегічне планування, затвердження фінансових та операційних звітів, внесення змін до установчих документів (Статуту), а також оцінка ефективності діяльності компанії та її дочірніх підприємств.

Рада директорів підпорядковується безпосередньо генеральному директору, до її складу входять директори з логістики, агровиробництва, по роботі елеваторів, торгівлі, з юридичних питань, з персоналу, з інформаційних технологій, з юридичних питань, фінансовий та невиконавчі директори. Саме вони здійснюють збір і підготовку пропозицій та ідей з відповідних департаментів компанії, які їм підпорядковуються, що дозволяє забезпечити комплексний підхід до ухвалення рішень. Генеральний директор, у свою чергу, оцінює ці пропозиції та приймає остаточне рішення стосовно їх реалізації.

Директор з агровиробництва координує діяльність та виробництво продукції на чотирьох кластерах «Хмільник», «Чигирин», «Прибужанівська» та «Кам'янець-Подільська», що об'єднують між собою 16 філій (інші знаходяться на окупованих територіях). Ефективність роботи елеваторів на філіях контролюється службою організації та контролю, яка підпорядковується директору з роботи елеваторів. Директор з логістики

акумулює пропозиції від підрозділів, що відповідають за залізничні, автомобільні та судноплавні перевезення.

До складу інших директорів, що не відносяться до складу ради директорів, входять директори з безпеки, з постачання, із взаємодії з органами влади, технічний директор, а також відділи внутрішнього аудиту та PR-відділ.

Регулярна діяльність керівників відділів, служб, філій і суміжних підприємств компанії регламентується відповідними інструкціями та положеннями.

Схема управлінської структури ТОВ СП «Нібулон» зображена на Рис.2.1 (додаток В):

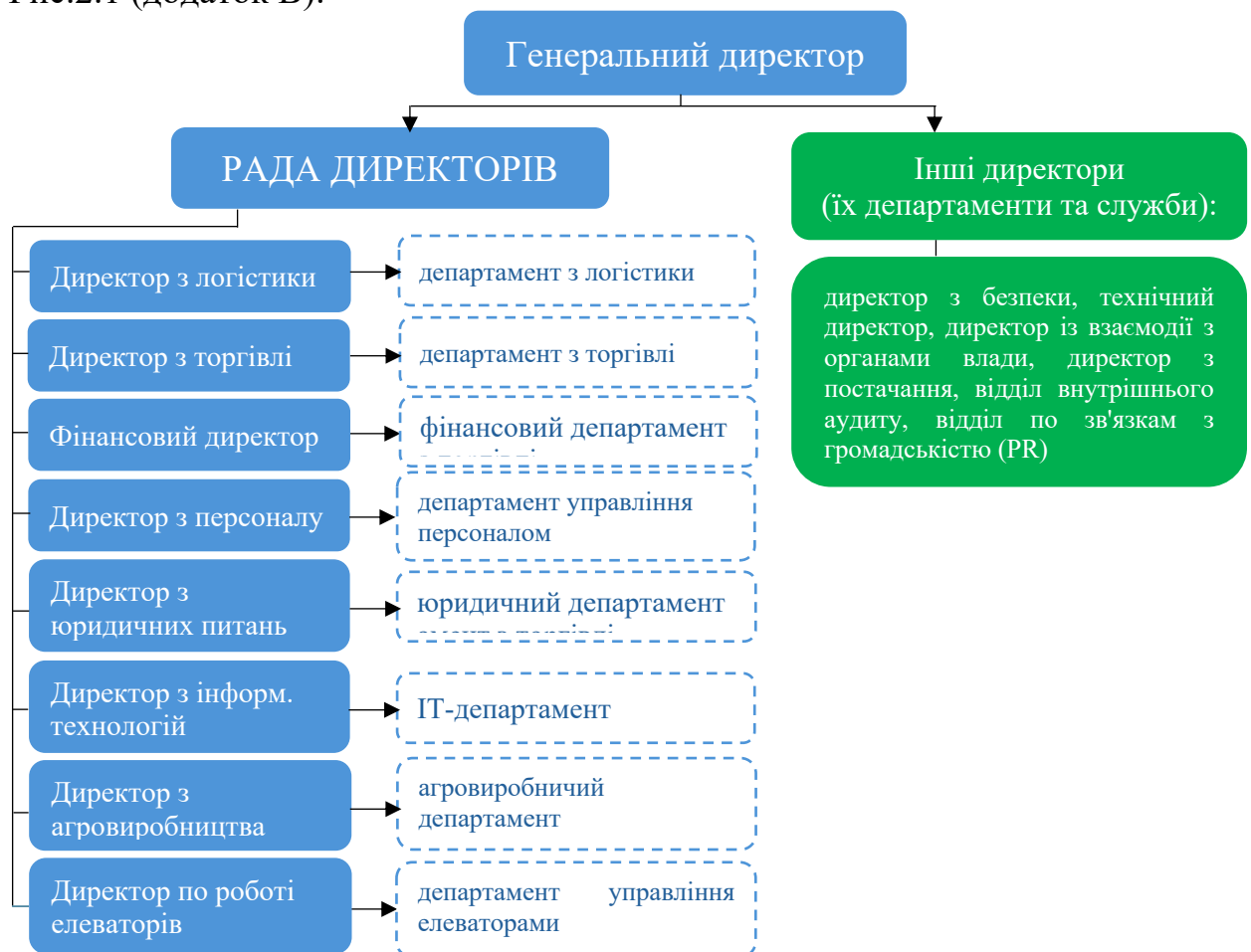

Рис. 2.1. Схема управлінської структури ТОВ СП «Нібулон»
Джерело: побудовано автором на основі наданої підприємством інформації

Переходячи до аналізу динаміки обсягів виробництва зернових та олійних культур, варто зазначити, що на поточний момент ТОВ СП «НІБУЛОН» мають у розпорядженні 51,9 тис. га сільськогосподарських угідь,

через те що з початку 2022 року 25,5 тис. га були заміновані або знаходилися в окупації. Основна частина врожаю йде на експорт, а решта покриває потреби тваринництва [35].

Рис. 2.2. Обсяги врожайності по основних культурах ТОВ СП «Нібулон» в 2023 році

Джерело: побудовано автором на основі наданої підприємством інформації

Найбільшу частину врожаю формують пшениця озима – 39,82%, соняшник – 25,35% та кукурудза – 24,51%, далі соя – 4,58%, ріпак озимий – 3,23% та ячмінь озимий – 2,5%. Отже, пізні культури (кукурудза, соняшник, соя) становлять більшу частину врожаю 54%, тоді як ранні (пшениця, ячмінь, ріпак) – меншу частину 46%.

Станом на середину 2024 року тенденція до зростання виробництва урожаю зберіглася. Як зазначає саме підприємство, у 2024 році було зібрано на 100 тис. тонн більше ніж у 2023 [36].

Рис. 2.3. Обсяги експорту за культурами ТОВ СП «Нібулон» у 2024 році

Джерело: побудовано автором на основі наданої підприємством інформації

Як бачимо з рис.2.3 найбільші обсяги експорту припадають на пшеницю – 47,24% та кукурудзу – 46,18%, значно меншу частину займають ріпак – 4,12%, ячмінь – 1,3% та соя – 1,16%.

Компанія у своїй роботі робить акцент саме на трейдинговій діяльності, тобто купівлі сільськогосподарської продукції у постачальників (фермерів, агропідприємців, зернотрейдерів і тд.) та його подальшого продажу, це пояснює чому загальний обсяг експорту переважає рівень врожайності.

Маркетинговий рік починається з 1 липня і триває до 30 червня наступного року, в цей період компанія здійснює планування, виробництво, зберігання та реалізацію продукції, в тому числі і експорт продукції закордон.

Протягом 2022–2024 років компанія ТОВ СП «НІБУЛОН» стабільно входила до переліку найбільших експортерів сільськогосподарської продукції України за даними Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine, Kernel [37].

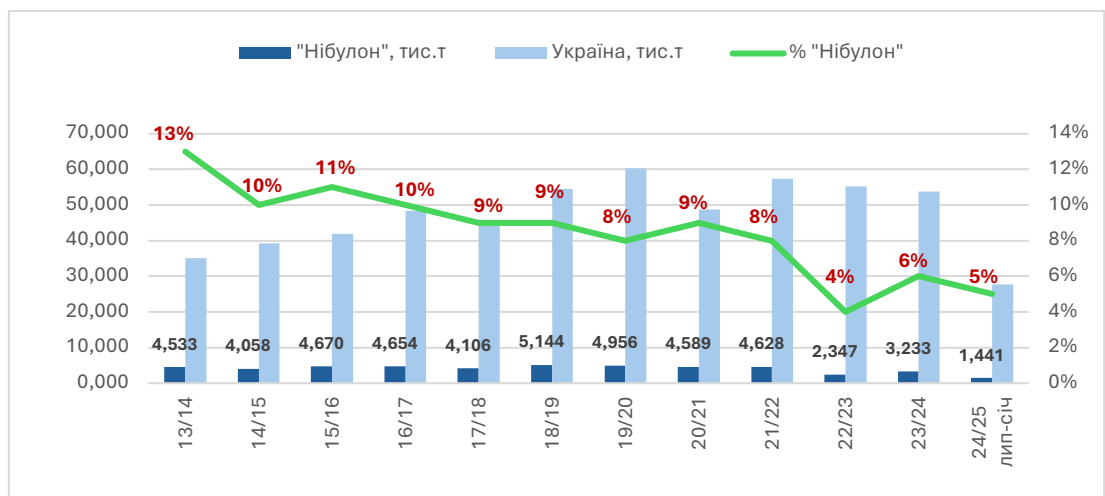

Рис. 2.4. Динаміка експорту ТОВ СП «НІБУЛОН» у структурі загального експорту України

Джерело: побудовано автором на основі наданої підприємством інформації

За даними рис.2.4 найнижчий показник експортованої продукції за останні п'ять років зафіксовано у проміжку 2022-2023 року – 4% у загальному експорті України. Протягом останніх двох років компанія докладает активних зусиль для відновлення обсягів експорту: в 2025 році очікуються показники не нижче за дані 2024 року.

У 2022 та 2023 роках лідерами на ринку експорту зернової продукції були Kernel – 8%, Louis Dreyfus – 7%, Cargill – 5%, Nibulon – 5% та ADM – 5,5% [38].

Станом на 2024 рік перелік ключових гравців залишається незмінним, однак відбулись певні тенденції у зміні їх часток та позицій, що продемонстровані на рис.2.5.

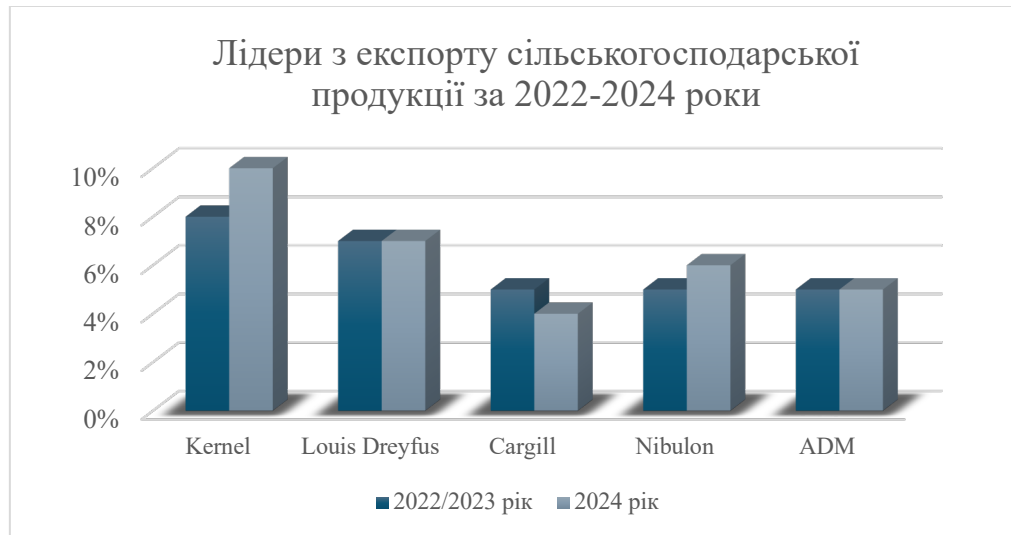

Рис. 2.5. Лідери з експорту сільськогосподарської продукції за 2022-2024 роки

Джерело: побудовано автором на основі [37,38]

За даними рис.2.5 можна відзначити, що компанії Kernel та Louis Dreyfus стабільно посідають перше та друге місце з відповідними частками експорту 10% та 7%, в той час як Nibulon випередив своїх компаній конкурентів ADM (5%) та Cargill (4%) завдяки збільшенню долі поставок до 6%.

Таблиця 2.2

Основні техніко-економічні показники ТОВ СП «Нібулон»
за 2021-2023 роки

Показники	Значення показників за рік			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %	
	2022	2023	2024	2024/2023	2023/2022	2024/2023	2023/2022
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Середньорічна вартість майна підприємства, млрд.грн.	33,10	26,89	26,06	-0,8	-6,2	-3,1	-18,8
2. Середньорічна вартість оборотного капіталу, млрд.грн.	10,26	7,00	6,63	-0,4	-3,3	-5,3	-31,7

Продовження табл. 2.2

Показники	Значення показників за рік, млрд.грн			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %	
	2022	2023	2024	2024/2023	2023/2022	2024/2023	2023/2022
1	2	3	4	5	6	7	8
3. Середньорічна вартість необоротного капіталу, млрд.грн.	22,85	19,89	19,43	-0,5	-3,0	-2,3	-12,9
4. Середньорічна вартість власного капіталу, млрд.грн.	8,39	1,13	2,42	1,3	-7,3	114,7	-86,6
5. Середньорічна вартість позиченого капіталу, млрд.грн.	24,71	24,93	24,47	-0,5	0,2	-1,8	0,9
6. Чистий дохід від реалізації продукції, млрд.грн.	15,18	22,90	20,26	-2,6	7,7	-11,5	50,9
7. Собівартість реалізованої продукції, млрд.грн.	17,45	19,47	18,09	-1,4	2,0	-7,1	11,6
8. Валовий прибуток (збиток) , млрд.грн.	-2,26	3,43	2,17	-1,3	5,7	-36,6	-251,4
9. Чистий прибуток, млрд.грн.	-9,35	-1,21	-2,01	-0,8	8,1	66	-87,0
10. Чисельність працівників, осіб	4 058	3 722	2 842	-880	-336	-23,6	-8,3
11. Витрати підприємства, млрд. грн	18,69	23,47	19,70	-3,8	4,8	-16,1	25,6

Джерело: побудовано автором на основі звітності підприємства [41-43]

В період з 2023 по 2024 року спостерігається скорочення масштабів діяльності підприємства, що можна простежити через зниження оборотного капіталу на 0,37 млрд, собівартості на 1,38 млрд грн, чистого доходу на 2,64 млрд грн, витрат підприємства на 3,77 млрд грн. Компанія демонструє значну залежність від позикових коштів, які стабільно залишаються на рівні ~24,7 млрд грн, при збитковій діяльності. Зменшення активів за аналізований період обумовлене значним зниженням вартості необоротного капіталу на 3,42 млрд грн, що пов'язане із втратою землі через окупацію територій, техніки, суден та інших активів, що були у розпорядженні компанії до початку повномасштабного вторгнення.

Підприємство працює на разі в досить ризикованому середовищі через фінансову нестабільність, проблеми із експортом та складнощі із забезпеченням функціонування операційної діяльності.

2.2 Оцінка фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон»

Для здійснення детального аналізу діяльності ТОВ СП «Нібулон» необхідно проаналізувати баланс компанії за допомогою використання горизонтального та вертикального аналізу, розрахунки представлені у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Горизонтальний та вертикальний аналіз структури активів ТОВ СП «Нібулон»

Показник	Значення, млрд. грн за рік			Горизонтальний аналіз		Вертикальний аналіз		
				Відносний приріст, %		Питома вага, %		
АКТИВ	2022	2023	2024	2023/ 2022pp	2024/ 2023pp	2022	2023	2024
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Необоротні активи	21,28	18,50	20,35	86,95	110,00	75,61	72,15	76,89
Нематеріальні активи	0,03	0,03	0,05	111,83	175,18	0,10	0,12	0,20
Незавершені капітальні інвестиції	0,74	0,29	0,37	39,58	124,28	2,64	1,15	1,38
Основні засоби	19,98	17,47	18,91	87,41	108,29	71,00	68,11	71,46
Інші необоротні активи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Оборотні активи	6,86	7,14	6,12	104,04	85,67	24,39	27,85	23,11
Запаси	4,89	4,68	4,03	95,76	86,01	17,38	18,26	15,22
Готова продукція	1,00	0,81	0,93	81,03	114,70	3,57	3,17	3,52
Товари	3,64	3,54	2,70	97,35	76,23	12,93	13,81	10,20
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари з бюджетом	0,11	0,10	0,47	93,89	463,04	0,38	0,40	1,78
Гроші та їх еквіваленти	0,24	1,27	0,50	524,41	39,33	0,86	4,94	1,88
Рахунки в банках	0,24	1,27	0,50	524,50	39,33	0,86	4,94	1,88
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Баланс	28,14	25,64	26,47	91,12	103,22	100,00	100,00	100,00

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності [41-43]

У 2022 році спостерігається найвищий показник незавершених капітальних інвестицій, що, ймовірно за все, аргументується "замороженням" будівництва. У 2023 році їхнє різке падіння, разом зі збільшенням первісної вартості основних засобів на 2,3 млрд грн у 2024 році, свідчить про введення частини майна в експлуатацію.

Водночас протягом 2021-2023 років спостерігається падіння вартості основних засобів на 24,7%, що пов'язано із списанням значного відсотку від активів на окупованих територіях (фактично вони є у власності компанії, але на балансі вони відображаються як 0,05%). Це підтверджує й помітне підвищення рівня зносу основних засобів у 2022 році – 4,8 млрд грн, який перевищує показник 2021 року у 3,8 разів.

У 2022-2023 роках компанія зіткнулась із труднощами у збуті продукції та скороченням обсягів виробництва: з 2021 по 2023 роки запаси скоротилися на 5,3 млрд грн, готова продукція не накопичувалась та зменшилась на 0,3 млрд грн, товари, що відображають трейдингову діяльність компанії, а саме перепродаж зерна, також впали на 5,1 млрд грн, дебіторська заборгованість за продукцією зменшилась на 1,6 млрд грн, що свідчить обмежені обсяги продажів або жорсткі умови відвантажень.

З 2023 року по 2024 рік ситуація погіршується: скоротились грошові кошти на рахунках на 60,6% та інші оборотні активи на 82,9%, що ймовірніше вказує на необхідність покриття наявних операційних витрат, різке зростання дебіторської заборгованості на 363% демонструє проблеми із вчасною оплатою за продукцію, падіння товарів на 23,7% показує подальше скорочення перепродажу зерна, також спостерігається падіння запасів на 13,9% та зростання залишків готової продукції на 14,7%, що свідчить про логістичні проблеми. Така тенденція вказує на потенційні проблеми з касовими розровами та труднощами з підтримкою подальшої діяльності.

На основі аналізу активів підприємства можна простежити специфіку діяльності ТОВ СП «Нібулон», як аграрного підприємства-експортера, що простежується у взаємозалежності дебіторської заборгованості з бюджетом й грошей та їх еквівалентів. Оскільки компанія експортує зернові культури, її операції підпадають під нульову ставку ПДВ, що дає право на відшкодування раніше сплаченого податку при закупівлі матеріалів, послуг і сировини.

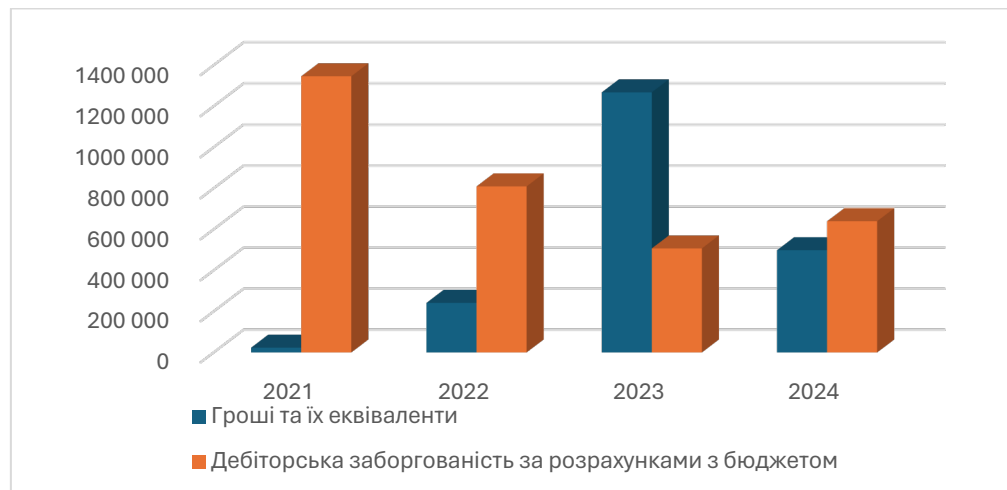

Рис. 2.6. Взаємозв'язок дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом та грошових коштів ТОВ СП «Нібулон» у 2021–2024 роках
Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності [40-43]

З рис. 2.6 видно, що чим вища дебіторська заборгованість перед бюджетом, тим менше грошових коштів у компанії, оскільки значна частина оборотного капіталу "заморожена" у процесі повернення ПДВ.

Таблиця 2.4

Горизонтальний та вертикальний аналіз пасивів ТОВ СП «Нібулон»

Показник	За рік, млрд.грн			Горизонтальний аналіз		Вертикальний аналіз		
	2022	2023	2024	Відносний приріст, %		Питома вага, %		
ПАСИВ	2022	2023	2024	2023/ 2022pp	2024/ 2023pp	2022	2023	2024
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Власний капітал	3,23	1,62	0,64	50,07	39,57	11,47	6,30	2,42
Капітал у дооцінках	8,39	7,58	8,23	90,39	108,53	29,80	29,56	31,08
Нерозподілений прибуток (збиток)	-5,16	-5,96	-7,59	115,63	127,21	-18,33	-23,26	-28,67
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	2,22	1,83	2,78	82,34	151,78	7,90	7,14	10,49
Відстрочені податкові зобов'язання	3,23	1,62	0,64	50,07	39,57	11,47	6,30	2,42
Загальні довгострокові зобов'язання	0,58	0,76	3,69	130,21	488,53	2,06	2,95	13,95
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	22,69	22,20	0,00	97,82	0,00	80,63	86,56	0,00
Короткострокові кредити банків	16,43	17,85	19,35	108,62	108,44	58,38	69,59	73,11

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	0,27	0,25	0,36	95,72	139,68	0,95	0,99	1,34
товари, роботи, послуги	0,90	0,56	0,49	62,44	87,74	3,19	2,18	1,86
за одержаними авансами	4,68	2,76	2,27	58,90	82,21	16,64	10,76	8,57
Баланс	28,14	25,64	26,47	91,12	103,22	100,00	100,00	100,00

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності [41-43]

Переходячи до аналізу пасивів можна простежити, що компанія виснажує власний капітал, що простежується у від'ємному накопиченому збитку який з 2021 по 2024 рік 3,7 млрд грн впав до -7,6 млрд грн.

З 2021 по 2024 рік довгострокові кредити скоротились на 79,4% та короткострокові збільшились на 234,9%, що вказує на початок реструктуризації боргів, переведення довгострокових в короткострокові кредити та загальні проблеми із самофінансуванням. Також можна відзначити значні проблеми з виплатами та обслуговування старих боргів, що відображається у збільшенні довгострокових зобов'язань на 198,4% з 2021 по 2024 рік. Зменшення заборгованостей за товари і послуги з 2021 по 2024 рік на 59,4% вказує на закупівлю меншої кількості товарів через фінансові труднощі, а зниження отриманих авансів на 70,5% підтверджує проблеми із збутом та потенційну втрату довіри клієнтів.

Таблиця 2.5

Аналіз ліквідності ТОВ СП «Нібулон» за балансом у 2023-2024 роках

Актив			Пасив			Співвідношення	
Назва групи	2023	2024	Назва групи	2023	2024	2023	2024
(A1) Найліквідніші активи	1,27	0,50	(П1) Найбільш термінові пасиви	4,10	3,34	A1 < П1	A1 < П1
(A2) Активи, що швидко реалізуються	0,68	1,21	(П2) Короткострокові термінові пасиви	18,10	19,71	A2 < П2	A2 < П2
(A3) Активи, що повільно реалізуються	5,20	4,41	(П3) Довгострокові кредити банків і позики	1,83	2,78	A3 > П3	A3 > П3
(A4) Активи, що важко реалізуються	18,50	20,35	(П4) Постійні пасиви	1,62	0,64	A4 > П4	A4 > П4
Всього, млрд. грн	25,64	26,47	Всього, млрд. грн	25,64	26,47		

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності [42,43]

Відповідно до аналізу табл. 2.5, баланс ТОВ СП «Нібулон» не є ліквідним, хоча підприємство немає труднощів із покриттям довгострокових боргів, воно не має достатнього фінансових ресурсів для покриття термінових зобов'язань та власного капіталу для обслуговування основних засобів.

Таблиця 2.6

Аналіз показників майнового стану ТОВ СП «Нібулон»

Показники	Нормативне значення	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт зносу основних засобів	зменшення	0,23	0,30	0,28	x
Коефіцієнт оновлення основних засобів	> 0, збільшення	50,71	51,06	28,13	41,70
Коефіцієнт вибуття основних засобів	Менший за к.оновлення	-	56,43	39,32	33,44

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності [39-42]

За аналізом даних табл.2.6, в період 2020-2022 років коефіцієнт зносу мав стабільне значення в межах 23-30 в.п. та вказував на нормальне зношення активів в процесі експлуатації, однак в 2023 році він знизився до 0 в.п., що є аномальним і, найімовірніше, пояснюється повним списанням зносу через ліквідацію та переоцінку основних засобів.

В межах 2020-2021 років коефіцієнт оновлення був на високому рівні. З початком повномасштабного вторгнення в 2022 році інвестиції у модернізацію скоротились, що призвело до зниження показника на 22,93 в.п. В 2023 році розпочалась співпраця з EIFO, яка була спрямована на модернізацію сільськогосподарської техніки та передбачала постачання новітніх комбайнів та тракторів від CLAAS [44]. Результати залучення вкладень відобразились на збільшенні значення коефіцієнту на 13,57 в.п. в 2023 році.

Попри те, що у 2023 році коефіцієнт вибуття основних засобів демонструє тенденцію до зниження, він залишається на високому рівні (33,44 в.п.), що свідчить про масові втрати основних засобів, спричинені воєнними діями, списанням та потенційним продажем.

Таблиця 2.7

Аналіз показників ліквідності та фінансової стійкості

ТОВ СП «Нібулон»

Показники	Нормативне значення	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт покриття	> 1	0,498	0,913	0,302	0,322
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6 – 0,8	0,120	0,212	0,058	0,093
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	> 0, збільшення	0,036	0,002	0,011	0,057
Чистий оборотний капітал, млрд. грн.	> 0, збільшення	-8,881	-1,324	-15,828	-15,055
Коефіцієнт платоспроможності	> 0,5	0,363	0,355	0,115	0,063
Коефіцієнт фінансування	< 1, зменшення	1,754	1,815	7,719	14,867
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	> 0,1	-1,009	-0,095	-2,306	-2,108
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	> 0, збільшення	-0,723	-0,097	-4,904	-9,316

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності [39-42]

Відповідно до проведених розрахунків у табл.2.7, бачимо, що компанія перебуває в складному фінансовому становищі через проблеми з ліквідністю.

Негативна тенденція коефіцієнтів покриття (0,322 в.п. у 2024 році), абсолютної (0,057 в.п.) та швидкої ліквідності (0,093 в.п.) протягом аналізованого періоду свідчить про недостатню кількість оборотних активів для покриття короткострокових зобов'язань, що створює ризик неплатоспроможності та ускладнює виконання виплат у майбутньому.

Від'ємний показник чистого оборотного капіталу (-15 млрд грн) в 2023 році разом із низьким коефіцієнтом покриття вказують на те, що компанія фінансує оборотні активи короткостроковими зобов'язаннями. Це вкотре підтверджує залежність від зовнішнього фінансування та свідчить про потенційний ризик ситуації нестачі коштів для здійснення виплат.

В 2023 році компанія майже повністю втратила фінансову автономію, оскільки у своєму розпорядженні має лише 6,3% власного капіталу від загальної суми активів, та залежить від зовнішніх кредиторів, що простежується у критично високому рівні коефіцієнту фінансування (14,9 в.п.). Негативні значення коефіцієнтів маневреності та забезпеченості (-9,3 в.п.

та -2,1 в.п відповідно) вказують на відсутність у підприємства власного капіталу для гнучкого управління грошовими потоками.

Таблиця 2.8

Аналіз показників ділової активності ТОВ СП «Нібулон»

Показники	Нормативне значення	2021	2022	2023
1	2	3	4	5
Коефіцієнт оборотності активів	збільшення	1,13	0,46	0,85
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	збільшення	17,36	7,11	24,54
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	збільшення	2,50	0,81	1,04
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	зменшення	20,74	50,63	14,67
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	зменшення	143,73	443,10	344,52
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	збільшення	2,43	0,98	2,28
Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	збільшення	1,69	0,62	1,08
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	збільшення	3,14	1,80	9,46

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності [40-42]

Відповідно до отриманих результатів розрахунку коефіцієнтів ділової активності у табл.2.8, можна відзначити тенденцію до покращень усіх значень в період з 2022 по 2023 рік. За даними аналізу коефіцієнт оборотності активів зріс на 0,39 в.п., що вказує на часткове відновлення продажів та покращення ефективності використання активів для генерування доходу; середній строк погашення боргів дебіторами скоротився до 15 днів; кредиторську заборгованість компанія в середньому погашає кожні 345 днів, що на 100 днів менше ніж у 2022 році, однак це значення все ще в двічі більше за показник 2021 року, та демонструє наявність затримок у виплатах; в 2022 році цикл обороту матеріальних запасів сягав 372 днів, що означає накопичення продукції на складах та проблеми зі збутом, однак в 2023 році коефіцієнт оборотності матеріальних запасів зріс на 1,3 в.п., що вказує на покращення реалізації товарів; коефіцієнт оборотності власного капіталу зріс на 7,66 в.п. та фондовіддача – на 0,46 в.п, що показує результативність використання інвестицій в основні засоби.

Таблиця 2.9

Аналіз показників рентабельності ТОВ СП «Нібулон»

Показники	Нормативне значення	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт рентабельності активів	> 0, збільшення	-	0,037	-0,281	-0,045
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	> 0, збільшення	-	0,103	-1,111	-0,501
Коефіцієнт рентабельності діяльності	> 0, збільшення	-0,069	0,033	-0,616	-0,053
Коефіцієнт рентабельності продукції	> 0, збільшення	0,016	0,019	-0,011	0,150

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності [39-42]

Найгіршим періодом для компанії став 2022 рік, оскільки ТОВ СП «Нібулон» працювала у глибокий збиток, що особливо помітно по рентабельності активів (-28,1 в.п.) та власного капіталу (-111,1 в.п.).

Попри незначні покращення в 2023 році, зокрема зріст коефіцієнтів рентабельності активів на 0,236 в.п., власного капіталу – на 0,61 в.п. та діяльності – на 0,563 в.п., підприємство зазнає значних фінансових втрат та залишає за собою ризик повної втрати власного капіталу у найближчій перспективі

Водночас, можна відзначити, що за попередніми розрахунками високий коефіцієнт оборотності власного капіталу при досить низькому коефіцієнту рентабельності вказують на великі витрати на обслуговування боргів та низьку маржу прибутку.

Серед позитивних сигналів можна виділити збільшення рентабельності продукції до 15 в.п., що ймовірно зумовлено збільшенням чистого доходу на 50,9 в.п. при помірному рості собівартості на 11,6 в.п. в період з 2022 по 2023 рік.

Аналіз фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон» показує, що традиційно компанія функціонувала за рахунок залучення кредитних коштів, що дозволяло їй збільшувати обсяги своєї діяльності, однак в 2022 році система дала збій через початок повномасштабного вторгнення. Залучені кошти,

витрачені на закупівлю сільськогосподарської продукції, не були монетизовані через порушення логістичних ланцюгів, що у свою чергу спричинило накопичення запасів та зростання боргового навантаження. Це призвело до касових розривів, погіршення ліквідності та необхідності відстрочення платежів постачальникам.

2.3 Система управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон»

Управління фінансовим та майновим станом ТОВ СП «Нібулон» здійснюється через фінансовий департамент, який має ієрархічну структуру та підпорядковується фінансовому директору компанії, який в свою чергу контролює всю фінансову діяльність і підпорядковується безпосередньо генеральному директору.

Фінансовий департамент складається з шести основних підрозділів, кожен із яких виконує важливі функції. Казначейство відповідає за обробку платежів по філіям, контроль поточних витрат та управління грошовими потоками.

Банківський відділ управляє кредитним портфелем компанії, залучає кошти, здійснює лізингову та страхову діяльність, взаємодіє з банками, надаючи їм необхідні документи та звіти.

Відділ методології та автоматизації створює та актуалізує фінансову документацію, автоматизує фінансову діяльність компанії, оптимізує процеси фінансової звітності та бухгалтерського обліку.

До завдань підрозділу міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) належить формування консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами, а також підготовка аналітичних даних для інвесторів, міжнародних банківських і позичкових установ.

Відділ бюджетування та економічного аналізу готує план прибутків і збитків (PnL - Profits and Losses), прогнози грошових потоків, узгоджує

фінансові плани з бюджетом компанії та виконує розрахунки інвестиційних проектів для ключових бізнес-напрямків підприємства.

Не менш важливу роль займає відділ управління загального центру обслуговування, який координує бухгалтерську звітність філій та взаємодіє з казначейством. Йому підпорядковуються наступний перелік підрозділів: служба товарних операцій, відділ обліку товарно-матеріальних цінностей, готової продукції та необоротних активів, відділ розрахунків із працівниками, обліку оренди землі та взаєморозрахунків, податкового обліку, кількісно-якісного обліку та руху зерна, а також відділ по роботі з нерезидентами.

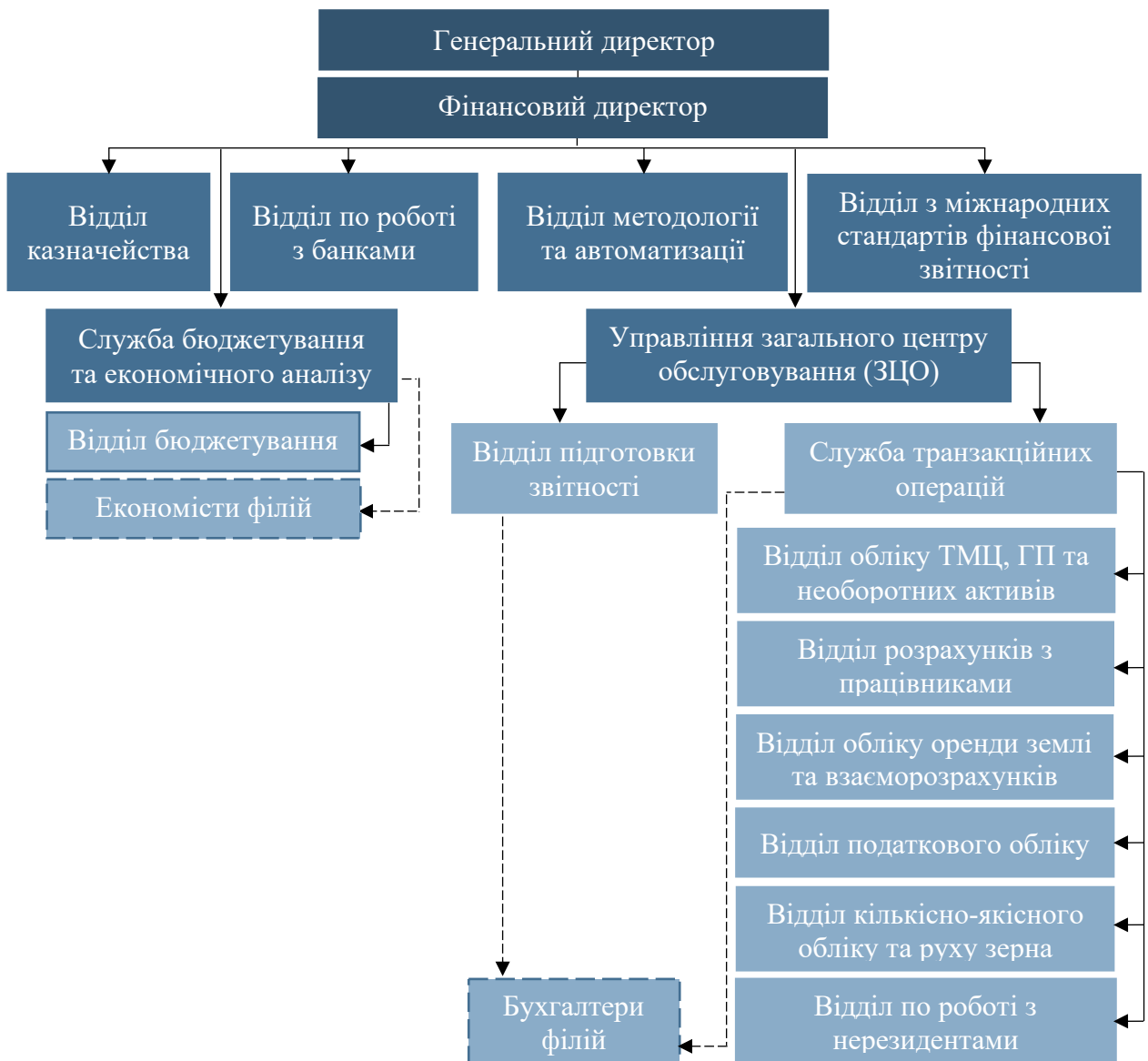

Рис.2.7. Організаційна структура управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон»
Джерело: побудовано автором на основі наданої підприємством інформації

Усі фінансові дані компанії обробляються в єдиній українській інформаційній системі ITenterprise [45, 46], що забезпечує централізований підхід до управління фінансами, їхню прозорість та ефективний контроль за фінансовими потоками.

Як в періоди довоєнного стану, так і станом на сьогоднішній день ключову роль у функціонуванні великих компаній відіграє залучення кредитних коштів, яке не тільки стимулює розвиток підприємств, а й допомагає вистояти у складні економічні часи.

Під час війни отримання додаткових коштів стало критично важливим для підтримки діяльності організацій, особливо в аграрному секторі, на який припадає 42% наданих кредитів тільки з державних банків [47]. До того ж у IV кварталі 2024 року було відзначено подальше зростання попиту на отримання позики, особливо серед масштабних корпорацій [48], що підтверджує значимість додаткового фінансування як основного елемента стратегії управління фінансовим станом підприємств.

Як і в більшості інших сільськогосподарських підприємств, що мають схожі напрями діяльності, управління фінансовим станом ТОВ СП «Нібулон» не просто тісно пов'язане, а фактично зосереджене на ефективному управлінні кредитними ресурсами. Це також можна простежити виходячи із ключових завдань управління, що представлені у табл. 2.10:

Таблиця 2.10

Основні завдання управління фінансово-майновим станом
у ТОВ СП «Нібулон»

Завдання	Зміст
Управління ліквідністю та платоспроможністю	<ul style="list-style-type: none"> – Прогнозування потреб компанії в обсязі грошових коштів (власних та запозичених); – контроль рівня ліквідності через управління короткостроковими активами; – оцінка строків повернення та контроль дебіторської заборгованості; – формування резервів для покриття фінансових ризиків; – гарантування своєчасного виконання фінансових зобов'язань підприємства.

Продовження табл. 2.10

Завдання	Зміст
Управління та залучення кредитних ресурсів	<ul style="list-style-type: none"> – оптимізація вартості позикового капіталу через вибір вигідних кредитних умов; – здійснення контролю за заборгованостями та моніторинг управління борговим навантаженням; – використання кредитних ліній, овердрафтів, факторингу та інших інструментів фінансування; – розвиток відносин та комунікація з банками.
Бюджетне планування	<ul style="list-style-type: none"> – Планування і контроль за виконанням бюджету; – складання операційного, інвестиційного та фінансового бюджетів; – прогнозування руху грошових потоків (cash flow forecasting) – аналіз ефективності використання позикового капіталу та інвестиційних проєктів (CAPEX STRUCTURE, ROI); – підготовка управлінської звітності для внутрішнього споживача на проміжні дати для прийняття рішень
Контроль фінансових ризиків	<ul style="list-style-type: none"> – Управління валютними ризиками у зовнішньоекономічній діяльності; – диверсифікація джерел фінансування для зменшення залежності від одного кредитора; – хеджування фінансових ризиків; – формування стратегії фінансової безпеки компанії.
Управління активами та інвестиціями	<ul style="list-style-type: none"> – Моніторинг зміни вартості та структури активів для заставного забезпечення; – монетизація активів через продаж, лізинг та інші фінансові механізми; – залучення інвестицій через фонди та програми фінансування (EIFO, DEG тощо).

Джерело: побудовано автором

Отже, основні завдання управління фінансовим станом зосереджені на ефективному використанні фінансових ресурсів, що невід’ємною частиною розвитку, оптимізації фінансового стану та досягненню довгострокових фінансових цілей.

Враховуючи війну та високий рівень закредитованості, ТОВ СП «Нібулон» стикається з необхідністю рефінансування своєї заборгованості перед кредиторами, тому підприємство робить акцент на реструктуризації боргу.

Система управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон» має сильні сторони, серед них можна виділити високий рівень підготовки працівників та ефективність методів прогнозування. Однак компанія

стикається з рядом труднощів, що визначається високим рівнем боргових зобов'язань та відсутністю джерел диверсифікації.

Таблиця 2.11

Результати SWOT-аналізу ТОВ СП «Нібулон»,
в тому числі системи управління фінансово-майновим станом

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> Сучасні методи управління фінансами та високий рівень підготовки працівників (в 2022 році відбулась повна зміна формату діяльності фін. департаменту, також здійснюється постійне навчання працівників); Розвинена система фінансової звітності дозволяє оперативну отримувати дані для прийняття рішень; Встановлені чіткі процедури для внутрішнього контролю та моніторингу фінансової складової; Ефективні та точні методи прогнозування майбутніх фінансових результатів; Доступ до різних джерел фінансування та розвинений кредитний портфель. 	<ol style="list-style-type: none"> Відсутність диверсифікації джерел доходів (акцент на основному напрямку діяльності – експорті); Надвисокий рівень боргових зобов'язань та висока кредитна залежність; Надмірна кількість банків-кредиторів; Відсутність синхронізації між бухгалтерією та фінансовим відділом призводить до помилок й труднощів у розрахунках та звітності; Методи прогнозування фінансових результатів дають високу точність лише для короткострокового прогнозування;
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> Реструктуризація кредитного портфеля; Збільшення державної підтримки аграрного сектору; Можливість злиття з іншими компаніями для збільшення ефективності управління компанією; Оптимізація роботи бухгалтерії та фінансового відділу; Розвиток ESG-контролю для приваблення інвесторів (включно із участю у ESG-рейтингах); Диверсифікація напрямків логістики. Вихід на нові ринки збуту продукції 	<ol style="list-style-type: none"> Ризики дефолту через боргове навантаження; Коливання валютних курсів та зростання вартості кредитів; Ризик втрати активів через погіршення воєнної ситуації; Невдала реструктуризація заборгованостей; Ризик неврожайності через сезонність галузі; Ризик погіршення експорту через ускладнення транспортування продукції у зв'язку з війною; Скорочення персоналу через нестабільну економічну ситуацію.

Джерело: побудовано автором

Можливості для покращення включають реструктуризацію кредитного портфеля, оптимізацію внутрішніх процесів та залучення інвестицій через участь і ініціативах сталого розвитку. Загрози пов'язані з ризиками дефолту, коливаннями валютних курсів і воєнною ситуацією.

Для формування ефективної системи управління фінансово-майновим станом підприємств надзвичайно важливим є урахування специфіки галузі, у якій вони працюють. Особливо коли це стосується аграрних підприємств, де є постійна потреба в адаптації через високу ризиковість бізнес-середовища.

Таблиця 2.12

**Фактори впливу на фінансово-майновий стан
сільськогосподарських підприємств**

Група факторів	Фактори	Зміст
<i>Група факторів, що підлягають безпосередньому управлінню підприємством</i>		
Технологічні фактори	Інновації	Використання сучасних технічних засобів, автоматизації та інноваційних процесів сприяє зменшенню собівартості, підвищенню продуктивності праці та точності виконання операцій. Рівень розвитку інфраструктури є не менш важливим чинником, тому наявність власного транспорту, зокрема вагонів чи портів як одного з найдешевших способів перевезення, значно знижують витрати на логістику.
	Технічні засоби	
	Автоматизація	
	Рівень розвитку інфраструктури	
<i>Група факторів, що НЕ підлягають безпосередньому управлінню підприємством</i>		
Економічні фактори	Ринкові ціни	Можливість залучення інвестицій та додаткових позик є одними з ключових факторів для розширення та розвитку аграрних компаній, оскільки це дозволяє модернізувати виробництво та збільшувати обсяги трейдингової діяльності. Водночас на потреби в фінансуванні позначається чинник валютних коливань, оскільки доходи компанії здебільшого формуються в національній валюті, тоді як зобов'язання перед банками номіновані в іноземній валюті. Зміна ринкових цін та інфляція впливають на зміну собівартості продукції, логістичні витрати та кінцевий прибуток компанії.
	Доступ до фінансування	
	Інфляційні процеси	
	Валютні коливання	
Природні фактори	Сезонність	Від сезонності залежить в який період має відбуватися посів, ріст та збір урожаю. Кліматичні умови впливають на стійкість культур й урожайність, через що існує постійна загроза зменшення врожаю в посушливі роки або погіршення його якості в періоди надмірних дощів. У періоди надмірної літньої спеки через надто високу температуру встановлюється обмеження на рух фур, що призводить до затримок у поставці продукції і фінансових втрат.
	Кліматичні Умови	
	Географічне розташування	

Продовження табл. 2.12

<i>Група факторів, що опосередковано підлягають управлінню підприємством</i>		
Політичні і правові фактори	Гранти	Державна фінансова підтримка (пільгові програми кредитування, гранти, субсидії) суттєво впливають на зниження кредитного навантаження, залучення додаткових обігових коштів та стимулювання розвитку аграрної галузі. Спрощення регуляторних процедур для експорту дозволяє підвищити конкурентоспроможність компаній. До того ж в Україні сільськогосподарські підприємства мають право на відшкодування ПДВ на експортовану продукцію, що позначається на збільшенні обсягу оборотних коштів та покращення ліквідності.
	Субсидії	
	Кредитування	
	Податок	
	Законодавство	
Соціальні та демографічні фактори	Трудовий ресурс	Наявність високої кваліфікації та досвіду працівників впливає на ефективність діяльності компанії та якісного прогнозування показників майбутніх періодів. Зокрема, ключову роль в оптимізації процесів збору та зберігання врожаю відіграють компетентні агрономи, інженери та технологи, оскільки їхній досвід дозволяє проактивно реагувати на погодні зміни, управляти станом ґрунту та контролювати втрати, пов'язані зі збиранням та зберіганням сільськогосподарської продукції. Зміна внутрішнього та зовнішнього попиту відображається на формуванні цін на продукцію та відповідно на подальшому прибутку компанії.
	Кваліфікація працівників	
	Попит на продукцію	

Джерело: побудовано автором [49-54, 84]

Отже, економічні, політичні, соціально-демографічні та природні фактори зумовлюють необхідність постійного коригування фінансової стратегії залежно від змін у зовнішньому середовищі для покращення ефективності та прибутковості компанії.

Висновки до розділу 2. ТОВ СП «Нібулон» входить до п'ятірки лідерів з експорту сільськогосподарської продукції, працюючи на ринку вже понад 34 роки. Компанія здійснює транспортні операції до 34 країн світу за допомогою власного автопарку, барж, вагонів та флоту. Найбільші обсяги експорту припадають на пізні культури, а саме на пшеницю та кукурудзу. Аналіз фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон» відобразив наслідки повномасштабного вторгнення, що проявляються у погіршенні фінансових показників через складнощі із відновленням довоєнних масштабів діяльності та зростанні боргового навантаження протягом останніх років.. Управління фінансовим та майновим станом ТОВ СП «Нібулон» здійснюється через

фінансовий департамент, основні завдання якого охоплюють адміністрування кредитного портфелю, планування бюджету компанії, аналіз фінансових ризиків, керування інвестиціями, управління ліквідністю та платоспроможністю компанії. Фінансовий стан компанії значною мірою залежить від специфіки аграрної галузі, на яку впливають економічні, політичні, соціально-демографічні та природні фактори.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ ТОВ СП «НІБУЛОН»

3.1 Проблеми фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон» та шляхи їх вирішення

В процесі аналізу управління фінансово-майновим станом підприємства ТОВ СП «Нібулон» важливою передумовою для розробки ефективних рекомендацій виступає етап узагальнення та систематизації результатів (рис.1.4) поточного фінансового становища компанії.

Проведене дослідження, зокрема фінансові показники та коефіцієнти, наведені в другому розділі, дозволили виявити ключові зміни та тенденції, що негативно відобразились на діяльності компанії.

На основі цієї інформації було сформовано перелік основних проблем, з якими стикається компанія, а також визначено їх чинники, що подано в табл. 3.1:

Таблиця 3.1

Аналіз проблем фінансово-майнового стану ТОВ СП «НІБУЛОН» та чинників, що їх зумовлюють

Проблеми	Чинники
Скорочення обсягів виробництва	Зменшення запасів, втрата та частковий продаж основних засобів, обмежена кількість фінансових ресурсів через високе боргове навантаження, збільшення цін на посівні матеріали
Проблеми зі збутом продукції	Постійні логістичні труднощі через військовий стан в країні, нестабільна робота портів, збільшення собівартості доставки та сільгосппродукції
Зниження вартості основних засобів у звітності	Необхідність в продажі та оновленні наявних активів, високий знос активів, наявність невідновлених об'єктів, частина майна, що знаходиться на окупованих територіях, відображається у звітності на рівні менше 1% від реальної вартості.
Замороження будівництва	Збільшення капітальних інвестицій у будівництво при недостатній кількості коштів для фінансування поточної діяльності та високому борговому навантаженню

Продовження табл.3.1

Проблеми	Чинники
Збиткова діяльність підприємства, зниження прибутку	Витрати перевищують прибутки, затримки виплат дебіторів, втрата контролю над частиною земель та виробничих потужностей через воєнні дії
Зниження власного капіталу	Фінансування операційної діяльності за рахунок власного капіталу, високий рівень нерозподіленого збитку
Високе навантаження боргове	Недостатня кількість коштів для фінансування поточної діяльності та покриття вже залучених кредитів, неможливість обслуговування короткострокових кредитів, зниження прибутку через зменшення обсягів трейдингу
Низький рівень фінансових ресурсів	Зниження надходжень та затримки платежів від дебіторів, високі витрати підприємства
Зменшення інших поточних активів	Продаж та вивільнення ресурсів для фінансування операційної діяльності
Скорочення діяльності трейдингової	Недостатньо коштів для закупівлі зерна, несприятливий сезон для великих обсягів врожаю, висока націнка на сільгосп продукцію
Дефіцит кваліфікованих спеціалістів	Міграція кваліфікованих кадрів до безпечних регіонів

Джерело: побудовано автором

Відповідно до аналізу табл. 3.1, дефіцит фінансових ресурсів виступає ключовим фактором, що зумовлює більшу частину усіх виявлених проблем на підприємстві. Отже, для формування напрямів для покращення необхідно орієнтуватися на пошук шляхів залучення інвестицій та збільшення грошових коштів.

Таким чином, доцільно проаналізувати попередньо вдалий досвід прийняття ефективних рішень та результатів впровадження різноманітних стратегій серед компаній-конкурентів.

Серед заходів спрямованих на залучення додаткових коштів на розвиток вирізняється участь компаній в IPO (Initial Public Offering) – первинному публічному розміщенні акцій на фондовій біржі [55].

Після проходження процедури лістингу акцій Kernel Holding S.A. отримав понад 220 млн доларів, які були інвестовані в будівництво портової інфраструктури, елеваторів та розширення земельного банку [56].

Позитивний досвід в прийнятті участі в даній ініціативі отримала й компанія Astarta Holding N.V., яка спрямувала отримані кошти на будівництво цукрових заводів та модернізацію виробництва [57].

Варто відзначити, що найбільшу кількість IPO серед українських компаній було зафіксовано саме в аграрному секторі, що потенційно може вказувати на доцільність використання цієї стратегії для залучення капіталу (рис.3.1):

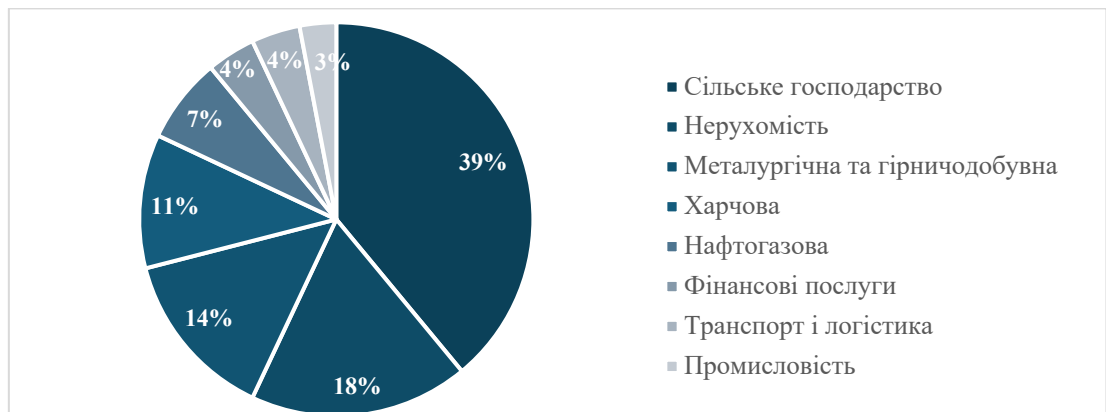

Рис. 3.1. IPO українських компаній у розрізі секторів економіки за 2010-2019 роки

Джерело: побудовано автором [55]

Серед інших дієвих фінансових інструментів, які можуть бути використані підприємствами з експортною виручкою, є ефективне управління конвертацією іноземної валюти.

У результаті аналізу фінансової звітності групи Kernel за 2024 рік було виявлено, що ефективне управління продажем (конвертацією) іноземної валюти забезпечило додатковий прибуток, що суттєво посилив загальний фінансовий результат компанії [58].

Також підприємство у своїй діяльності застосовує різні види похідних фінансових інструментів (деривативів), зокрема: свопи, форварди, ф'ючерси, опціони.

У свою чергу це сприяє оптимальному управлінню фінансовим станом підприємства та хеджуванню змін грошових потоків, пов'язаних із коливанням цін на сировину і валютних курсів [58].

Фактично компанія здійснює попередній прогноз майбутніх комерційних операцій та завдяки використанню вищезгаданих інструментів забезпечує для себе захист від фінансових витрат та потенційних збитків.

Іншим прикладом впровадження дієвих стратегій слугує підприємство «Агротрейд», яке зіткнувшись із труднощами унеможливленням збуту продукції через чорноморські порти, здійснило переорієнтацію експорту через Дунай. Незважаючи на складне становище в умовах військового стану в країні, компанія досягла позитивних фінансових результатів від реалізації зерна [59].

Також підприємство вийшло на нові ринки збуту в 2024 році, що дозволило їй збільшити загальний обсяг експорту на майже 55 тис. т. – одну восьму від загального об'єму постачання за рік [60]

Для вирішення питань із нестачею кваліфікованих працівників, такі великі компанії як МХП, PWC та New Holland Agriculture долучилися до підтримки ініціативи освітнього проєкту «Агрокебети», мета якого полягає у підготовці майбутніх фахівців для їх подальшої інтеграції у роботу в агробізнесі [61].

Наразі цей проєкт реалізується в 12 університетах України, що створює можливість для компаній залучати кваліфіковані кадри, а студентам – реалізовувати свій професійний потенціал.

Для практичного впровадження рекомендацій для ТОВ СП «Нібулон» доцільним є також розгляд компаній, що проходили через подібні складні етапи як і досліджуване підприємство та їх шляхи подолання труднощів в процесі функціонування. Це стосується тих підприємств, які перебували на грані банкрутства, в процесі реструктуризації, припинення свого функціонування через велику кількість боргів та неспроможності їх обслуговування.

Серед таких кейсів відзначається досвід найбільшого американського автовиробника General Motors (GM), який зіштовхнувся із кризою в 2009 році та подав заяву про банкрутство, накопичивши значні борги і втративши частку

на ринку. Компанія впровадила механізм обміну 61% акцій GM на 49,5 млрд доларів, в результаті ці кошти були вкладені в дослідження та розробки нових моделей. Вже у 2010 році вона відновила свою діяльність, досягнувши прибуткових результатів, а в період 2014 року виплатила основну долю боргів та повернула собі статус лідеру автомобільної промисловості [62].

В 2023 році Kernel, перебуваючи в процесі реструктуризації боргів, оголосила про намір розміщення додаткових акцій на суму не менше 60 млн доларів для виконання висунутих кредиторами вимог та компенсації зазнаних збитків через військові дії [63]. Компанія обрала цей варіант залучення капіталу для швидкого подолання фінансових труднощів, враховуючи нинішню ситуацію в країні та ризикові обставини.

Повертаючись до діяльності ТОВ СП «Нібулон», попередньо було виявлено, що основним чинником, що спричиняє більшість проблем у компанії є недостатній рівень забезпеченості фінансовими ресурсами. Таким чином, було прийнято рішення пошуку ефективних стратегій, що допоможуть залучити додатковий прибуток для покращення фінансово-майнового стану підприємства.

Варто враховувати, що хоча проблеми підприємства вже окреслено, для підтвердження доцільності повернення інвестицій варто додатково проаналізувати через фінансові коефіцієнти.

За результатами дослідження фінансових показників у 2 розділі визначено перелік значень, що не відповідають нормі. Відповідно проведено їх аналіз для виявлення причини відхилень від нормативаних значень (табл. 3.2).

Згідно з проведеним додатковим аналізом, можна стверджувати, що основний дисбаланс в фінансовому становищі ТОВ СП «Нібулон» зумовлений хронічним дефіцитом коштів, що негативно позначається на фінансовій стійкості, ліквідності, рентабельності та фінансових результатах.

Таблиця 3.2

Аналіз показників фінансово-майнового стану
на предмет чинників, що обумовили негативні тенденції

Група показників	Складові, що мають негативний вплив на значення коефіцієнтів	Найбільш значимі чинники
<i>Показники ліквідності</i>		
Коефіцієнти покриття, швидкої ліквідності, чистий оборотний капітал	– Недостатній рівень оборотних активів; – обмежені фінансові ресурси	➤ Дебіторська заборгованість має порівняно високе значення та вказує на затримки в оплаті; ➤ гроші та їх еквіваленти зменшились на 60,67% порівняно з 2023 роком.
	– Значний обсяг поточних зобов'язань	➤ Короткострокові кредити збільшилися на 334% з 2021 року через реструктуризацію боргу
<i>Показники фінансової стійкості</i>		
Коефіцієнти автономії, фінансування, забезпеченості, маневреності	– Недостатній рівень власного капіталу	➤ Непокритий збиток збільшився на 147% з початку 2022 року
	– Значний обсяг поточних зобов'язань	➤ Короткострокові кредити продовжують збільшуватись протягом останніх років
<i>Показники рентабельності</i>		
Коефієнти рентабельності активів, власного капіталу, діяльності	– Негативний чистий фін. результат; – дохід від реалізацій	➤ Чистий фін. результат демонструє збиткову діяльність за останні 2 роки; ➤ дохід від реалізацій не є стабільним
	– Від'ємний показник власного капіталу	➤ Непокритий збиток показує тенденцію до збільшення за останні роки

Джерело: побудовано автором

Цей фактор позначається як на активах у вигляді браку достатньої кількості грошових ресурсів, так і на пасивах – відсутності можливості покривати всі короткострокові зобов'язання та збитку підприємства.

З урахуванням взаємопов'язаності цих елементів можна сформулювати комплексне рішення, що дозволить навіть при частковому залученні фінансування спричинити низку позитивних змін.

Таким чином, після визначення з заходами, спрямованими на покращення фінансово-майнового стану та його управління, запропоновано

оптимальну схему розподілу додатково залучених коштів за окремими статтями балансу (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Структура розподілу додаткових фінансових ресурсів

Статті балансу	Номер рядку	Відсоток розподілу залучених коштів, що відображається у статтях, %
Актив		
II. Оборотні активи		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	(р. 1125)	50%
Гроші та їх еквіваленти	(р.1165)	50%
Усього за розділом II	(р.1195)	100%
Пасив		
I. Власний капітал		
Непокритий збиток	(р.1420)	100%
Усього за розділом I	(р.1495)	100%
Звіт про фінансові результати		
Чистий дохід	(р.2000)	100%
Чистий фінансовий результат	(р.2350/ 2355)	100%

Джерело: побудовано автором

Отже, потенційні додаткові грошові надходження можуть позитивно вплинути на активи і пасиви, а також відобразитись на фінансових результатах. Таким чином, ці додаткові ресурси мають сприятливо вплинути на ключові складові, які безпосередньо впливають на формування показників фінансово-майнового стану.

3.2 Напрями удосконалення управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон»

В рамках управління фінансово-майновим станом наступним кроком після виявлення ключових дисбалансів є розробка стратегічних заходів для покращення.

За результатами аналізу попереднього розділу постає проблема потреби компанії у додатковому фінансуванні, тому на даному етапі основною метою є визначення шляхів його залучення. Наведені нижче варіанти ґрунтуються на

кращому досвіді реалізації стратегій аграрними компаніями та спрямовані на усунення проблем ТОВ СП «Нібулон», виявлених у попередніх розділах.

Таблиця 3.4

Напрямки покращення фінансово-майнового стану
ТОВ СП «НІБУЛОН» у відповідності до виявлених проблем

Напрями для покращення	Проблеми, які вирішують запропоновані заходи
1. Диверсифікація логістики (переорієнтація на Дунай)	а) проблеми зі збутом продукції
2. Розширення ринків збуту	б) непокритий збиток попередніх періодів; в) зменшення прибутку внаслідок високого боргового навантаження;
3. Створення прогнозів для вигідних умов до конвертації (продажу) валюти;	г) скорочення виробництва через дефіцит фінансових ресурсів;
4. Управління валютними ризиками через використання деривативів;	д) зменшення обсягів трейдингової діяльності через брак коштів для закупівель зерна; е) зменшення обсягу основних засобів та інших поточних активів внаслідок потреби вивільнення грошових коштів;
5. Залучення інвесторів через випуск та продаж частини акцій	є) замороження будівництва через недостатню кількість коштів для його відновлення;
6. Співпраця з університетами аграрного напрямку з метою залучення випускників для програм стажування	ж) дефіцит кваліфікованих спеціалістів

Джерело: розроблено автором

Оскільки впровадження усіх заходів одночасно може призвести до зниження ефективності, вирішено акцентувати увагу на тих заходах, що вирішують більшість викликів. Виходячи з цього, визначено чотири найбільш важливих стратегічних напрямів для покращення фінансового стану компанії:

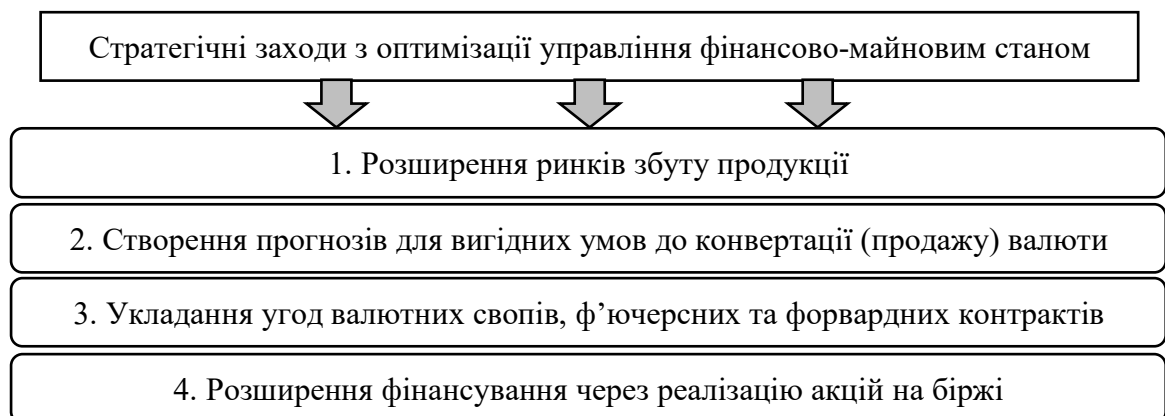

Рис. 3.2. Стратегічні заходи з оптимізації управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон»

Джерело: побудовано автором

Отже, було обрано 4 ключові напрямки для покращення, що включають розширення географії постачання продукції, використання деривативів для хеджування валютних ризиків в умовах інфляції, залучення коштів через розміщення акцій на фондовій біржі та формування прогнозних коливань курсу для вигідної конвертації валюти.

Попередньо визначені заходи по розширенню ринків збуту та диверсифікації логістики (табл.3.4) можна імплементувати в дію одночасно. Керуючись думкою експерта щодо доцільності перевантаження зерна через Дунайський напрям та виходу на нові країни збуту Болгарії, Сербії та Румунії, ТОВ СП «Нібулон» має потенціал отримувати приблизно 3,5 млн дол. додаткового прибутку щорічно [77].

Для впровадження стратегії залучення інвестицій через участь у первинному розміщенні акцій було запропоновано створити окремий підрозділ в фінансовому департаменті, який буде наділений обов'язками оцінки прибутковості від даного проєкту, або делегувати повноваження між спеціалістами відділу бюджетування.

Наступним кроком є огляд заходів із залучення капіталу через IPO, що передбачають два варіанти: випуск акцій через дочірні компанії та зміна організаційно-правової форми ТОВ СП «Нібулон».

Відповідно до діючого законодавства в Україні, товариства з обмеженою відповідальністю не мають права випускати акції на фондових біржах, оскільки це є привілею акціонерних товариств [64], тому ТОВ СП «Нібулон» може розглянути можливість реструктуризації з товариства з обмеженою відповідальністю в АТ «Нібулон».

У складі «Нібулон» також є два іноземні дочірні підприємства: «NIBULON Trading B.V.» у Нідерландах та «NIBULON SA» у Швейцарії, які наділені правом випуску акцій. Зважаючи на організаційно-правову форму і структуру підприємства, а також структуру управління компанії, запропоновано різні варіанти реструктуризації підприємства (рис. 3.3).

Рис. 3.3. Заходи із залучення капіталу через IPO для ТОВ СП «Нібулон» з його можливою реструктуризацією
Джерело: побудовано автором

Абревіатура B.V. (*Besloten Vennootschap*) свідчить про закрите акціонерне товариство, створене у Нідерландах або Бельгії. Такий тип товариств наділений правом випуску акцій, але для обмеженого кола інвесторів – власників компанії [65].

На відміну від B.V. абревіатура N.V. (*Naamloze Vennootschap*) дозволяє організації вільну торгівлю акціями на публічному фондовому ринку, оскільки вони не закріплені за конкретними особами [66]. Відповідно до обраного головою правління рішення підприємство може як змінити форму власності, так і залишити її.

Так само як у випадку N.V., форма власності SA (*Société Anonyme*) відкриває можливості інвесторам в обмін на свої вкладення отримувати акції, які згодом можуть бути виведені на фондову біржу, дозволяючи отримувати прибуток у формі дивідендів [67].

Додатково розглянемо структуру підпорядкування фахівців при впровадженні організаційних змін, що представлена на рис. 3.4.

Рис.3.4. Функціональна структура підпорядкування фахівців при здійсненні організаційних змін

Джерело: побудовано автором

Незалежно від обраного варіанту організаційних змін, функціональні завдання залишатимуться незмінними та включатимуть аналіз поточного фінансового стану, оцінку вартості компанії, розрахунок стартової ціни акцій за мультиплікаторами, підготовку звітності згідно вимог обраної біржі та моніторинг динаміки ринку.

Також необхідною команда спеціалістів оцінюватиме витрати, що сягають від 10 до 20% від валового доходу, з яких 4-7% покривають витрати послуг інвестиційних банків [68,69]. Інші статті витрат включають юридичні послуги, оплату лістингу на біржі, аудит та маркетинг [69].

Випуск і продаж акцій як один із запропонованих стратегічних напрямів із вдосконалення управління є складним процесом, оскільки він потребує відповідних знань для розрахунків мультиплікаторів та оцінки вартості компанії, а також звітності за міжнародними стандартами, яка відсутня у відкритому доступі, що ускладнює цей процес.

Однак, виходячи досвіду таких великих агрохолдингових структур як Кернел, МХП та Астарта цей напрям є потужним джерелом залучення капіталу.

Переходячи до другого запропонованого заходу до реалізації в компанії ТОВ СП «Нібулон» – використання деривативів для нівелювання валютних ризиків, першочергово необхідно розглянути їх різновиди та відмінності.

Таблиця 3.5

Різновиди фінансових інструментів – деривативів

Різновиди деривативів	Зміст	Переваги	Приклад застосування
<i>Валютні свопи</i>	Угода між двома сторонами, яка передбачає обмін конкретної суми грошей в одній валюті на іншу валюту, з подальшим зворотнім обміном за фіксованим курсом.	1) Можливість тимчасового обміну валюти без необхідності у конвертації; 2) допомагає управляти ліквідністю	ТОВ СП «Нібулон» необхідно зробити внесок за кредитом, коли гроші від закордонних дебіторів надійдуть через 30 днів. Компанія укладає угоду про тимчасовий обмін гривні на долари для того, щоб не втратити % при конвертації валюти
<i>Форвардні контракти</i>	Угода про продаж або купівлю валюти через певний період часу за фіксованим курсом	1) Захист від падіння та зростання курсу валюти; 2) може використовуватись як інструмент для генерування доходу	ТОВ СП «Нібулон» має отримати прибуток у доларах від послуги експорту через 30 днів, однак передбачає падіння курсу валюти відносно гривні, тому укладає форвардний контракт на продаж конкретної суми доларів за фіксованим курсом. Окрім, того, що це захищає від ревальвації гривні, це також може допомогти отримати додатковий дохід
<i>Опціони</i>	Угода (<i>право</i>) на купівлю чи продаж товару за фіксованою ціною у майбутньому	1) Не зобов'язує компанію до купівлі чи продажу товару на відміну від ф'ючерсного контракту; 2) захищає від коливань у ціні	ТОВ СП «Нібулон» купує опціон про продаж зерна за фіксованою ціною, у випадку якщо ціна на зерно виросте компанія може відмовитись від продажу товару та продати його за ціною ринку
<i>Ф'ючерсні контракти</i>	Угода (<i>зобов'язання</i>) про купівлю або продаж товару за узгодженою ціною у майбутньому	1) Захист від падіння ціни на продукт; 2) допомагає уникати збитків	ТОВ СП «Нібулон» планує продати закордон великий об'єм сої, але передбачає зниження ціни, тому продає ф'ючерсний контракт на поставку сої через 30 днів за фіксованою ціною на 1 тону

Джерело: побудовано автором на основі [70-73]

Відповідно до інформації, наведеної в табл. 3.5, можна зазначити, що за допомогою використання різних фінансових інструментів в залежності від ситуації ТОВ СП «Нібулон» може забезпечувати себе від ризиків ринку та небажаних збитків.

Для впровадження третього запропонованого заходу – створення прогнозів для вигідних умов до конвертації (продажу) валюти, було досліджено статистичні дані протягом минулих років курсу гривні до іноземних валют.

У рамках дослідження було проведено аналіз динаміки валютного курсу за днями тижня з метою оптимізації моментів обміну валюти в інтересах компанії.

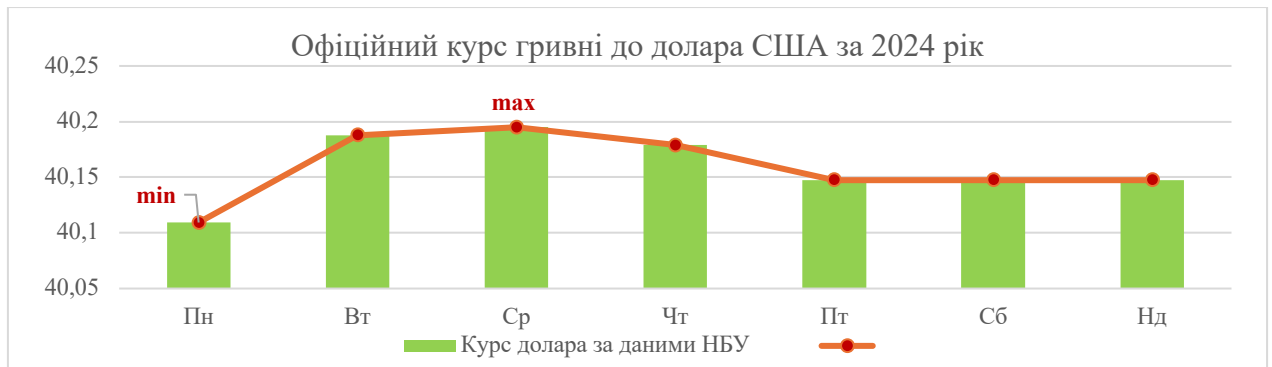

Рис. 3.5. Аналіз зміни курсу гривні до долара протягом 2024 року
Джерело: побудовано автором на основі [74]

З рис. 3.5, можна побачити, що мінімальна ціна долара спостерігається на початку тижня – у понеділок, тоді як максимальна ближче до середини тижня – у середу.

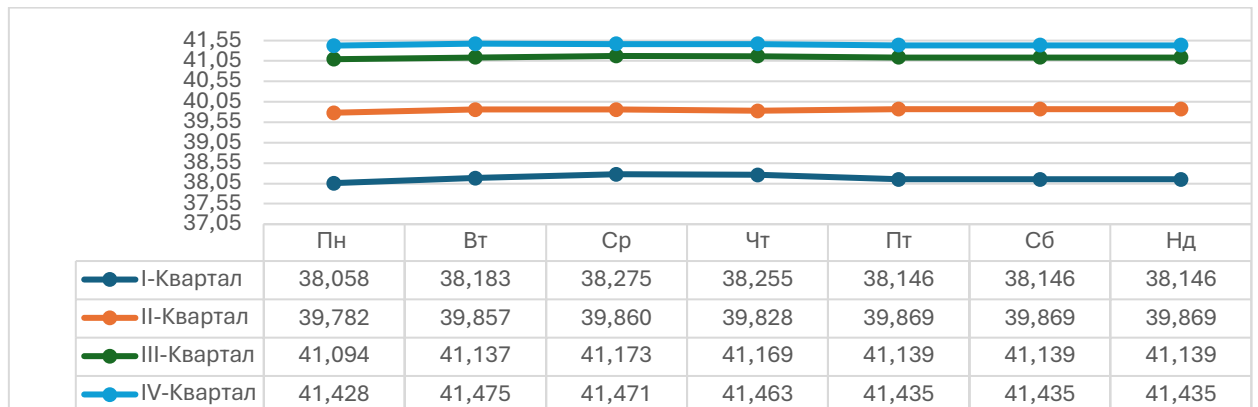

Рис. 3.6. Аналіз зміни курсу гривні до долара по кварталам 2024 року
Джерело: побудовано автором на основі [74]

Відповідно до даних наведених на рис. 3.6, найнижчий курс протягом чотирьох кварталів спостерігається по понеділках. При цьому найвищий у першому та третьому кварталі по середам, у другому кварталі з п'ятниці по середу та у четвертому кварталі по вівторкам.

Також був проведений аналіз даних за 2025 рік, що наведен на рис. 3.7:

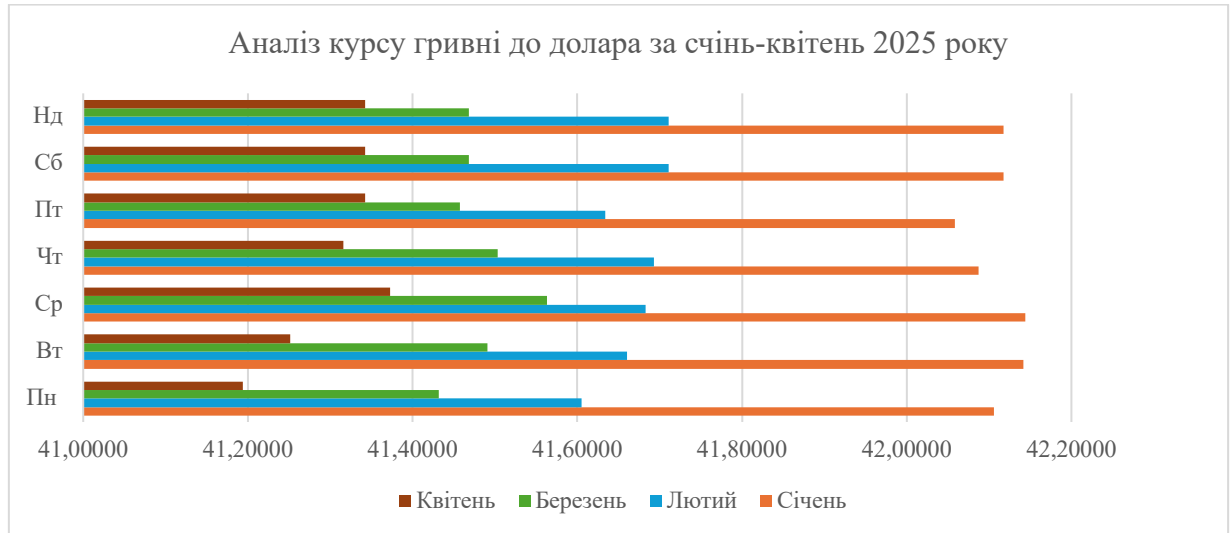

Рис. 3.7. Аналіз зміни курсу гривні до долара за 2025 рік
Джерело: побудовано автором на основі [74]

Дослідження бази даних 2025 року підтверджують наявність закономірності. Так само як і на рис.3.5 та 3.6, найнижче значення з січня по квітень фіксується у понеділок. Тоді як найвище спостерігається у січні, березні та квітні по середам, а у березні по суботам та неділям.

Окрім наведених результатів, важливо також враховувати зовнішню політичні та економічні фактори, що можуть повпливати на ситуацію. Таким чином за останніми даними долар демонструє тенденцію до зниження, що зумовлене економічною нестабільністю через зовнішню політику США. Американські компанії очікують негативних наслідків через введення мита та обмежень на торгівлю з іншими країнами, що в подальшому може призвести до серйозних втрат та збитків. Ця ситуація призводить до зменшення попиту на долар, чим і пояснюється стабілізація гривні останнім часом [75].

Отже, обрані заходи відповідно до проведеного аналізу та успішного їх впровадження в інших компаніях можна вважати доцільними для практичного впровадження в управління фінансово-майновим станом компанії.

3.3 Оцінка економічної ефективності впровадження запропонованих заходів та інструментів для ТОВ СП «Нібулон»

За оцінкою експерта компанії при одночасній диверсифікації логістики і розширення ринків збуту в напрямках Румунії, Болгарії та Сербії ТОВ СП «Нібулон» може отримати додатковий прибуток в межах 3,5 млн доларів [77].

За даними НБУ при курсі долара 41,3730 станом на 2 квітня 2025 року компанія може конвертувати одержану суму в 144,81 млн грн. Ці кошти будуть рівномірно розподілені у балансі між активами та пасивами. Також передбачається, що залучені фінансові ресурси частково затримуються в дебіторській заборгованості, тоді як інша частина перейде в статтю грошей та їх еквівалентів.

Таблиця 3.6

Прогнозні показники Балансу і Звіту про фінансові результати після виходу ТОВ СП «Нібулон» на нові ринки збуту, млрд. грн.

Статті звітності	Фактичні дані 2024	Розрахункові дані
<i>Актив балансу</i>		
II. Оборотні активи		
Дебіторська заборгованість	0,470	0,543
Гроші та їх еквіваленти	0,499	0,571
Усього за розділом II	6,118	6,262
<i>Пасив балансу</i>		
I. Власний капітал		
Непокритий збиток	-7,587	-7,443
Усього за розділом I	0,640	0,784
Баланс	26,468	26,613
<i>Звіт про фінансові результати</i>		
Чистий дохід	20,263	20,408
Чистий фінансовий результат	-2,013	-1,868

Джерело: розраховано автором

Отже, відповідно до отриманим прогнозованим значенням в табл. 3.6 від реалізації стратегії по збільшенню географії експорту, можна розрахувати потенційну зміну фінансових коефіцієнтів компанії.

Таблиця 3.7

Аналіз зміни фінансових коефіцієнтів ТОВ СП «Нібулон»
після реалізації стратегії розширення ринків збуту продукції

Група коефіцієнтів	Фактичні дані 2024р.	Очікувані зміни	Абсолютне відхилення	Нормативне значення
1	2	3	4	5
<i>Показники ліквідності</i>				
Коефіцієнт покриття	0,265	0,272	0,006	> 1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,082	0,089	0,006	0,6 – 0,8
Чистий оборотний капітал, млрд. грн.	-16,933	-16,789	0,145	> 0, збільшення
<i>Показники фінансової стійкості</i>				
Коефіцієнт платоспроможності	0,024	0,029	0,005	> 0,5
Коефіцієнт фінансування	40,385	32,929	-7,455	< 1, зменшення
Коефіцієнт забезпеченості власними оборот. засобами	-1,484	-1,426	0,057	> 0,1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-26,476	-21,404	5,072	> 0, збільшення
<i>Показники рентабельності</i>				
Коефіцієнт рентабельності активів	-0,077	-0,071	0,006	> 0, збільшення
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-1,785	-1,556	0,228	> 0, збільшення
Коефіцієнт рентабельності діяльності	-0,099	-0,092	0,008	> 0, збільшення

Джерело: розраховано автором

Незважаючи на незначні покращення, важливо враховувати, що компанія ще досі знаходиться на етапі, коли не має можливості працювати на повну силу через тривалі бойові дії та торговельні бар'єри, спричинені ними. Тому період відновлення для підприємства може зайняти великий проміжок часу. Однак, отримані розрахунки вказують на потенціал у частковому відновленні фінансово-майнового стану після впровадження запропонованого заходу.

Наступним кроком є впровадження заходу – формування прогнозів для вигідних умов до конвертації валюти. Для її втілення будуть використані дослідження з розділу 3.2, відповідно до яких найвигідніше продавати долар у квітні по середам, а купляти по понеділках.

$$KP = S \cdot (K_{\text{НБУ } 1} - K_{\text{НБУ } 2}), \quad (1.1)$$

де KP – курсовий результат, дохід чи збиток від конверсії;

S – сума валюти, яку планується конвертувати.

K₁ – курс за умови слідування стратегії побудови прогнозів;

K₂ – курс на звітню дату.

Станом на середу 02.04.2025 курс долара до гривні за даними НБУ був 41,3730, в той час як на 08.04.25 – 41,0807 [74]. Для ілюстрації принципу дій запропонованого рішення будуть використані кошти залученні від розширення каналів збуту в розмірі 3,5 млн доларів. Отже, можна поррахувати скільки компанія може втратити, якщо не буде дотримуватися запропонованої стратегії:

$$1\,023\,050 = 3\,500\,000 \cdot (41,3730 - 41,0807)$$

Таким чином, за умови побудови прогнозів компанія отримує на 1,023 млн грн більше. В іншому ж випадку, замість очікуваних 144,81 млн грн, підприємство отримало б 143,78 млн грн, що вказує на доцільність впровадження цього заходу в управління фінансово-майновим станом компанії.

Розглянемо інший варіант подій: кошти отримані від розширення шляхів реалізації можуть бути використані для подальшого використання у форвардному контракті з метою закупівлі кукурудзи, коли почнеться сезон.

Для визначення ціни прогнозованого продажу валюти в майбутньому для укладання форвардного контракту буде використана формула форвардного курсу [78]:

$$\text{Forward rate} = \text{Spot rate} \frac{\left(1 + r_1 \cdot \frac{t}{365}\right)}{\left(1 + r_2 \cdot \frac{t}{365}\right)}, \quad (1.2)$$

de forward rate – очікуваний курс обміну валюти в майбутньому на основі поточної різниці ставок по валютам;

spot rate – поточний курс обміну валюти на дату укладання форвардного контракту;

r_1 – облікова ставка у валюті, що купується (гривня);

r_2 – облікова ставка у валюті, що продається (долар);

t – період, на який укладається договір.

Припустимо, що процентна ставка гривні (r_1) – 15,5% річних [79], процентна ставка долару (r_2) – 4,5% річних [79], термін – 3 місяці (90 днів), а поточний курс (spot rate) – 41,3730:

$$42,9369 = 41,3730 \frac{(1 + 0,155 \cdot \frac{90}{365})}{(1 + 0,045 \cdot \frac{90}{365})}$$

Отже, форвардний курс долара буде становитиме 42,936 на момент укладання угоди. Також необхідною умовою є врахування витрат, що сплачуються при підписанню угоди:

Таблиця 3.8

Статті витрат при укладанні форвардного контракту

Стаття витрат	%	Сума витрат, дол.
Комісійні збори за оформлення договору	0,05	1 750
Комісія за операцію купівлі або продажу	0,1	3 500
Загальна сума витрат	0,15	5 250

Джерело: побудовано автором на основі [80]

Отже, загальна сума коштів, що може бути залучена після вирахування витрат становить 3,494 млн грн.

Таким чином, можна розрахувати суму коштів в гривневому еквіваленті через 3 місяці при укладанні угоди форвардного контракту:

$$150\,053\,731 = 3\,494\,750 \cdot 42,9369$$

Отримана сума перевищує початкову 144,805 млн грн на 5,248 млн грн, що підтверджує доцільність використання деривативів для хеджування валютних ризиків.

В Україні операції з купівлі або продажу валюти звільнюються від оподаткування ПДВ, що підтверджується переліком операцій, які не підпадають під об'єкти оподаткування згідно з 196 статтею Податкового кодексу України [81]. Тому на додатково отриманий прибуток у розмірі 5,248 млн грн в результаті форвардного контракту ПДВ не буде нарахований.

Відповідно до отриманих розрахунків, можна провести аналіз змін фінансових коефіцієнтів від використання фінансових інструментів у діяльності підприємства.

Таблиця 3.9

Аналіз зміни фінансових коефіцієнтів ТОВ СП «Нібулон»
після реалізації стратегії використання деривативів

Група коефіцієнтів	Фактичні дані 2024р.	Очікувані зміни	Абсолютне відхилення	Нормативне значення
1	2	3	4	5
<i>Показники ліквідності</i>				
Коефіцієнт покриття	0,265	0,272	0,007	> 1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,082	0,089	0,007	0,6 – 0,8
Чистий оборотний капітал, млрд. грн.	-16,933	-16,783	0,150	> 0, збільшення
<i>Показники фінансової стійкості</i>				
Коефіцієнт платоспроможності	0,024	0,030	0,006	> 0,5
Коефіцієнт фінансування	40,385	32,710	-7,674	< 1, зменшення
Коефіцієнт забезпеченості власними оборот. засобами	-1,484	-1,424	0,059	> 0,1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-26,476	-21,255	5,221	> 0, збільшення
<i>Показники рентабельності</i>				
Коефіцієнт рентабельності активів	-0,077	-0,071	0,006	> 0, збільшення
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-1,785	-1,549	0,236	> 0, збільшення
Коефіцієнт рентабельності діяльності	-0,099	-0,091	0,008	> 0, збільшення

Джерело: побудовано автором

Отже, при застосуванні форвардних контрактів компанія може забезпечити часткове покращення фінансового стану, що, з огляду на економічну нестабільність країни є вагомим досягненням.

Порівнюючи отримані значення прогнозованих змін від впровадження деривативів та розширення ринків збуту без застосування даних інструментів, можна відзначити збільшення коефіцієнту забезпеченості на 0,002 в.п., маневреності на 0,149 в.п., рентабельності власного капіталу на 0,008 в.п. та зменшення коефіцієнту фінансування на 0,219 в.п.

Доцільність впровадження в управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон» запропонованих заходів, що передбачають диверсифікацію логістики, розширення географії постачання продукції, використання фінансових інструментів та створення прогнозів коливань курсу для вигідного продажу або купівлі валюти, підкріплюються отриманими розрахунками показників ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості.

Висновки до розділу 3. Під час аналізу діяльності ТОВ СП «Нібулон» було виявлено перелік ключових проблем, що заважає подальшому розвитку компанії, який включає замороження будівництва, зниження прибутку, власного капіталу, високе боргове навантаження, зменшення поточних активів, скорочення трейдингової діяльності та дефіцит кваліфікованих спеціалістів. Дефіцит фінансових ресурсів виступає основним каталізатором, що зумовлює більшу частину з усіх зазначених проблем на підприємстві. Дослідження успішних практик компаній аграрного сектору дозволило сформулювати ключові заходи, що допоможуть залучити додатковий прибуток для покращення фінансово-майнового стану компанії. Таким чином, було визначено та обґрунтовано доцільність розширення ринків збуту продукції, створення прогнозів для вигідних умов конвертації валюти, укладання угод форвардних контрактів та розширення фінансування через реалізацію акцій на біржі. За результатами розрахунків, попри незначні покращення в фінансових показниках, було визначено, що запропоновані напрями для покращення вказують на значний потенціал у частковому відновленні фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон».

ВИСНОВКИ

Фінансово-майновий стан підприємства – це комплексна характеристика, яка відображає взаємозв'язок забезпеченості фінансовими ресурсами, платоспроможності, фінансової стійкості та ефективності управління матеріальними й нематеріальними активами, правами та зобов'язаннями. До його основних складових входять рентабельність, платоспроможність, ліквідність, ділова активність, а також фінансове і майнове забезпечення. Ключовими етапами при проведенні аналізу фінансово-майнового стану підприємства є формування аналітичних завдань, підготовка інформаційної бази, визначення системи показників та розрахунку їх змін, визначення напрямів покращення та презентація кінцевих результатів.

Управління фінансово-майновим станом представляє собою систему, в межах якої реалізуються різноманітні процеси управлінських дій, що забезпечують ефективність діяльності підприємства. Основною метою управління фінансовим станом є створення комплексу заходів, спрямованих на покращення поточного фінансового становища та підвищення потенціалу компанії, для підтримки безперебійної діяльності та досягнення підприємством високих темпів економічного розвитку в короткостроковій та довгостроковій перспективі. Основні складові процесу управління охоплюють формування збалансованого складу активів та структури пасивів, розширення можливостей отримання прибутку, підвищення оборотності обігових ресурсів, запобігання потенційним фінансовим загрозам та підтримки рівноваги між вхідними і вихідними потоками коштів.

Методологія й методика оцінки фінансово-майнового стану визначається використанням різних методів, моделей та прийомів аналізу, що обираються відповідно до конкретних цілей компанії. Методи поділяються на формалізовані, що зосереджуються на використанні математичних підходів, та неформалізовані. Також розрізняють три види моделей аналізу фінансового стану, а саме дескриптивні, предикативні та нормативні. Серед усіх прийомів

аналізу найпоширенішими виступають горизонтальний та вертикальний аналіз, трендовий, відносних коефіцієнтів, факторний та порівняльний аналізи. Для оцінки для фінансово-майнового стану розраховують коефіцієнти рентабельності, ділової активності, ліквідності, майнового стану та фінансової стійкості.

ТОВ СП «Нібулон» – одна з провідних аграрних компаній України, яка посідає третє місце серед лідерів по виробництву та експорту сільськогосподарської продукції. До основних її напрямків діяльності належать експорт, вирощування сільськогосподарської продукції, трейдингова діяльність, будівництво та ремонт суден. Найбільшу частину врожаю формують пізні культури, такі як пшениця озима, кукурудза та соняшник. Переважна частина продукції поставляється у країни Азії, Європи та Африки.

Відповідно до проведеного аналізу фінансово-майнового стану ТОВ СП «Нібулон» можна зазначити, що традиційно компанія функціонувала за рахунок залучення кредитних коштів, що дозволяло їй збільшувати обсяги закупівлі продукції та продажу, однак в 2022 році модель фінансового обігу зазнала збою через початок повномасштабного вторгнення. Залучені кошти, витрачені на закупівлю сільськогосподарської продукції, не були монетизовані через порушення логістичних ланцюгів, що у свою чергу спричинило накопичення запасів та зростання боргового навантаження. Це призвело до касових розривів, погіршення ліквідності та необхідності відстрочення платежів постачальникам. Також було визначено перелік показників, що не відповідають нормативним значенням та потребують покращення, серед яких коефіцієнти ліквідності, фінансової стійкості та рентабельності.

Управління фінансовим та майновим станом ТОВ СП «Нібулон» здійснюється через фінансовий департамент, який має ієрархічну структуру та підпорядковується фінансовому директору компанії. Основні завдання управління фінансовим станом зосереджені на ефективному використанні

фінансових ресурсів, що є невід'ємною частиною розвитку, оптимізації фінансового стану та досягненню довгострокових фінансових цілей. До них належать здійснення контролю за ліквідністю та фінансовими ризиками, управління активами та інвестиціями, залучення кредитних ресурсів й планування бюджету.

За результатами аналізу діяльності ТОВ СП «Нібулон» було виявлено перелік ключових проблем, що заважає подальшому розвитку компанії, який включає замороження будівництва, зниження прибутку, власного капіталу, високе боргове навантаження, зменшення поточних активів, скорочення трейдингової діяльності та дефіцит кваліфікованих спеціалістів. Було визначено, що основним чинником, що спричиняє більшість проблем у компанії є недостатній рівень забезпеченості фінансовими ресурсами. Таким чином, було обґрунтовано доцільність пошуку шляхів залучення інвестицій та додаткового капіталу для покращення фінансово-майнового стану компанії.

На основі дослідження успішного досвіду реалізацій стратегій аграрними компаніями, такими як Агротрейд, Кернел, МХП та Астарта, було запропоновано 4 ключові напрямки для покращення показників фінансово-майнового стану, що включають розширення географії постачання продукції, використання деривативів для хеджування валютних ризиків в умовах інфляції, залучення коштів через розміщення акцій на фондовій біржі та формування прогнозних коливань курсу для вигідної конвертації валюти.

Доцільність впровадження в управління фінансово-майновим станом ТОВ СП «Нібулон» запропонованих заходів доводять розрахункові значення показників ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості. Незважаючи на незначні покращення від очікуваних змін коефіцієнтів, було визначено, що запропоновані напрями вказують на значний потенціал стабілізації фінансового становища компанії, що є надзвичайно важливим особливо в умовах війни та кризової ситуації в країні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бержанір І. Діагностика майнового стану. *Репозитарій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. УДК 658.451. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/3778/1/Mayn_stan.pdf (дата звернення: 16.03.2025).
2. Яцух О. О., Захарова Н. Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. 2018. Т. 29 (68), № 3. УДК 658.14.17. URL: https://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf (дата звернення: 16.03.2025).
3. Корбутяк А. Г., Бута М. М. Підходи до трактування поняття «фінансовий стан підприємства». *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. Вип. 16, ч. 1. УДК 336.012.23. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/16_1_2017ua/35.pdf (дата звернення: 16.03.2025).
4. Чирко О. Ф., Портянко І. Б. Економічна сутність фінансового стану підприємства і значення його оцінки. *Конференція з проблем менеджменту та підприємництва*. Державний університет «Житомирська Політехніка». 2021. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/73.pdf> (дата звернення: 16.03.2025).
5. Мельник Т. Ю., Свірко С. В. Теоретико-методичні основи оцінювання майнового стану підприємства. *Державний університет «Житомирська політехніка»*. 2021. № 1 (95). С. 8-16. УДК 65.01(303.72).
6. Скриньковський Р. М., Семчук Ж. В., Коваль Н. М. Експрес-діагностика майнового стану підприємства. *Бізнес-інформ*. 2015. Вип. 11. С. 220-225. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-11_0-pages-220_225.pdf (дата звернення: 27.04.2025).
7. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки. *SlideShare*. URL: <https://www.slideshare.net/pavloSPB/ss-26652599> (дата звернення: 07.01.2025).
8. Поддєрьогін А. М., Буряк Л. Д., Нам Г. Г. та ін. *Фінанси підприємств. 3-тє вид., перероб. та доп.* Київ: КНЕУ, 2000. 460 с. URL: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/73/1/> (дата звернення: 17.03.2025).
9. Колосівська О. Методичні підходи до оцінки фінансового стану підприємства. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Фінансово-економічні механізми сталого розвитку в умовах глобальних викликів»*. Тернопіль: ТНТУ, 2016. С. 80-82. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/18071/2/ConfFMNES_2016_Kolosivska_O-Methodological_approaches_80-82.pdf (дата звернення: 07.01.2025).

10. Мегеден Н. М. Аналіз фінансового стану як інструмент забезпечення сталого розвитку суб'єкта господарювання. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток економічних інструментів досягнення сталого розвитку»*. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2019. С. 155-158. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/155.pdf> (дата звернення: 17.03.2025).
11. Крючко Л. С. Оцінка фінансового стану підприємства – сутність та необхідність. *Ефективна економіка*. 2012. № 12. УДК 336.012.23(045). URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1613> (дата звернення: 17.03.2025).
12. Бодруг Т. М., Гаватюк Л. С. Сутність аналізу та управління фінансовим станом підприємств України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Економіка*. 2018. Вип. 22(1). УДК 332.62(477.7):339.9. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/22_1_2018ua/6.pdf (дата звернення: 17.03.2025).
13. Куцай О. В. Особливості аналізу фінансового стану підприємств агропромислового комплексу. *Modern Economics*. 2021. № 25. С. 68-73. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/25-2021/kutsay.pdf> (дата звернення: 17.03.2025).
14. Ніколаєва С. П. Сутність, прийоми та методи аналізу фінансового стану підприємств. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. *Економічні науки*. 2011. Вип. 20, ч. 1. С. 317-324. УДК 658.1. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/bitstreams/df5df982-0d35-417c-85e6-c74842de2d41/download> (дата звернення: 16.03.2025).
15. Значення й основи фінансового аналізу. *Навчальні матеріали Запорізького національного університету*. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=236270> (дата звернення: 16.03.2025).
16. Шеремет О. О. *Фінансовий аналіз: навчальний посібник*. 2004. 196 с. ISBN 966-8251-89-X. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk679684.pdf>, вільний. С. 13-14 (дата звернення: 17.03.2025).
17. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнєва Д. В. *Фінансова звітність підприємств*. Львів: Ліга-Прес, 2016. 268 с. УДК 657.3. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/Фінансова-звітність-посібник-лекції.pdf> (дата звернення: 16.03.2025).
18. Бабаєв В. М., Петров В. П. Аналіз фінансової звітності підприємства. *Видавництво ХНЕУ*, Харків. 2019. 150 с. URL: <http://ebooks.git-elt.hneu.edu.ua/babap/8-1-id8-1.html> (дата звернення: 17.03.2025).
19. Нестеренко К. Моделі факторного аналізу: види, методи та приклади застосування у фінансах. *Фінансова академія Актив*. 2023. URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/modeli-faktornogo-analizu> (дата звернення: 17.03.2025).

20. Ніколаєва С. П. Сутність, прийоми та методи аналізу фінансового стану підприємств . *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2011. Вип. 20, ч. I. УДК 658.1. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/df5df982-0d35-417c-85e6-c74842de2d41/content> (дата звернення: 27.04.2025).
21. Кальна Т. А. Прийоми фінансового аналізу: переваги та недоліки. *Економічний аналіз : зб. наук. праць*. Тернопіль, 2014. Том 15. № 2. С. 13-18. URL: [file:///C:/Users/%D0%86%D0%BC%D1%8F/Downloads/362-2674-1-PB%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/%D0%86%D0%BC%D1%8F/Downloads/362-2674-1-PB%20(1).pdf) (дата звернення: 27.04.2025).
22. Присяжнюк А. О. Фінансовий стан підприємства: сутність, мета та методи аналізу. *Науковий блог*. URL: <https://naub.oa.edu.ua/finansovyj-stan-pidpryemstva-sutnis/> (дата звернення: 07.01.2025).
23. Яцишин Н. Методика аналізу фінансового стану підприємства. *Економічний аналіз*. 2012. Вип. 10, ч. 4. УДК 657.1:687.1. ISSN 1993-0259, ISSN 2219-4649.
24. Гладищук Я. А. Аналіз ліквідності підприємства та основні чинники впливу на прикладі АТ «Житомирський маслозавод». *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Облік, аналіз і контроль в стратегії розвитку економіки України»*. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. С. 409-412. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/409.pdf> (дата звернення: 16.03.2025).
25. Петренко Л. М. Оцінка та напрямки покращення ділової активності підприємства. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2010. Вип. 18, ч. 1. С. 101-105. УДК 338.515. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/bitstreams/0687febf-9a4c-4f89-8cae-0562234975ab/download> (дата звернення: 16.03.2025).
26. Волошина К. А., Комірна В. В. Оцінка стану ділової активності підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. №8. С. 47-50. УДК 338.312. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2009/10.pdf (дата звернення: 16.03.2025).
27. Аналіз ділової активності підприємства. *Навчальні матеріали Запорізького національного університету*. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=122462> (дата звернення: 16.03.2025).
28. Кобилецький В. Р. Рентабельність. Сутність та показники. *AnalizUA*. URL: <https://analizua.com/metodyka-rozrakhunku-2/229-rentabelnist> (дата звернення: 22.01.2025).
29. Черниш С. С. Організаційно-методичні аспекти аналізу рентабельності. *Інноваційна економіка*. 2013. № 6. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. УДК 657.62. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12012/1/inek_2013_6_74.pdf (дата звернення: 22.01.2025).

30. ТОВ СП «НІБУЛОН» Довідкова інформація про компанію «НІБУЛОН». *Офіційний сайт ТОВ СП «НІБУЛОН»*. URL: <http://www.nibulon.com> (дата звернення: 17.03.2025).
31. ТОВ СП «НІБУЛОН». *Latifundist.com* – Інформаційний портал про аграрний бізнес. URL: <https://latifundist.com/kompanii/3-nibulon> (дата звернення: 17.03.2025).
32. ТОВ СП «НІБУЛОН» *Реєстраційні дані та фінансова інформація. YouControl*. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/14291113/ (дата звернення: 17.03.2025).
33. ТОВ СП «НІБУЛОН» Фінансова звітність за 2020 рік. 2020. URL: <https://www.nibulon.com/wp-content/uploads/2024/04/2.finansova-zvitnist-ta-zvit-nezalezho-audytora-tov-sp-nibulon.pdf> (дата звернення: 17.03.2025).
34. НІБУЛОН. *Вікіпедія* – вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Нібулон> (дата звернення: 17.03.2025).
35. ТОВ СП «НІБУЛОН» Напрями діяльності. *Офіційний сайт ТОВ СП «НІБУЛОН»*. URL: <https://www.nibulon.com/napriamy-diialnosti/> (дата звернення: 17.03.2025).
36. НІБУЛОН зібрав на 100 тис. т урожаю більше, ніж торік. *AgroPortal.ua*. – 07.11.2024. : <https://agroportal.ua/news/novosti-kompanii/nibulon-zibrav-na-100-tis-t-urozhayu-bilshe-nizh-torik> (дата звернення: 17.03.2025).
37. Kernel Holding S.A. *Annual Report and Consolidated Financial Statements for the year ended 30 June 2024*. 2024. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2024/10/FY2024_Kernel_Annual_Report_.pdf (дата звернення: 17.03.2025).
38. ТОП-10 експортерів зерна з України у 2022/23 МР. *Latifundist.com*. URL: <https://latifundist.com/novosti/62962-kernel-ta-louis-dreyfus-ocholili-rejting-eksporteriv-zerna-z-ukrayini-u-2022-23-mr> (дата звернення: 17.03.2025).
39. Фінансова звітність ТОВ СП "НІБУЛОН" за 2020 рік. *Clarity Project*. URL: https://clarity-project.info/edr/14291113/yearly-finances?current_year=2020 (дата звернення: 17.03.2025).
40. Фінансова звітність ТОВ СП "НІБУЛОН" за 2021 рік. *Clarity Project*. URL: https://clarity-project.info/edr/14291113/yearly-finances?current_year=2021 (дата звернення: 17.03.2025).
41. Фінансова звітність ТОВ СП "НІБУЛОН" за 2022 рік. *Clarity Project*. URL: https://clarity-project.info/edr/14291113/yearly-finances?current_year=2022 (дата звернення: 17.03.2025).
42. Фінансова звітність ТОВ СП "НІБУЛОН" за 2023 рік. *Clarity Project*. URL: https://clarity-project.info/edr/14291113/yearly-finances?current_year=2023 (дата звернення: 17.03.2025).
43. Фінансова звітність ТОВ СП "НІБУЛОН" за 2024 рік. *Clarity Project*. URL: https://clarity-project.info/edr/14291113/yearly-finances?current_year=2024 (дата звернення: 17.03.2025).

44. Провели робочу нараду з компанією CLAAS . *Офіційний сайт ТОВ СП «НІБУЛОН»*. URL: <https://www.nibulon.com/provely-robochu-naradu-z-kompaniieiu-claas/> (дата звернення: 17.03.2025).
45. «НІБУЛОН» розширює співпрацю з IT-Enterprise задля всебічної цифровізації бізнесу. *Офіційний сайт ТОВ СП «НІБУЛОН»*. URL: <https://old-version.nibulon.com/news/novini-kompanii/nibulon-rozshiryue-spiivpracyu-z-it-enterprise-zadlya-vsebichnoi-cifrovizacii-biznesu-9407.html> (дата звернення: 17.03.2025).
46. IT-Enterprise. *Офіційний сайт IT-Enterprise*. URL: <https://www.it.ua/> (дата звернення: 17.03.2025).
47. Кредитування економіки під час війни як двигун для повоєнної відбудови. *Укрінформ*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3452500-kredituvanna-ekonomiki-pid-cas-vijni-ak-dvigun-dla-povoennoi-vidbudovi.html> (дата звернення: 17.03.2025).
48. Опитування про умови банківського кредитування. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/banki-vidznachayut-podalshe-zrostannya-popitu-na-krediti-ta-zberigayut-optimizm-stosovno-rozvitku-kredituvannya--rezultati-opituvannya-pro-umovi-bankivskogo-kredituvannya> (дата звернення: 17.03.2025).
49. Вплив кліматичних змін на сільське господарство: як адаптуватися та забезпечити майбутнє. *Landlord.ua*. URL: <https://landlord.ua/agrolife-en/vpliv-klimatichnix-zmin-na-silске-gospodarstvo-yak-adaptuvatisya-ta-zabezpechiti-majbutne/> (дата звернення: 28.01.2025).
50. Зміна клімату в Україні . *APD-Ukraine*. URL: https://www.apd-ukraine.de/fileadmin/user_upload/Hanbuecher/Zmina_klimatu_v_Ukrajini_we_b3.pdf (дата звернення: 28.01.2025).
51. У Києві обмежений рух для фур у зв'язку зі спекою . *Kyiv24*. URL: <https://kyiv24.news/news/u-kyievi-obmezhenyj-ruh-dlya-fur-u-zvyazku-zi-speкою> (дата звернення: 28.01.2025).
52. Морські та залізничні вантажні перевезення: порівняння вартості та ефективності. *Super International Shipping*. URL: <https://super-internationalshipping.com/uk/sea-freight-vs-rail-freight/> (дата звернення: 17.03.2025).
53. Ключові політики та заходи для підтримки аграрного сектору України в умовах воєнного стану. *Національний інститут стратегічних досліджень*. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/klyuchovi-polityky-ta-zakhody-dlya-pidtrymky-ahrarnoho-sektoru-ukrayiny-v> (дата звернення: 17.03.2025).
54. Маковей Ю. *Відшкодування ПДВ при експорті зерна*. *Куркуль*. URL: <https://kurkul.com/spetsproekty/1551-yak-otrimati-dodatkovyi-koshti-pri-eksporti--vse-pro-vidshkoduvannya-pdv> (дата звернення: 17.03.2025).
55. Огляд ринку первинного публічного розміщення акцій та перспективи виходу українських компаній на IPO. *InVenture*. URL: <https://inventure.com.ua/analytics/articles/oglyad-rinku-pervinnogo->

- [publichnogo-rozmishennya-akcij-ta-perspektivi-vihodu-ukrayinskih-kompanij-na-ipo](#) (дата звернення: 17.03.2025).
56. Ukraine's Kernel raises \$220M in Warsaw IPO. *KyivPost*. URL: <https://archive.kyivpost.com/article/content/business/ukraines-kernel-raises-220m-in-warsaw-ipo-27849.html> (дата звернення: 17.03.2025).
57. Історія та розвиток компанії . *Офіційний сайт Astarta Holding*. URL: <https://astartaholding.com/istoriya-ta-rozvytok/> (дата звернення: 17.03.2025).
58. Kernel Holding S.A. *Annual Report FY2024*. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2024/10/FY2024_Kernel_Annual_Report_.pdf (дата звернення: 08.04.2025).
59. В «Агротрейд» під час війни повністю змінилася структура торгівлі. *AgroTimes*. URL: <https://agrotimes.ua/agromarket/v-agrotrejd-pid-chas-vijny-povnistyu-zminylasya-struktura-torgivli/> (дата звернення: 08.04.2025).
60. Agrotrade торік експортував майже пів мільйона тонн зерна: в компанії назвали основні експортні ринки. *Latifundist.com*. URL: <https://latifundist.com/novosti/66528-agrotrejd-torik-eksportuvav-majzhe-piv-milijona-tonn-zerna-v-kompaniyi-nazvali-osnovni-eksportni-rinki> (дата звернення: 08.04.2025).
61. Agrokebety PRO: наслідки війни для агробізнесу. *Agrokebety Blog*. URL: https://blog.agrokebety.com/AgrokebetyPRO_naslidkyviyny (дата звернення: 08.04.2025).
62. Corporate restructuring and turnaround: Case studies. *FasterCapital*. URL: <https://fastercapital.com/content/Corporate-restructuring-and-turnaround--Corporate-Restructuring-and-Turnaround--Case-Studies.html> (дата звернення: 08.04.2025).
63. Kernel прокоментував скандал навколо додаткової емісії акцій. *Latifundist.com*. URL: <https://latifundist.com/novosti/62481-kernel-prokomentuvav-skandal-navkolo-dodatkovoyi-emisiyi-aktsij> (дата звернення: 08.04.2025).
64. Про акціонерні товариства. *Офіційний вебпортал парламенту України..* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#n1985> (дата звернення: 08.04.2025).
65. Besloten vennootschap. *Wikipedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Besloten_vennootschap (дата звернення: 08.04.2025).
66. Naamloze vennootschap. *Wikipedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Naamloze_vennootschap (дата звернення: 08.04.2025).
67. La société anonyme. *Service-public.fr*. URL: <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F37402#:~:text=La%20soci%C3%A9t%C3%A9%20anonyme%20est%20une,financer%20des%20projets%20d'envergure> (дата звернення: 08.04.2025).

68. Скільки коштує вихід на IPO. *Freedom Finance*. URL: <https://ffin.ua/blog/faq/ipo/post/skilky-koshtuie-vykhid-na-ipo> (дата звернення: 13.04.2025).
69. How an IPO Is Valued. *Investopedia*. URL: <https://www.investopedia.com/articles/financial-theory/11/how-an-ipo-is-valued.asp> (дата звернення: 13.04.2025).
70. Currency Swap. *Investopedia*. URL: <https://www.investopedia.com/terms/c/currencyswap.asp> (дата звернення: 08.04.2025).
71. Futures Contract. *Investopedia*. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/futurescontract.asp> (дата звернення: 08.04.2025).
72. Option (finance). *Investopedia*. URL: <https://www.investopedia.com/terms/o/option.asp> (дата звернення: 08.04.2025).
73. Forward Contract. *Investopedia*. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/forwardcontract.asp> (дата звернення: 08.04.2025).
74. Офіційний курс гривні до іноземних валют. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerate-chart?cn%5B%5D=USD> (дата звернення: 08.04.2025).
75. Сахно А. Як політика Трампа розхитала курс валют. *РБК-Україна*. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/dolar-valitsya-evro-pidyomi-k-politika-trampa-1741279914.html> (дата звернення: 8 квітня 2025).
76. Максим Н. Курсові різниці та як їх рахувати. Податки & бухоблік, № 62, Серпень, 2022. *iFactor*. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2022/august/issue-62/article-121806.html> (дата звернення: 13.04.2025).
77. Служба новостей. НІБУЛОН планує відновити 50% обсягів щомісячної перевалки вантажів. *Latifundist.com*. URL: <https://latifundist.com/novosti/67171-nibulon-planuye-vidnoviti-50-obsyagiv-shchomisyachnoyi-perevalki-vantazhiv> (дата звернення: 27.04.2025).
78. Форвардні угоди. *Головна - Бібліотека VukLib.net*. URL: <https://buklib.net/books/30304/> (дата звернення: 27.04.2025).
79. Національний банк України. *Макроекономічний та монетарний огляд. Квітень 2025*. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/MMR_2025-04.pdf?v=13 (дата звернення: 27.04.2025).
80. Форвардні операції. *UnexBank*. URL: <https://unexbank.ua/biznesu/inse/forvardni-operaciyi-2> (дата звернення: 27.04.2025).
81. Про Податки та Бухоблік. *Factor*. URL: <https://i.factor.ua/ukr/law-24/section-123/article-37835/> (дата звернення: 27.04.2025).
82. Котляр М. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансової стійкості підприємства. *Вісник THEU*. 2008. №4. С. 120-124. URL:

<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/26811/1/%D0%9A%D0%BE%D1%82%D0%BB%D1%8F%D1%80.PDF> (дата звернення: 07.01.2025).

83. Грабовецький Б. Є., Шварц І. В. Фінансовий аналіз та звітність. Вінниця: ВНТУ, 2011. 281 с. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/22graboveckij_finansovyj_analiz_zvitnist/link-4/4.html (дата звернення: 16.03.2025).
84. Zhang, Y. Methods of Financial Analysis. Proceedings of the 2016 International Conference on Education, E-learning and Management Technology (ICEEMT 2016). Paris: Atlantis Press, 2016. P. 78-81. DOI: <https://doi.org/10.2991/iceemt-16.2016.15>.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця 1.1

Порядок обчислення та нормативні значення показників, що характеризують майновий стан підприємства

Показник	Формула розрахунку	Формула відповідно до даних фінансової звітності	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт зносу основних засобів (ОЗ)	$\frac{\text{Сума зношених ОЗ}}{\text{Первісна вартість ОЗ}}$	$\frac{\Phi 1 \text{ р. } 1002}{\Phi 1 \text{ р. } 1001}$	< 0, зменшення	Вказує на ступінь зносу основних засобів (ОЗ)
Коефіцієнт оновлення	$\frac{\text{Первісна вартість ОЗ на початку з. п.}}{\text{Первісна вартість ОЗ на кінець з. п.}}$	$\frac{\Phi 5 \text{ р. } 260}{\Phi 1 \text{ р. } 1001 \text{ (к. п.)}}$	> 0, збільшення	Вказує на частину ОЗ, що були оновлені на кінець звітнього періоду
Коефіцієнт вибуття	$\frac{\text{Сума зношених ОЗ}}{\text{Первісна вартість ОЗ}}$	$\frac{\Phi 5 \text{ р. } 260}{\Phi 1 \text{ р. } 1001 \text{ (п. п.)}}$	Менший за к.оновлення	Вказує на частину ОЗ, що вибула на кінець періоду

Джерело: побудовано автором на основі [1,2]

Таблиця 1.2

Порядок обчислення та нормативні значення показників, що характеризують стан ліквідності підприємства

Показник	Формула розрахунку	Формула відповідно до даних фінансової звітності	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт покриття	$\frac{\text{Оборотні активи (ОА)}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	$\frac{\Phi 1 \text{ р. } 1195}{\Phi 1 \text{ р. } 1695}$	> 1	Вказує на забезпеченість ресурсами для покриття поточних зобов'язань
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\text{Грошові засоби} + \text{Поточні фін. інвест.}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	$\frac{\Sigma(\text{р. } 1125 - 1165)}{\Phi 1 \text{ р. } 1695}$	0,6 – 0,8	Відображає спроможність підприємства виконувати поточні зобов'язання за умови вчасного погашення заборгованостей з боку дебіторів

Продовження табл.1.2

Показник	Формула розрахунку	Формула відповідно до даних фінансової звітності	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\text{Грошові засоби} + \text{Поточні фін. інвест.}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	$\frac{\Phi 1 \text{ р. } 1160 + 1165}{\Phi 1 \text{ р. } 1695}$	> 0, збільшення	Відображає частку зобов'язань підприємства, які можуть бути миттєво погашені
Чистий оборотний капітал (тис.грн)	Оборотні активи – Поточні зобов'язання	$\Phi 1 \text{ р. } 1195 - \Phi 1 \text{ р. } 1695$	> 0, збільшення	Вказує на можливість підприємства виконувати свої поточні зобов'язання

Джерело: побудовано автором на основі [2]

Таблиця 1.3

Порядок обчислення та нормативні значення показників, що характеризують фінансову стійкість підприємства

Показник	Формула розрахунку	Формула відповідно до даних фінансової звітності	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт автономії (платоспроможності)	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Підсумок балансу}}$	$\frac{\Phi 1 \text{ р. } 1495}{\Phi 1 \text{ р. } 1900}$	> 0,5	Показує частку власного капіталу в загальному обсязі ресурсів, вкладених у діяльність підприємства
Коефіцієнт фінансування	$\frac{\text{Зобов'язання підприємства}}{\text{Власний капітал}}$	$\frac{(\text{р. } 1595 + 1695 + 1700)}{\Phi 1 \text{ р. } 1495}$	< 1, зменшення	Вказує на ступінь залежності підприємства від позикових ресурсів
Коефіцієнт забезпеченості власними ОЗ	Оборотні активи – Поточні зобов'язання Оборотні активи	$\frac{\Phi 1 \text{ р. } 1195 - 1695}{\Phi 1 \text{ р. } 1195}$	> 0,1	Відображає рівень забезпеченості підприємства власними коштами для фінансування оборотних активів

Продовження табл.1.3

Показник	Формула розрахунку	Формула відповідно до даних фінансової звітності	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{\text{Оборотні активи} - \text{Поточні зобов'язання}}{\text{Власний капітал}}$	$\frac{\Phi 1 \text{ р. 1195} - 1695}{\Phi 1 \text{ р. 1495}}$	> 0, збільшення	Відображає частину власно оборотного капіталу спрямовану на здійснення поточних операцій, і що залишається закріпленою у капіталізованій формі.

Джерело: побудовано автором на основі [2]

Таблиця 1.4

Порядок обчислення та нормативні значення показників,
що характеризують ділову активність підприємства

Показник	Формула розрахунку	Формула відповідно до даних фінансової звітності	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт оборотності активів	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня сума активів}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ р. 2000}}{\Phi 1 (\text{р. 1300 п. п.} + 1300 \text{ к. п.}) / 2}$	збільшення	Вказує наскільки підприємство результативно використовує ресурси, що є в його розпорядженні
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (К обор.ДЗ)	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня сума дебіторської заборгованості}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ р. 2000}}{\Phi 1 (\Sigma(\text{р. 1125} - 1155 \text{ п. п.}) + \Sigma(\text{р. 1125} - 1155 \text{ к. п.})) / 2}$	збільшення	Відображає темп обігу дебіторської заборгованості підприємства протягом аналізованого періоду, зокрема кількість утворення та погашення заборгованостей за рік

Продовження табл.1.4

Показник	Формула розрахунку	Формула відповідно до даних фінансової звітності	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (<i>К обор.КЗ</i>)	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня сума кредиторської заборгованості}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ р. 2000}}{\Phi 1 (\Sigma(\text{р. 1600} - 1660 \text{ п. п}) + \Sigma(\text{р. 1600} - 1660 \text{ к. п.}))/2}$	збільшення	Відображає темп обігу кредиторської заборгованості підприємства протягом аналізованого періоду а також зміни в обсязі кредиту, наданого підприємству
Строк погашення дебіторської заборгованості (<i>T пог.ДЗ</i>)	$\frac{360}{\text{К обор. ДЗ}}$		зменшення	Визначає середню тривалість пагашення боргів дебіторами
Строк погашення кредиторської заборгованостей (<i>T пог.КЗ</i>)	$\frac{360}{\text{К обор. КЗ}}$		зменшення	Визначає середню тривалість пагашення боргів перед кредиторами
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів (<i>T пог.КЗ</i>)	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня вартість матеріальних запасів}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ р. 2000}}{\Phi 1 (\Sigma(\text{р. 1100} - 1110 \text{ п. п}) + \Sigma(\text{р. 1100} - 1110 \text{ к. п.}))/2}$	збільшення	Відобрає швидкість обороту запасів для підтримання наявного обсягів продажу на підприємстві
Коефіцієнт оборотності ОЗ	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість ОЗ}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ р. 2000}}{\Phi 1 (\text{р. 1011 п. п.} + 1011 \text{ к. п.})/2}$	збільшення	Характеризує результативність підприємства щодо розпорядження основними засобами
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість ВК}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ р. 2000}}{\Phi 1 (\text{р. 1495 п. п.} + 1495 \text{ к. п.})/2}$	збільшення	Вказує наскільки продуктивно підприємство розпоряджається власним капіталом

Джерело: побудовано автором на основі [2]

Таблиця 1.5

Порядок обчислення та нормативні значення показників,
що характеризують рентабельність підприємства

Показник	Формула розрахунку	Формула відповідно до даних фінансової звітності	Нормативне значення	Зміст
Коефіцієнт рентабельності активів	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна вартість активів}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ р. 2350 (або } - 2335)}{\Phi 1 \text{ (р. 1900 п. п. } + 1900 \text{ к. п.)} / 2}$	> 0, збільшення	Показує наскільки підприємство ефективно використовує активи
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна вартість ВК}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ р. 2350 (або } - 2335)}{\Phi 1 \text{ (р. 1495 п. п. } + 1495 \text{ к. п.)} / 2}$	> 0, збільшення	Відображає результативність застосування власного капіталу
Коефіцієнт рентабельності діяльності	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чиста виручка від реалізації}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ р. 2350 (або } - 2335)}{\Phi 2 \text{ р. 2000}}$	> 0, збільшення	Характеризує результативність економічної діяльності підприємства
Коефіцієнт рентабельності продукції	$\frac{\text{Прибуток від реалізації}}{\text{Витрати на виробництво продукції}}$	$\frac{\Phi 2 \text{ (р. 2090 (або 2095) } - 2130 - 2150)}{\Phi 2 \text{ (р. 2050 } + 2130 + 2150)}$	> 0, збільшення	Оцінює прибутковість підприємства від основної виробничої діяльності

Джерело: побудовано автором на основі [2]

ДОДАТОК Б

Оцінка ліквідності активів і пасивів підприємства

Рис.1.5. Групування активів і пасивів за рівнем ліквідності

Джерело: побудовано автором на основі [82]

За умови, що виконується наступне співвідношення за групами активів і зобов'язань, баланс підприємства можна вважати абсолютно ліквідним [83]:

- $A_1 \geq P_1$ – найбільш строкові зобов'язання не є більшими за грошові засоби та поточні фінансові інвестиції;
- $A_2 \geq P_2$ – короткострокові позики та кредити не є більшими за дебіторську заборгованість;
- $A_3 \geq P_3$ – довгострокові кредити та позики не є більшими за матеріально-виробничі запаси;
- $A_4 \leq P_4$ – постійні пасиви не є меншими за активи, що передбачено використовувати більше 1 року.

ДОДАТОК Г

Таблиця 1.1

Горизонтальний та вертикальний аналіз структури активів та пасивів

ТОВ СП «Нібулон»

Показник	За рік, млрд.грн				Горизонтальний аналіз			Вертикальний аналіз			
					Відносний приріст, %			Питома вага, %			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АКТИВ	2021	2022	2023	2024	2022/ 2021р	2023/ 2022р	2024/ 2023р	2021	2022	2023	2024
I. Необоротні активи	24,41	21,28	18,50	20,35	87,16	86,95	110,00	63,77	75,61	72,15	76,89
Нематеріальні активи	0,02	0,03	0,03	0,05	142,28	111,83	175,18	0,05	0,10	0,12	0,20
Незавершені капітальні інвестиції	0,52	0,74	0,29	0,37	141,96	39,58	124,28	1,37	2,64	1,15	1,38
Основні засоби	23,20	19,98	17,47	18,91	86,13	87,41	108,29	60,60	71,00	68,11	71,46
Довгострокові біологічні активи	0,04	0,05	0,07	0,02	130,46	137,50	32,05	0,11	0,19	0,29	0,09
інші фінансові інвестиції	0,01	0,01	0,01	0,01	100,00	100,00	100,94	0,03	0,04	0,04	0,04
Довгострокова дебіторська заборгованість	0,01	0,01	0,00	0,00	98,45	69,40	65,44	0,02	0,02	0,02	0,01
Інші необоротні активи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
II. Оборотні активи	13,87	6,86	7,14	6,12	49,48	104,04	85,67	36,23	24,39	27,85	23,11
Запаси	10,05	4,89	4,68	4,03	48,65	95,76	86,01	26,26	17,38	18,26	15,22
Виробничі запаси	0,13	0,11	0,15	0,18	90,82	129,56	123,00	0,33	0,40	0,57	0,68
Незавершене виробництво	0,15	0,13	0,18	0,21	87,05	134,45	118,69	0,40	0,48	0,70	0,81
Готова продукція	1,12	1,00	0,81	0,93	89,19	81,03	114,70	2,94	3,57	3,17	3,52
Товари	8,65	3,64	3,54	2,70	42,08	97,35	76,23	22,59	12,93	13,81	10,20
Поточні біологічні активи	0,50	0,60	0,31	0,34	120,00	51,58	110,41	1,30	2,12	1,20	1,28
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1,76	0,11	0,10	0,47	6,16	93,89	463,04	4,59	0,38	0,40	1,78
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1,35	0,81	0,51	0,64	60,13	62,66	126,13	3,52	2,88	1,98	2,42

Продовження табл.1.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Гроші та їх еквіваленти	0,02	0,24	1,27	0,50	1017,2	524,4	39,33	0,06	0,86	4,94	1,88
Рахунки в банках	0,02	0,24	1,27	0,50	1018,43	524,50	39,33	0,06	0,86	4,94	1,88
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Баланс	38,28	28,14	25,64	26,47	73,51	91,12	103,22	100,00	100,00	100,00	100,00
ПАСИВ	2021	2022	2023	2024	2022/ 2021р	2023/ 2022р	2024/ 2023р	2021	2022	2023	2024
I. Власний капітал	13,60	3,23	1,62	0,64	23,74	50,07	39,57	35,52	11,47	6,30	2,42
Капітал у дооцінках	9,87	8,39	7,58	8,23	84,96	90,39	108,53	25,78	29,80	29,56	31,08
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	3,73	-5,16	-5,96	-7,59	-138,34	115,63	127,21	9,74	-18,33	-23,26	-28,67
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	9,49	2,22	1,83	2,78	23,42	82,34	151,78	24,79	7,90	7,14	10,49
Відстрочені податкові зобов'язання	13,60	3,23	1,62	0,64	23,74	50,07	39,57	35,52	11,47	6,30	2,42
Загальні довгострокові зобов'язання	7,17	0,58	0,76	3,69	8,09	130,21	488,53	18,73	2,06	2,95	13,95
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	15,20	22,69	22,20	0,00	149,33	97,82	0,00	39,69	80,63	86,56	0,00
Короткострокові і кредити банків	5,78	16,43	17,85	19,35	284,34	108,62	108,44	15,09	58,38	69,59	73,11
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	0,12	0,27	0,25	0,36	223,20	95,72	139,68	0,31	0,95	0,99	1,34
товари, роботи, послуги	1,21	0,90	0,56	0,49	74,18	62,44	87,74	3,16	3,19	2,18	1,86
за одержаними авансами	7,70	4,68	2,76	2,27	60,80	58,90	82,21	20,12	16,64	10,76	8,57
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Баланс	38,28	28,14	25,64	26,47	73,51	91,12	103,22	100,00	100,00	100,00	100,00

Джерело: побудовано автором на основі [40-43]

ДОДАТОК Д

Фінансова звітність ТОВ СП «НІБУЛОН» за 2021 рік

Баланс підприємства за 2021 рік

Підприємство
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО "НІБУЛОН"

Коди	
Дата	20.07.2022
за ЄДРПОУ	14291113
за КАТОТТГ	UA48060150010139573
за КВЕД	01.11

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2021 р.

Актив	Форма N 1	Код за ДКУД	1801001
	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	18 950.00	19 206.00
первісна вартість	1001	24 675.00	27 269.00
накопичена амортизація	1002	5 725.00	8 063.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	820 853.00	523 525.00
Основні засоби	1010	23 480 180.00	23 198 731.00
первісна вартість	1011	23 480 180.00	24 469 432.00
знос	1012	0.00	1 270 701.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	0.00
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	0.00
Довгострокові біологічні активи	1020	33 924.00	41 727.00
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	10 646.00	10 596.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	6 474.00	5 750.00
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	

Інші необоротні активи	1090	666 663.00	613 346.00
Усього за розділом I	1095	25 037 690.00	24 412 881.00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6 219 589.00	9 830 577.00
Виробничі запаси	1101	136 746.00	125 037.00
Незавершене виробництво	1102	139 855.00	154 134.00
Готова продукція	1103	651 261.00	1 124 987.00
Товари	1104	5 291 727.00	8 426 419.00
Поточні біологічні активи	1110	455 098.00	496 563.00
Депозити перестраховання	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	86 965.00	1 757 145.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	53 096.00	53 301.00
з бюджетом	1135	1 256 955.00	1 345 908.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	69 042.00	
з нарахованих доходів	1140	6 744.00	5 867.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13 913.00	29 700.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	637 190.00	23 762.00
Готівка	1166	83.00	32.00
Рахунки в банках	1167	637 107.00	23 730.00
Витрати майбутніх періодів	1170	5 142.00	5 604.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	68 395.00	100 857.00
Усього за розділом II	1195	8 803 087.00	13 649 284.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	33 840 777.00	38 062 165.00
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	19.00	19.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	10516728.00	9 870 426.00
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	

Резервний капітал	1415	5.00	5.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 769 583.00	3 679 924.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	12 286 335.00	13 550 374.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2 318 246.00	2 185 031.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	893 477.00	2 253 725.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	658 460.00	642 493.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	3 870 183.00	5 081 249.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	10 098 468.00	10 049 121.00
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	130 671.00	123 534.00
товари, роботи, послуги	1615	310 077.00	1 208 751.00
розрахунками з бюджетом	1620	15 449.00	38 340.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	25 307.00
розрахунками зі страхування	1625	11 473.00	8 745.00
розрахунками з оплати праці	1630	45 930.00	35 643.00
за одержаними авансами	1635	6 790 607.00	7 703 892.00
за розрахунками з учасниками	1640	8 970.00	20 107.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	483.00	408.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	272 131.00	242 001.00

Усього за розділом III	1695	17684259.00	19430542.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	33 840 777.00	38 062 165.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

За 2021 р.

Форма N 2

Код за ДКУД

180100
1

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	40 606 579.00	25 840 227.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	39 107 025.00	24 773 538.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	1 499 554.00	1 066 689.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	1 089 595.00	175 668.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	982 661.00	126 339.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00

Адміністративні витрати	2130	214 998.00	157 455.00
Витрати на збут	2150	543 697.00	491 707.00
Інші операційні витрати	2180	60 723.00	136 764.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1 769 731.00	456 431.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	238.00	793.00
Інші доходи	2240	381 018.00	23 797.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	746 299.00	753 695.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	6 127.00	1 603 826.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	1 398 561.00	
прибуток			
збиток			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-111 523.00	100 122.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	1 287 038.00	
збиток	2355		1 776 378.00

ДОДАТОК Ж

Фінансова звітність ТОВ СП «НІБУЛОН» за 2022 рік

Баланс підприємства за 2022 рік

Підприємство
**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
 СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ
 ПІДПРИЄМСТВО "НІБУЛОН"**

Коди	
Дата	17.07.2024
за ЄДРПОУ	14291113
за КАТОТТГ	UA48060150010139573
за КВЕД	01.11

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 р.

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	19 206.00	27 327.00
первісна вартість	1001	27 269.00	38 117.00
накопичена амортизація	1002	8 063.00	10 790.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	523 525.00	743 185.00
Основні засоби	1010	23 198 731.00	19 981 423.00
первісна вартість	1011	24 469 432.00	24 808 245.00
знос	1012	1 270 701.00	4 826 822.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	0.00
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	0.00
Довгострокові біологічні активи	1020	41 727.00	54 436.00
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	10 596.00	10 596.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	5 750.00	5 661.00
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	

Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	613 346.00	455 414.00
Усього за розділом I	1095	24 412 881.00	21 278042.00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	9 830 577.00	4 890 053.00
Виробничі запаси	1101	125 037.00	113 560.00
Незавершене виробництво	1102	154 134.00	134 171.00
Готова продукція	1103	1 124 987.00	1 003 347.00
Товари	1104	8 426 419.00	3 638 975.00
Поточні біологічні активи	1110	496 563.00	595 871.00
Депозити перестраховання	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 757 145.00	108 188.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	53 301.00	91 081.00
з бюджетом	1135	1 345 908.00	809 291.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	50 194.00
з нарахованих доходів	1140	5 867.00	5 867.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	29 700.00	13 983.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	23 762.00	241 727.00
Готівка	1166	32.00	53.00
Рахунки в банках	1167	23 730.00	241 674.00
Витрати майбутніх періодів	1170	5 604.00	422.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	100 857.00	107 217.00
Усього за розділом II	1195	13 649 284.00	6 863 700.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	38 062 165.00	28141 742.00

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	19.00	19.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1405	9 870 426.00	8 386 103.00

Капітал у дооцінках	1410	0.00	
Додатковий капітал	1411	0.00	
Емісійний дохід	1412	0.00	
Накопичені курсові різниці	1415	5.00	5.00
Резервний капітал	1420	3 679 924.00	-5 158 332.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1425	0.00	
Неоплачений капітал	1430	0.00	
Вилучений капітал	1435	0.00	
Інші резерви	1495	13 550 374.00	3 227 795.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2 185 031.00	1 642 363.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	2 253 725.00	0.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	642 493.00	580 278.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	5 081 249.00	2 222 641.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	10 049 121.00	16 429 728.00
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	123 534.00	266 252.00
товари, роботи, послуги	1615	1 208 751.00	896 668.00
розрахунками з бюджетом	1620	38 340.00	16 112.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	25 307.00	
розрахунками зі страхування	1625	8 745.00	7 355.00
розрахунками з оплати праці	1630	35 643.00	33 823.00
за одержаними авансами	1635	7 703 892.00	4 683 766.00
за розрахунками з учасниками	1640	20 107.00	19 447.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	408.00	316.00

Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	242 001.00	337 839.00
Усього за розділом III	1695	19 430 542.00	22 691 306.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.01	
Баланс	1900	38 062 165.00	28 141 742.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

За 2022 р.

Форма N 2			Код за ДКУД	180100 1
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15 181 308.00	40 606 579.00	
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00	
Премії підписані, валова сума	2011		0.00	
Премії, передані у перестраховування	2012		0.00	
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00	
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	17 445 051.00	39 107 025.00	
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00	
Валовий: прибуток	2090		1 499 554.00	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00	
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00	
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00	
Інші операційні доходи	2120	262 419.00	1 089 595.00	
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00	
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0.00	982 661.00	

Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	194 730.00	214 998.00
Витрати на збут	2150	668 427.00	543 697.00
Інші операційні витрати	2180	1 708 552.00	60 723.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0.00	
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		1 769 731.00
Дохід від участі в капіталі	2200	4 573 033.00	
Інші фінансові доходи	2220	25.00	238.00
Інші доходи	2240	91.00	381 018.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	998 882.00	746 299.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	4 087 001.00	6 127.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		1 398 561.00
збиток	2295	9 658 800.00	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	310 480.00	-111 523.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		1 287 038.00
збиток	2355	9 348 320.00	

ДОДАТОК К

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

Фінансова звітність ТОВ СП «НІБУЛОН» за 2023 рік

Баланс підприємства за 2023 рік

**Підприємство
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО "НІБУЛОН"**

Коди	
Дата	26.07.2024
за ЄДРПОУ	14291113
за КАТОТТГ	UA48060150010139573
за КВЕД	01.11

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2023 р.

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	27 327.00	30 561.00
первісна вартість	1001	38 117.00	30 561.00
накопичена амортизація	1002	10 790.00	0.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	743 185.00	294 126.00
Основні засоби	1010	19 981 423.00	17 465 626.00
первісна вартість	1011	24 808 245.00	17 465 626.00
знос	1012	4 826 822.00	0.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	0.00
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	0.00
Довгострокові біологічні активи	1020	54 436.00	74 852.00
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	10 596.00	10 596.00

Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	5 661.00	3 929.00
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	455 414.00	621 800.00
Усього за розділом I	1095	21 278 042.00	18 501 490.00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4 890 053.00	4 682 881.00
Виробничі запаси	1101	113 560.00	147 132.00
Незавершене виробництво	1102	134 171.00	180 388.00
Готова продукція	1103	1 003 347.00	812 976.00
Товари	1104	3 638 975.00	3 542 385.00
Поточні біологічні активи	1110	595 871.00	307 353.00
Депозити перестраховання	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	108 188.00	101 583.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	91 081.00	58 035.00
з бюджетом	1135	809 291.00	507 080.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	50 194.00	110 540.00
з нарахованих доходів	1140	5 867.00	5 867.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13 983.00	4 377.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	241 727.00	1 267 646.00
Готівка	1166	53.00	56.00
Рахунки в банках	1167	241 674.00	1 267 590.00
Витрати майбутніх періодів	1170	422.00	1 818.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	107 217.00	204 217.00
Усього за розділом II	1195	6 863 700.00	7 140 857.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	28 141 742.00	25 642 347.00

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал			

Зареєстрований (пайовий) капітал	1401	0.00	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1405	8 386 103.00	7 580 038.00
Капітал у дооцінках	1410	0.00	
Додатковий капітал	1411	0.00	
Емісійний дохід	1412	0.00	
Накопичені курсові різниці	1415	5.00	5.00
Резервний капітал	1420	-5 158 332.00	-5 964 627.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1425	0.00	
Неоплачений капітал	1430	0.00	
Вилучений капітал	1435	0.00	
Інші резерви	1495	3 227 795.00	1 616 116.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1 642 363.00	1 074 545.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	0.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	580 278.00	755 594.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	2 222 641.00	1 830 139.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	16 429 728.00	17 845 535.00
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	266 252.00	254 853.00
товари, роботи, послуги	1615	896 668.00	559 859.00
розрахунками з бюджетом	1620	16 112.00	10 194.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	7 355.00	6 546.00
розрахунками з оплати праці	1630	33 823.00	30 113.00
за одержаними авансами	1635	4 683 766.00	2 758 550.00
за розрахунками з учасниками	1640	19 447.00	14 314.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	

Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	316.00	0.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	337 839.00	716 128.00
Усього за розділом III	1695	22 691 306.00	22 196 092.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	28 141 742.00	25 642 347.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

За 2023 р.

Форма N 2

Код за ДКУД

1801001

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22 901 411.00	15 181 308.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	19 473 721.00	17 445 051.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	3 427 690.00	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2095		2 263 743.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2105		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2110		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2111		0.00
Інші операційні доходи	2112		0.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2120	519 765.00	262 419.00

Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2121		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2122	0.00	0.00
Адміністративні витрати	2123		0.00
Витрати на збут	2130	439 914.00	194 730.00
Інші операційні витрати	2150	694 420.00	668 427.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2180	2 471 377.00	1 708 552.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2181		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	341 744.00	
Дохід від участі в капіталі	2195		4 573 033.00
Інші фінансові доходи	2200		0.00
Інші доходи	2220	22 935.00	25.00
Інші доходи	2240	363.00	91.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	1 396 692.00	998 882.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	662 467.00	4 087 001.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
збиток	2295	1 694 117.00	9 658 800.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	480 327.00	310 480.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
збиток	2355	1 213 790.00	9 348 320.00

ДОДАТОК Л

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

Фінансова звітність ТОВ СП «НІБУЛОН» за 2024 рік

Баланс підприємства за 2024 рік

**Підприємство
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО "НІБУЛОН"**

Коди	
Дата	27.02.2025
за ЄДРПОУ	14291113
за КАТОТТГ	UA48060150010139573
за КВЕД	01.11

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2024 р.

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	30 561.00	53 537.00
первісна вартість	1001	30 561.00	57 971.00
накопичена амортизація	1002	0.00	4 434.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	294 126.00	365 547.00
Основні засоби	1010	17 465 626.00	18 914 145.00
первісна вартість	1011	17 465 626.00	19 781 539.00
знос	1012	0.00	867 394.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	74 852.00	23 991.00
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	10 596.00	10 696.00

Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3 929.00	2 571.00
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	621 800.00	980 329.00
Усього за розділом I	1095	18 501 490.00	20 350 816.00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4 682 881.00	4 027 829.00
Виробничі запаси	1101	147 132.00	180 972.00
Незавершене виробництво	1102	180 388.00	214 108.00
Готова продукція	1103	812 976.00	932 524.00
Товари	1104	3 542 385.00	2 700 225.00
Поточні біологічні активи	1110	307 353.00	339 357.00
Депозити перестраховання	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	101 583.00	470 367.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	58 035.00	56 892.00
з бюджетом	1135	507 080.00	639 587.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	110 540.00	188 988.00
з нарахованих доходів	1140	5 867.00	5 867.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 377.00	38 600.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 267 646.00	498 593.00
Готівка	1166	56.00	9.00
Рахунки в банках	1167	1 267 590.00	498 584.00
Витрати майбутніх періодів	1170	1 818.00	5 677.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	204 217.00	34 857.00
Усього за розділом II	1195	7 140 857.00	6 117 626.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	25 642 347.00	26 468 442.00

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
-------	-----------	---------------------------------------	--------------------------------------

I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	700.00	700.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	7 580 038.00	8 226 344.00
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	5.00	5.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-5 964 627.00	-7 587 477.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1 074 545.00	1 302 037.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	562 260.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	755 594.00	913 485.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	1 830 139.00	2 777 782.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	17 845 535.00	19 352 320.00
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	254 853.00	355 976.00
товари, роботи, послуги	1615	559 859.00	491 202.00
розрахунками з бюджетом	1620	10 194.00	15 752.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	6 546.00	6 852.00
розрахунками з оплати праці	1630	30 113.00	29 957.00

за одержаними авансами	1635	2 758 550.00	2 267 816.00
за розрахунками з учасниками	1640	14 314.00	14 314.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	716 128.00	516 899.00
Усього за розділом III	1695	22 196 092.00	23 051 088.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	25 642 347.00	26 468 442.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

За 2024 р.

Форма N 2			Код за ДКУД	180100 1
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20 263 012.00	22 901 411.00	
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00	
Премії підписані, валова сума	2011		0.00	
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00	
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00	
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	18 088 919.00	19 473 721.00	
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00	
Валовий: прибуток	2090	2 174 093.00	3 427 690.00	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00	
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00	

Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	515 023.00	519 765.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	606 235.00	439 914.00
Витрати на збут	2150	586 901.00	694 420.00
Інші операційні витрати	2180	172 313.00	2 471 377.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1 323 667.00	341 744.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	5 099.00	22 935.00
Інші доходи	2240	0.00	363.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	1 448 522.00	1 396 692.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	1 883 626.00	662 467.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
збиток	2295	2 003 382.00	1 694 117.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-9 520.00	480 327.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
збиток	2355	2 012 902.00	1 213 790.00